

szántúli független Újság

politikai napilap

Lépcsőzetes buzaárat állapított meg a kormány az új gazdasági évre 19-21.50 pengő a búza ára

Budapest, június 24. Az idei búzatermés értékesítése érdekében lefolytatott külkereskedelmi tárgyalások során

kivitelj feleslegünkől ezideig kb. 7.5 millió mázsa búza értékesítését sikerült a kormánynak biztosítani.

A búza ártartásának gyakorlati biztosítása az elmúlt évben már életbe léptetett felyásárlási rendszer alapján fog a jövő gazdasági évben is megtörténni olyan formában, hogy a Futura és a Gabonakereskedelem az egyes vasúti és hajóállomásokon az alább megállapított árakon minden búzamenyiségét korlátozás nélkül köteles felvenni.

Az elmúlt év tapasztalatai alapján az egész évre egységesen megállapított búzaárak helyett

a folyó évre lépcsőzetes árakat léptet a kormány életbe.

Ezek az árak a következők:

1939 július,	19.—20.50 P
augusztusra	19.20—20.70 „
szeptemberre	19.40—20.90 „
októberre	19.55—21.05 „
novemberre	19.70—21.20 „
decemberre	19.80—21.30 „
1940 januárra	19.90—21.40 „
februárra	20.—21.50 „
márciusra	20.—21.50 „
áprilisra	20.—21.50 „
májusra	20.—21.50 „
júniusra	20.—21.50 „

A táblázatban feltüntetett árak az illető hónapban érvényes legalacsonyabb s legmagasabb határokat jelenti.

A kormány foglalkozott a gabonafélék határidős forgalmának

kérdésével is és úgy határozott, hogy

a búza és tengeri határidős forgalma az 1939/40 gazdasági évben nem léptethető életbe, ellenben a rozs határidős forgalmát a jövő gazdasági évre engedélyezte.

*

A Statisztikai Hivatal összeállította az ország körülbelüli termés-átlagát. A búza 8.63 mázsa lesz holdanként. Összesen 28 millió mázsa búzatermés várható az országban. Rozsból 9 millió mázsa, holdanként 7.49 mázsa. Az őszi árpa jó, tavaszi közepes, zab jó közepes, tengeri igen jó lesz. Általában a terméskilátások teljesen kielégítők.

Esterházy János éles válasza Karmasin német államtitkár magyarelles támadására

Közöltük Karmasin szlovákiai német államtitkár rendkívül éles magyarelles kirohanását, melyben a szlovákiai magyarságot lázítással, békebontással és

a hazai magyarságot a németnyelvű kisebbség elnyomásával vádolta meg, kijelentve, hogy jó lesz Magyarországnak vigyázni, mert könnyen nagyobb katasztrófa érheti, mint 1918-ban.

A Kormányzó Urról úgy emlékezett meg Karmasin, hogy hiába nézik a szlovákiai magyarok, hogy jön-e a vitéz a fehér lovon.

Erre a támadásra élesen és magyarázó bátorsággal felelt meg Esterházy János gróf, a szlovákiai magyarság vezetője. Kijelentette, hogy a szlovákiai ma-

gyarság békés munkát akar és nem lázít.

— Az azonban — jelenti ki Esterházy János — előfordul, hogy a szlovákiai német párt hivatalos vezetői, vagy annak sajtója minden ok nélkül belénkér, ami természetesen azt eredményezi, hogy a szlovákiai magyarság ezeket az egyéneket — tehát nem a fajt, az összességet — szívből utálja.

— Egy dolog megnyugtató reánk nézve, amikor figyeljük, hogy honnan jönnek és kiknek a szájából a magyarelles támadások és ez az, hogy

legtöbbszörre a támadó egyének nem szlovákiai születésűek és így természetesen nem tudják azt a hangot megütni, amit mi

megszoktunk a Szlovákiában született németektől.

— Karmasin államtitkár Olmützben született, tehát tulajdonképpen csehnémet és így nem tudok csodálkozni azon, hogy még mindig nem tudott akklimatizálódni Szlovákiában.

— A csehnémet mentalitás érezhető ki szavajból akkor,

Német-dán megnemtámadási szerződés

Berlin, jún. 24. A külügyi hivatalban szombat délelőtt kieserltek a május 31-én aláírt német-dán

amikor előttem ismeretlen célokból próbál politikai zavart kelteni oly módon, hogy egymásra uszítsa a szlovákiai magyarokat és szlovákokat és ellentétbe hozza a szlovák államot Magyarországgal.

— Az ilyen gyenge politikai próbálkozás teljesen sikertelen fog maradni, mert

a szlovákiai magyarság politikailag sokkal érettebb, mintsem egy ilyen, tulajdonképpen súlytalan, csak éppen bántó beszédnek felüljön és annak fontosságát tulajdonítson.

— Karmasin beszédének érdemi részével nem óhajtok vitába szállni, bár könnyű volna minden egyes tételét megcáfolni. Egy dologra mégis kitérek.

— Hogy Magyarországot 1918-ban Trianonban nemzeti katasztrófa érte, az elsősorban azért történt, mert a magyarok hűségesen kitarították német szövetségeseik mellett.

— Ezt az olmtüzi származású, tehát csehnémet Karmasin valószínűleg nem fogja megérteni, mert hiszen

a világháborúban éppen elég tanujelét adták a mai protektorátusban élő akkori katonák, hogy ahol lehetett, elárulták koronás királyukat és ezzel együtt német szövetségeseiket.

— Hogy kit, mikor ér tragédia, akár egyéni viszonylatban, akár országos viszonylatban, azt senki előre nem tudhatja, ellenben ezzel kapcsolatban az a nézetem, hogy jó lesz, ha Karmasin úr nem hengec és nem bízza el túlságosan magát, mert mindenképpen érhet baleset.

— Végezetül pedig a szlovákiai magyarságnak azt üzenem, hogy legyenek egészen nyugodtak, mert ha Karmasin a szlovákiai németeket azzal nyugtatja, hogy a hátuk mögött ott áll és védőleg figyeli őket Németország, élén a Führerrel, úgy én nyugodtan állíthatom, hogy egész Magyarország osztatlanul áll a mi hátunk mögött és törődik sorsunkkal.

És az, hogy velünk Magyarország törődik, nem jelent és nem jelenthet ellentétet a két baráti állam, Németország és Magyarország között.

megnemtámadási szerződés jóváhagyási okiratait. Ezzel a szerződés jogerőre emelkedett.

Keresztes-Fischer Lajos bolgár kitüntetése

Szófia, június 24. Borisz bolgár király a bolgár katonai érdemeirend nagykeresztjével tüntette ki Keresztes-Fischer Lajos altábornagyot, Magyarország kormányzójának főhadsegédét és katonai irodájának főnökét.

A MANSz közleményei az uzsoi kirándulással kapcsolatban

A MANSz vezetősége, mint már jelezte is, az uzsoi kirándulással kapcsolatban közli az útra jelentkezőkkel a következőket:

A kiránduló vonat f. hó 29-én, esüfőrtökön reggel 4 óra 20 perckor indul, Uzsokra érkezik 10 óra 48 perckor. Vissza indul Uzsokról 16 óra 48 perckor. Debrecenbe érkezik 11 óra 15 perckor. A menetérti jegy ára 7.— P, melyből 6.80 P a jegy ára, 4 fillér a részvételi szelvény díja, a fennmaradó 16 fillérből a MANSz vezetősége élelmiszeradományt visz az ottani szegényeknek s koszorúkat a hősi emlékműre s a hősi temetőbe. Az összegről részletes elszámolást a lapokban közölni fogja a MANSz elnöksége.

A részvételi jegyek kiladása készpénzbefizetés ellenében ma, vasárnap délelőtt 10 órától 1 óráig, délután 4-től 7 óráig, hétfőn d. e. 9-től 2 óráig történik a MANSz irodában, Piac uca 36. l. em.

Nyomatékosan felhívja a MANSz vezetősége mindazokat, kik a jelentkező íveken részvételiük bejelentették, hogy jegyeiket legkésőbb hétfő déli 2 óráig váltásák ki, mert a nagy érdeklődésre tekintettel az ezen időn túl fennmaradó jegyeket a feltételeken előjegyzetteknek adják ki.

Élelmészéről mindenki maga gondoskodik, azonban az uzsoi Sport Szállóba n.1.60 P-ért 3 fogásos ebédet kaphat. Akik az étkezést így óhajtják megoldani, azok 1.60 P-s ebédjegyet válthatnak a jegy átvételkor, mert az igénylők számát pár nappal előre jelenteni kell.

Figyelmezteti a MANSz a közönséget, hogy a MANSz-tól kapott jegyét őrizze meg, mert elvesztése esetén teljes menetdíjat kell megfizetni.

Az indulási idő nagyon pontos, helyét mindenki idejében foglalja el, úgy az odamenetnél, mint a visszaindulásnál.

35 SVÉD KIRÁNDULÓ ÉRKEZETT DEBRECENBE

Szombaton este *Vásárhelyi Gyula* vezetésével egy hatalmas autóbusszal 35 svéd kiránduló érkezett Debrecenbe. A svédok vasárnap megtekintik a város nevezetességeit, hétfőn pedig a Hortobágyra mennek ki.

TYUKTOLVAJOK GARAZDALKODTAK A DIÓFA UCCÁN

Pénteken éjszaka a Diószegi tucan jártak a tyúktolvajok. *Bán-sághy Olivér* Diószegi uca 14. szám alatti lakostól hat tyúkot, a 15. szám alól pedig négy tyúkot loptak el. A károsultak feljelentésére a rendőrség megindította a nyomozást a tyúktolvaj kézrekerítésére.

Kitiltottak Lengyelországból kilenc német lapot

Varsó, június 24. A lengyel belügyminiszter Lengyelország egész területén megtiltotta kilenc német újság eladását. A betiltott lapok közt van a *Lokalansteiger*, az *Angriff* és a *Nachtschau*.

Nem kerül színre Debrecenben a Ludas Matyi

A fővárosi lapok híradásai folytán Debrecenben napvilágot látott az a hír, hogy a *Debreceni Kollégium udvarán előadják a Ludas Matyt*. A Kollégium igazgatóságától nyert információk alapján erről sem a Kollégium ifjúsága, sem az igazgatóság senkivel nem tárgyalt és az előadás megtartására engedélyt nem adott.

Uj utasítások a Moszkvában tárgyaló angol diplomatáknak

London, június 24. Lord Halifax külügyminiszter a »Star« szerint új utasításokat küldött Moszkvába az angol diplomáciai képviselőknek. A legújabb javaslat áthidalja az előző angol formula és szovjet követelések közti hézagot. Halifax nagy súlyt helyez a tárgyalások mielőbbi befejezésére, s az angol-orosz egyezmény jelenlény hatást gyakorolna a kínai helyzetre.

Balesetek

Olajat öntött a tüzre, összegegette karját. Biró Károly 27 éves géplakatos, Szegedi Gergely uca 11. szám alatti lakos szombaton délután a városi faraktárban munkaközben olajat öntött a tüzre. Az olaj hirtelen lángrobbant és Biró Károly jobbkarját összegegette. A szerencsétlenül járt géplakatos a mentők részévé tették első segélyben, majd első- és másodfokú égési sérüléseivel kiszállították a börtöngyászati klinikára, ahol felvették.

Nikotinnmérgezést kapott a permetezéstől. Ispán Péter Poroszlay út 42. szám alatti lakos szombaton gyümölcsfát permetezett nikotinnal. Permetezés közben a nikotín Ispán szemébe esapódott, aki utána olyan rosszul érezte magát, hogy ki kellett hozzá hívni a mentőket.

Enyhült a tiencini helyzet

London, június 24. A jelek arra mutatnak, hogy a távolkeleti eseményekben fordulóponthoz érkeztek és

a feszült helyzet megenyhült. Erre mutat lord Halifax külügyminiszter tárgyalása a londoni japán nagykövettel és a londoni japán nagykövet sajtónyilatkozata.

Lord Halifax a legnyitabb szókimondással közölte tegnap este Sigemieu londoni japán nagykövettel, hogy Anglia a legerélyesebb megtorló eszközöket alkalmazná, ha nem vetné véget az angol alattvalók bántalmazásának és nem tisztázzák rövidesen a tiencini ostromállapot ügyét.

Sigemieu londoni nagykövet nyilatkozatot adott a »Daily Express« munkatársának. A nyilatkozat során azt a megjegyzését fejezte ki, hogy

a tiencini vitát nemsokára, mint helyi ügyet, kezelik és minden teljesen rendbe jön.

Semmi sem áll távolabb Japán szándékától, mint az, hogy Angliát a Távol-Keletről kizárja.

London, június 24. Tiencinből érkező jelentések szerint az ideiglenes kínai kormány a következő írásbeli követelésekkel fordult a tiencini angol főkonzulhoz:

1. Az angol engedményes területen lévő terrorista és kommunista elemek azonnali kiszolgáltatása, 2. együttműködés a japán valutapolitikával, 3. a kínai bankok, pénzváltók és áruházak felügyelvények egységbe foglalása az angol engedményes területen, 4. minden

olyan cselekménynek, mozgalomnak és közleménynek a befittása, amely az ideiglenes kínai kormány ellen irányul.

Az egyik angol hírszolgálati iroda jelentése szerint a sifonj angol konzul angol hadihajókat kért a lakosság és javainak megvédésére. Hongkongi jelentés szerint a japánok déli 12 órakor megengedték az angol hajóknak, hogy befussanak a swataui kikötőbe.

Tokió, június 24. A Domei iroda jelentése szerint Észak-Kína valamennyi nagyobb városában, különösen Pekingben és Tiencinben ma angolelleses tüntetésekre került a sor. Angliát békezevarának mondták és hevesen támadták a japánellenes koncessziós politikát.

London, június 24. A távolkeleti helyzetben a tiencini ostromzár tizenegyedik napján a felhivatalos Times egyrésztől fenyegetéseket hangoztat Japán ellen, másrésztől utal az angol tárgyalási készsége. A cikk szerint az angol közvélemény nem fogja sokáig tűrni, hogy az angolokat sérteggessék. A Times ezzel kapcsolatban célzást tesz arra, hogy angol területen is sok Japán él, az angol hatóságok azonban minden körülmények között civilizált módon és eszközökkel járnak majd el, ha a japán kormány nem akarja megérteni a diplomácia nyelvét és emiatt Anglia kénytelen lesz bizonyos eszközökhez nyulni.

A *Daily Express* szintén a brit világbirodalom területén élő japánokra tesz célzást.

— Kínában és Japánban 15.000

angol él, az angol világbirodalomban azonban közel 50.000 japán áll a brit hatóságok védelme alatt — írja a lap.

A *Daily Express* egyébként szombaton reggel újból hangoztatja, hogy a kormány külpolitikai bizottsága minden részletre kiterjedő gazdasági-megtorló intézkedést dolgozott ki.

MÓDOSÍTOTTÁK A NEMZETI ÖNÁLLÓSÍTÁSI ALAPOT

Budapest, június 24. A kormány rendeletet adott ki a nemzeti önállósítási alapról szóló rendelkezések kiegészítéséről és módosításáról. Eszerint az alapról a jövőben csak az részesülhet, aki a kérelmezés időpontjában netalán betöltött szolgálati állásáról lemond és a tanács kívánságára az ebben az időpontban elfoglalt magánalkalmazotti viszonyát is megszünteti. A kérvényt minden esetben az Elsőfokú Közigazgatási Hatósághoz kell benyújtani. A kérelmező köteles pontosan megjelölni azt a községet, várost és kerületet, ahol vállalt foglalkozását folytatni kívánja, szándékát köteles alaposan megokolni. Olyanok részére, akik Budapestben kívánnak elhelyezkedni, évente rendszerint az alap bevételeinek csak 20 százalékát lehet engedélyezni, de ezt az arányszámot a tanács javaslataira a miniszter felelheti. A részletes rendelet a Budapesti Közlöny vasárnapi számában jelenik meg.

Kerületi ifjúsági atletikai bajnoki és országos szenior és női verseny

Ma vasárnap délután fél 4 órai kezdettel rendezte meg a MASz kerületi kerülete az egyetemi sporttelepen a keletmagyarországi kerület 1939. évi ifjúsági atletikai versenyét s ezzel együtt országos szenior férfi és női atletikai versenyt. Ez a verseny még abból a szempontból is fontos, hogy ez egyben válogató verseny a július 8-9-én Kolozsvárott megtartandó Erdély-Keletmagyarország közti és július 11-én Nagyváradon megtartandó atletikai versenyre, mert a kerület részéről minden verseny számára a 2-2 legjobb lesz kiküldve, tekintet nélkül arra, hogy az illető ifjúsági-e vagy sem. A versenyre neveztek a Sz. MAV-ból Somogyi, Beck, Majzik, NyVSC-ből Korompai országos középiskolai bajnok, Kovács Gyula és Vilmos, László, Móna, Kinál, Hajdú-böszörményi MOVE-ből Szilágyi, Molnár, Balogh, DEAC-ből Balassa, Gábor, Kapros, Molnár, Ráthonyi, Asztalos, Szilágyi, Póka, DTE-ből Horváth, Zsíros, DVSC-ből Nagyházy, Szilágyi, — úgy hogy minden számban szép és élvezetes küzdelmek várhatók, sőt több számban a kerületi csúcseredmények megjavítására is van kilátás.

Ma, vasárnap a következő versenyszámok kerülnek előtérbe: Ifjúsági és szenior számok: 200, 800, 300 és 5000 m. sutás, hármastugrás, rúdugrás és gerelyhajítás. Női számok: Távolugrás és 80 méteres gátfutás. Díjazásnál a bajnoki számokban kerületi bajnoki címek, a szenior férfi és női számban pedig érme és különböző sportkönyvek lesznek.

METEOR MOZI MŰSORA

Vasárnap: 3-5-7-9 órák!
»TÜZ« (Francia film.)
»KARTYÁS BANDITÁK«

szovjet-jap

24. Szombaton perckor mint...

24. Chamberlain ardjában tartott be...

kanadai és ameri fontos szolgálatot irodalom egység...

24. Chamberlain ardjában tartott be...

kanadai és ameri fontos szolgálatot irodalom egység...

24. Chamberlain ardjában tartott be...

kanadai és ameri fontos szolgálatot irodalom egység...

24. Chamberlain ardjában tartott be...

kanadai és ameri fontos szolgálatot irodalom egység...

24. Chamberlain ardjában tartott be...

kanadai és ameri fontos szolgálatot irodalom egység...

24. Chamberlain ardjában tartott be...

kanadai és ameri fontos szolgálatot irodalom egység...

Újabb szovjet-japán légi harc

Sanghaj, jún. 24. Szombaton reggel 8 óra 30 perckor mintegy 60 szovjetreálógép repült át Kulső-Mongólia határán. A japánok a Kalka folyó felett tizenkettőt lelőttek a gépek közül.

Új balkáni védőszövetség?

London, jún. 24. A Reuter Iroda bukaresti levelezője felétlenül hitelt érdemlő forrásból arról értesül, hogy Gafencu külügyminiszter, mint a Balkán csoport elnöke,

új balkáni védőszövetség megalakításán fáradozik, melynek az volna a célja, hogy Jugoszlávia, Románia, Görögország és Törökország jelenleg

fennálló kötelezettségeit oly módon terjesszék ki, hogy bármely irányból jövő támadás ellen segítséget nyújtsanak egymásnak.

Az új egyezmény azt jelentené, hogy Törökországnak és Görögországnak Jugoszlávia segítségére kellene sietnie, ha az utóbbi állam bajbakeverednék tengeri szomszédaival.

Chamberlain a békéről, az angol-német viszonyról és a fegyverkezésről

London, június 24. Chamberlain miniszterelnök Cardiffban tartott beszédében az nemzetközi helyzetet érintve kiemelte, hogy

az uralkodópár kanadai és amerikai útja nagyon fontos szolgálatot tett az angol birodalom egységének és az angol és amerikai nép közötti barátságának, amire nagy szükség van manapság,

amidőn szédítő fegyverkezési verseny folyik és határozatlan, de megszemenő követeléseket támasztanak, amelyek mögött kifürkészhetetlen szándékok rejlenek.

Duskáló népnek tüntetnek fel bennünket, amely a nincstelen országokkal áll szemben — folytatta Chamberlain. — Igaz ugyan, hogy angol lobogó leng a föld felületének oly nagy része felett, amely nem áll arányban a kis angol szigetek területével, de

senki sem állíthatja, hogy kizsákmányoltuk garmatáinkat, ellenkezőleg, az általunk kormányzott országok megbízottaként jártunk el és igyekeztünk javítani az elmaradott fajok viszonyait, hogy saját lábukon állhassanak.

Bizonyos, hogy mi is követünk el tévedéseket, amelyekből okulni igyekszünk.

A nagy dominiumok ma már önálló testvéreim.

A fegyverkezések óriási költségeiről beszélt ezután Chamberlain.

Ágyuk, bombák, hadirepülőgépek nem hajtanak hasznát. Ha majd véget ér az öldöklő szerszámok örült halmozása, az abban résztvevő nemzeteknek gondoskodniuk kell majd munkakalkulációk szerkesztéséről és az adósságok törlesztéséhez szükséges jövedelemlőről.

A helyzet tragikumát abban látom, — hogy Európa jövőjét hamis, indokolatlan gyanúsítások mérgezik meg.

A német néppel pl. azt igyekeznek elhitetni, hogy Anglia be akarja keríteni

és ez a bekerítés a német kereskedelem természetes és jogos fejlődésének a megatadását jelentené, hogy állandóan súlyosbodó nyomással akarjuk a német nép létszínvonalát süllyeszteni.

— Ez a beállítás az angol álláspont groteszk torzítása. Külpolitikánk célja most is, mint mindig a békés világ létrehozása.

melyben minden nemzet biztonságban és bizalommal üzheti foglalkozását. — Ilyen világban nagy jövő várna a német iparra. Olyan világban, amelyben helyreáll a bizalom, Anglia és Németország

közös erővel, közös haszonra fej-

leszhetnek a még kiaknázatlan erőforrásokat. De ez a jövő csak álom marad, míg Németország

**Női
férfi
gyermek
kerékpár**

olcsón, részletre

**Soltész Kálvin
tér 2.**

nem rejti el a mások elleni általában bizalmatlanságát.

— Senki sem becsüli nálam többre a békét, de be kell látni, hogy a mai világban fegyvertelen nép szavát nem hallja meg senki.

Ha tekintetbe veszem haderőnk fejlődését az elmúlt évben, úgy érzem, nyugodtan szembenézhetünk a jövővel. Tengeri haderőnk a leghatalmasabb a világon. Hadseregünk napról-napra erősödik, a légi haderő fejlesztése messze túlszárnyalja várakozásainkat. Ez a hatalmas haderő senkit sem fenyeget, de kész ellentámasztani a támadásnak és uralmi törekvéseknek.

— Más európai hatalmakkal kötött egyezményeink s a nekik adott kezességeink célja ugyancsak a békés cél erősítése és olyan államok függetlenségének a megvédése, melyek biztonságérzetét más országok végzete megrendítette.

Nem elemezzük a változásokat, mert a változó világban szükség van időről-időre módosításokra, de szembeáll azal, hogy erőszakot használjanak olyan változások előidézéséhez, melyről tárgyalások és együttműködés útján kell dönten.

Időjósítás

Mérsékelt déli, majd délnyugati szél, délelőtt változó felhőzet, meleg idő, a délutáni órákban már lehet nyugtalan és északon zivataros eső.

Meghívó

a HAMERLI-féle pécsi kesztyűgyár

új üzletébe,

melyet az Alföldi palotából

a Gambrinus passageba helyezett át és f. hó 28-án, szerdán reggel megnyitja,

hol dúsan felszerelt raktárával szívesen látja Önt vételkényszer nélkül.

Jövő hónapban kerül nyilvánosságra a zsidótörvény végrehajtási utasítása

Budapest, június 24. A zsidótörvény végrehajtási utasítása már elkészült az igazságügyminisztériumban, de minden ellenkező híreszteléssel szemben *Tasnádi Nagy* András igazságügyminiszter mindegyike még nem terjesztette a minisztertanács elé. Az igazságügyminiszter elgondolása az, —

hogy a végrehajtási utasítás egyes szakaszait a szakminiszterekkel tárgyalja le és csak ezután kerül sor a minisztertanács előterjesztésére. Ez előreláthatólag három hetet vesz igénybe, úgyhogy a zsidótörvény végrehajtási utasítása csak a jövő hó közepén fog megjelenni.

Súlyos ítélet a nyilas „kiválasztottak” ellen

Budapest, június 24. A büntető-törvényszék ötös tanácsa Szücs Jenő tanácselnök elnöklésével szombaton hirdette ki az ítéletet abban a nagyarányú államfelforgatási bűnperben, amelynek vádlottja Mester Iván gázgyári tisztviselő és 24 bűntársa volt. Az ügyészség valamennyiük ellen az állam és társadalmi rend erőszakos feljáratására és megsemmisítésére irányuló bűntett miatt emelt vádat, mert Mester Iván, aki a hungarista mozgalom tagja volt, múlt év decemberében különleges rendeltetésű titkos szervezkedést indított. A szervezet célja az volt, hogy „kiválasztottak tábora” elnevezés alatt összegyűjtse a hungarista mozgalom büntetlen előéletű megbízható tagjait.

Medvéd Imre nyomdász háromhónapi fogházat, Kormuth Péter, Máté József, Paskó Lajos fejenként egyhónapi és 14 napi fogházat, Molnár József és Szőke Ferenc fejenként kéthónapi fogházat, Pfaff Antal háromhónapi fogházat, Vigh György és Kendra Mihály fejenként egyhónapi, Ducsay János 14 napi, Pál József és Hödör Illés fejenként egyhónapi, Strausz Károly egyhónapi és 14 napi, Kurt Ferenc pedig egyhónapi fogházbüntetést kapott. Pető András, Gárdonyi István, Mráz István és Timkó Pál vádlottakat a törvényszék az ellenük emelt vád alól felmentette. Az ügyész indítványára a törvényszék elrendelte Mester Iván, Tertsch József, Szabó Pál és Illésfalvy Péter további fogvatartását.

**Autóbusz társasulazás
július 2-án Ungvárra
és Szobráncfürdőre.**
Részvételi jegy P 15.50
Jegyek kaphatók az IBUSZ Máv. Menetjegyirodában.

Közgyűlést tart a Mezőgazdasági Kamara

Lossonczy István főispán, kamarai elnök, a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara ezévi tavaszi rendes közgyűlését folyó évi július hó 27-ére hívta össze Debrecenbe. A vármegyeháza dísztermében délelőtt tíz órakor kezdődő közgyűlés, melyen először jelennek meg a visszacsatolt felvidéki Bereg-Ugocea vármegye területéről kiküldött kamarai tagok, nyilvános s az agrárkérdések iránt érdeklődőket szívesen látja közgyűlésén a kamara.

Debrecen nyaralásra látja vendégül a testvérközségei gyermekeit

Az egyetem egy testvérközségbeli hallgatót ingyen tanít és lát el

Debrecen város tudvalevőleg testvérközségeivé fogadta az anyaországhoz visszatért Kárpátjáról Ökörmezőt, Bucskót, Alsó- és Felsőszinevert. — Hogy ez a gyakorlatban mit fog jelenteni, annak egyelőre még csak a körvonalai vannak kialakulóban, természetesen azonban, hogy Debrecen éppen úgy, mint a többi magyar város a maga testvérközségeit, mindenképpen igyekszik támogatni a négy kárpátjár-helyiséget.

Balogh Sándor dr. tb. főjegyző már tervezetet dolgozott ki, hogy Debrecen város a nyár folyamán lássa vendégül testvérközségeinek ruszin gyermekeit.

A nyaraltatás harmincas turnusokban történik s a testvérközségekből jövő gyermekeket a régi

nagyerdői elemi lőtérén levő löporraktárban helyeznék el, természetesen az épületnek célszerű átalakítása és ágyakkal és egyéb felszerelésekkel való ellátása után. — A testvérközségek gyermekei a debreceni gyermekekkel nyaralának együtt, ami nemzeti szempontból a legfontosabb és legközelebbi nevelő eszköz; együtt járnának a népfürdőbe, megtekintnék a város nevezetességeit és így az anyaország legmagyarabb városáról és az ő testvérvárosokról megfelelő képet kapnak.

A testvérmozgalomba bekapcsolódott a debreceni tudományegyetem tanácsa is,

amely elhatározta, hogy amennyiben a testvérközségekben egyetemi hallgató akadna, annak ingyen tanítatását és ingyenes ellátását biztosítja.

Lengyelország határai Berlinnél vannak

— hirdetik a lengyel pánszlávizmusz vezetői

A »Völkischer Beobachter« és több más német lap is hosszabb cikkben foglalkozik azzal az érdekes ténnyel, hogy

a pánszláv gondolat mindjobban terjed Lengyelországban.

Az újfajta pánszlávizmusz a réggel ellentétben nem pravoszláv, hanem kimondottan katolikus jellegű.

Az új mozgalom Lengyelországot akarná a szláv testvériséget hirdető élén látni. Természetesen nem hivatalos tényezők akciójáról van szó.

A hivatalos lengyel körök kelő távolságban állnak ettől az új mozgalomtól,

amely főképpen társadalmi jellegű és a sajtóban meg az egyesületi életben nyilvánul meg.

A lengyel szlávofil irányzat két ágában igyekszik érvényesülni: benn az országban és kifelé.

Benn az országban azon fáradozik, hogy kibékítse egymással a lengyeliséget az országban élő nagyszámú szláv kisebbségekkel, főleg az ukránokkal.

E mozgalom élén a legendás hírű Zeligowski tábornok áll, aki lengyel felkelőkkel 1920-ban Litvániától elfoglalta Viltát.

A németországi lapok bőven beszámolnak ezekről a mozgalmakról. Így

a »Völkischer Beobachter« var sői jelentést közölt, mely szerint „a lengyel sajtóban állandóan szaporodnak azok a hangok, melyek a pánszláv eszme újjáéledését követelik lengyel vezetés mellett.

A feltámadt szláv öntudat nagymértékben járul hozzá ahhoz, hogy Varsó álláspontja Berlinnel szemben megmerevült.

Lengyelországban tízezrével terjesztenek térképeket, amelyek Lengyelország történelmi határait egészen Berlin kapujáig tolják ki és amelyek lengyel élettérnek tüntetik fel a Vízitula és az Odera közti német területeket.

Jellemző erre a lengyel hangulatra az a memorandum, melyet a lengyel egyetemi hallgatók adtak át minden lengyel főiskola és egyetem rectorának. Az Essener Nationalzeitung közli a memoran-

dum szövegét, amely többek között így hangzik:

»Most új missziót bízott a történelem Lengyelországra, amely a germanizmus eleven antitézise lett.

Lengyelországra nehezedik az a feladat, hogy a szláv ságot megóvja a germán ságtól.

A fejlődés parancsolja Lengyelországnak, hogy határait kitágítsa minden történelmi és etnográfiai lengyel terület

NÉMETORSZÁG

a legszebb nyaralási lehetőségek országa

60% KEDVEZMÉNY A BÍRODAL-20% KEDVEZMÉNY A MÁRKA
OMI VASUTAK VONALAIN. 20% O.HIT.LEV.IGENYBEVÉTELÉNÉL
prospektus-felvilágosítás
NÉMET BIR. VASUTAK IDEGENFORGALMI IRODÁJA
BUDAPEST IV. VACI U. 3.

felé.
A német sajtó pánszlávizmusznak nevezi a lengyel társadalomban felébredt szláv szolidaritásérzést. Ezzel szemben a lengyel körök az ellenkezőjét hangoztatják. Varsó szerintük nem a rossz emlé-

kü skizmatikus cári pánszlávizmusz a maga brutális imperializmusával és kis népek létere törő hatalmi mohóságával ébreszti fel, hanem csak a szláv világ szolidaritását akarja fölkelteni a lengyel ügy mellett.

A fertőtlenítő intézetet és a járványkórházat,

a köztemetői kút és tárolót és az István uti főcsatorna második szakaszát építi meg Debrecen város a második MABI-kölcsönből

Megírta a »Független Ujság«, hogy a MABI közegészségügyi létesítmények céljára újabb 450 ezer pengős kölcsönt utalt ki Debrecen városnak.

Ez a második MABI-kölcsöne Debrecennek, mert a törvényhatósági bizottság tudvalevően két MABI-kölcsön felvételét határozta el.

Az első MABI-kölcsön 480.000 pengő volt

és ezt az István uti főgyűjtő csatorna első szakaszának kiépítésére, a nagyerdői fürdő kútjainak

kibővítésére, valamint a szennyvízszűrőtelepnél két ülepítő medence létesítésére szánták. Az István uti főcsatorna kiépítésénél azonban akadályok merültek fel, mert a megtartott versenytárgyalást a közgyűlés eredménytelennek nyilvánította.

A most megszavazott 450.000 pengő MABI-kölcsönből Debrecen város ugyancsak igen fontos közegészségügyi létesítményeket szándékozik létrehozni.

Legfontosabb ezek közül a fertőt-

lenítő intézet és a járványkórház, amire 270.000 pengő van előirányozva. Debrecennek úgy a fertőtlenítő intézete, mint a járványkórháza egyáltalán nem felel meg a korszerű követelményeknek és ezért határozta el a közgyűlés, hogy a Wesselényi utcán felépíti a modern intézetet, ami régi hiányt pótol. A 450.000 pengő további részét a köztemetői kút és tároló medence létesítésére fordítják és továbbfolytatják belőle az István uti főgyűjtő csatorna második szakaszának kiépítését.

A köztemetői kút és víztároló építésére már a versenytárgyalás is ki van írva, nincs különösebb akadálya az István uti főgyűjtő csatorna kiépítésének sem, a fertőtlenítő intézet és a járványkórház ügyében azonban még tárgyalásokat igényel a minisztériummal.

Most, hogy a MABI a kölcsönt megszavazta, a város alá fogja írni a kötelezvényt és rövid időn belül felveszi a pénzt, amely így a munkálatokhoz rendelkezésére fog állani.

BERTOLIN

Különleges, amerikai, pennsylvániai

autó, traktor, gőzhenger olajok

Tiszántúli vezérképviselet:

Gombosi Zoltán

Piac-ucca 81. Telefon: 12—90.

A kulissza drámái

Gyilkos színészek és színészgyilkosok

Bűnügyi drámák, színész főszerepekkel a — valóságban.

Régi pergamenekből maradt ránk az első olyan színész története, aki gyilkolt.

Marcus Apuleius Julónak hívták azt a római színészt, akinek neve először szerepel egyszerre úgy a művészet, mint a bűn krónikájában.

Juló a régi Rómának, a kegyetlenségéről ismert Néro császár Rómájának egyik leghíresebb színésze volt. A nép bálványozta. Bejáratos volt a legelőkelőbb patriciusok házaiba. Maga Néro is nagyon kedvelte a népszerű művészt. Róma kegye azonban idővel elfordult Julótól. Új kedvencek jöttek és az öregedő színész mindinkább háttérbe szorult. Egy alkalommal, a császár felgyógyulásának öröme nagy előadást rendeztek Rómában és az előadás főszerepére a legújabb kedvenct, a fiatal Flaccus Diodorust szemelték ki. Az előadás napján Diodorus elűnt, sehogy sem tudtak a nyomára bukkanni. A főszerepet Juló vette át, aki örömmel vállalta a „beugrást”. Azt remélte, hogy sikerül újra megszereznie Róma kegyét.

Ugy játszott, mint még soha.

Az előadás közepén azonban egyszer csak nagy, lármázó tömeg rontott a teátrumra. Hirtelen végigfutott a tömegben a szörnyű hír:

Flaccus Diodorust, a nép kedvencét kifogták a Tiberisből. A megölt színész holttestéből kétélű tőr áll ki. Juló tőre!

Már tanuk is jelentkeztek, akik látták Julót besurranni az áldozat házába. Az előadás abbamaradt. Hatalmas botrány tört ki. A tömeg halált kiáltott Juló fejére, aki reszkelve omlott térdre a császár páholya előtt kegyelemért. Néro akaratára azonban a tömeg akarata volt.

Es a gyilkos színészt a feldühödött tömeg ott a teátrumban, a császár színe előtt felkoccolta.

Börtönszökevény

Az első színészgyilkosságot az idők folyamán még igen sok követte. A magyar színészet úttörőjének, Kelemen Lászlónak társulatában szerepelt közel másfél évszázaddal ezelőtt egy Sehy Ferenc nevű színész.

Később kiderült róla, hogy különleges börtönszökevény volt.

Egy alkalommal Kelemen Lászlót Sehynek a szerep szerint le kellett löni.

A lövés pillanatában Kelemen ünkéntelenül félreugrott és a felvadás végén kiderült, hogy Sehy éles tüttényel lött vaktöltés helyett! Le akarta löni a direktorát, hogy a helyébe kerülhessen!

Sehy természetesen azt állította, hogy nem tudott a dologról és mivel az ellenkezőjét senki sem tudta bizonyítani, a bűnös színésznek nem történt semmi baja. De Kelemen László lemondott az igazgatásáról.

Sehy Ferenc különben később tragikusan fejezte be életét. Egy alkalommal huszártoborzókkal különbözőlt össze egy kocsmában. A vitézek végül kivetették az ajtón a részeg színészt, aki még odakint is tovább szitkozódott.

A huszárok éjjeltájban eltávoztak a kocsmából és másnap reggel Sehyt összevagdaltva, holtan találták meg a falu határában.

Gyilkos színész

A legmeggrázóbb tragédia Amerikában játszódott le. A modern színészet hőskora volt ez és a színház — különösen a színészek számára — még templom volt és nem üzleti vállalkozás. És a művészet templomában egy színész ölt,

A washingtoni Ford-színház egyik páholyában 1865 április 14-én este egy Booth Wilkes nevű idegbeteg színész kezében eldőrdült a revolver és halálra sebezte az Egyesült Államok legnagyobb elméjét, Lincoln Ábrahámot.

Mata Hari!

Könyvtári könyvet, szindarabot, filmet készítettek már Mata Hariról, a világhírű jávai táncosnőről, akit a párisi hadbírósg a világháború alatt kémkedés miatt halálra ítélt és kivégeztetett.

A titokzatos táncosnő élete még ma is rejtély. Még máig sem derült ki, hogy valóban kém volt-e. A párisi hadbírósg ítélete azonban Mata Hari szerelmekben és sikereiben gazdag életét letele a véres pontot.

Filmszínész-nőjelölt rejtélyes halála

Évekkel ezelőtt történt, hogy az akkori idők egyik leghíresebb filmkomikus, a nálunk is népszerű Fay Arbuckle egy csunya bűnügy középpontjába került. Az akkor sikereinek tetőfokán lévő filmszínész, a film fővárosának, Hollywoodnak legnépszerűbb alakjai közé tartozott.

Nagyobb jövedelme volt, mint akármelyik kisebb európai ország uralkodójának, a nők körülrajongták,

messzi világrészekből hatalmas esomággal vitte hozzá a posta a szerelmesleveleket, úgyhogy

külön „szexuális titkárságot” kellett fenntartania e hatalmas levelezés lebonyolítására.

A kövér filmszínész minden filmje az egész világon óriási sikert aratott és éppen ezért egymás után készültek a híres Fatty-burleszkék. A nagy elfoglaltság mellett azonban Fatty szórakozni is ráért. És ez volt a vesztesége. A siker, a pénz, a dicsőség elkapatták a híres filmszínészt, aki valóságban hazsolt mindazokat a gyönyöröket, amik számára kínálkoztak. Éjszakánként nagyszabású mulatságokban veit részt és az

egész filmfővárosban hírhedtek voltak azok az orgiák, melyeket Fatty rendezett.

Egy ilyen mulatozáson mindenkinek feltűnt, hogy a kövér komikus milyen nagy heveséggel foglalkozik az egyik ismeretlen szöke filmszínész-nőjelölttel. Természetesen senki sem tulajdonított a dolognak különösebb fontosságot: az orgiát követő reggelen azonban meglepő dolog történt.

A kis névtelen szöke filmszínész-nő, kivel az éjszaka Fatty foglalkozott, gyanus körülmények között hirtelen súlyosan megbetegedett, úgy, hogy kórházba kellett szállítani, ahol rövidesen meghalt.

A fiatal filmszínész-nő váratlan halála egész Hollywoodban nagy megdöbbenést kellett.

Az eset fontosságát hatványozottan fokozta

Fatty Arbuckle letartóztatása.

A népszerű filmszínészt azért tartóztatták le, mert alapos gyanu merült fel ellene, hogy ő felelős a fiatal filmszínész-nő haláláért.

Kilenc hónapig állt Fatty vizsgálati fogságban.

Ez alatt a kilenc hónap alatt a rendőrségi nyomozás bevilágított az amerikai filmsztárok éjszakai életébe, melyben Fatty Arbuckle ugyancsak főszerepet játszott. Kilenc hónap múlva egy rendkívül izgalmas törvényszéki tárgyalás után, mely

Fatty bizonyítékai híján való fel-

mentésével végződött, a kövér filmszínész szabadlábra került.

A törvényszék felmentő ítélete azonban korántsem jelentette azt, hogy Fattyt a közvélemény is ártatlannak tartja. Amerikában tudvalevőleg több millió tagot számláló nőegyesületek vannak, melyek minden alkalommal felemelik szavukat az erkölcsös élet mellett. A filmkomikus élete, mint az a bűnpör folyamán kiderült, egyáltalán nem ütötte meg az erkölcsösségnek azt a mértékét, amit a nőegyesületek megkövetelnek s így történt, hogy

a nőegyesületek Fatty minden filmjét bojkottálták. Ez a bojkott Fatty bukását jelentette,

meri azóta nemcsak, hogy a nőegyesületek sokmilliónyi tagja, hanem természetesen azok hozzátartozói sem néztek meg olyan filmet, amiben a bojkott alá helyezett komikus szerepelt. Fatty Arbuckle tehát a népszerűség, a hír, az ünneplés tetőfokáról egyszerre a legalacsonyabbra zuhant. Értelhető, hogy mindent elkövetett, hogy a nagyerejű egyesületek megbocsássanak neki, azonban eddig minden erőlködése eredménytelen maradt.

Ma, mint elszegényedett külvárosi vendéglős tengelt napjait.

Az Erdélyi-bűnpör

Alig pár esztendővel ezelőtt játszódott le és még élénken él a köztudatban az Erdélyi-bűnpör. Tracikus hősnője Forgách Anna, a Belvárosi Színház fiatal, tehetséges művésznője volt, akit

pénzvagyó férje, Erdélyi Béla Millstadtnban megölt.

Erdélyi Béla most, mint éltfogytiglanirab a fegyházban elmékedik a színházi világról, melyben ő olyan véres szerepet játszott.

Grosvescu tragédiája

1927 tavaszán Grosvescu Traján, a világhírű operaénekes külföldi vendégszereplésre készült bécsi lakásán. Csomagolás közben

hevesen összeszólkozott féltékeny feleségével, aki hirtelen előrántotta revolverét és agyonlőtte a híres művészt.

A közvélemény az asszony mellett tört lándzsát, mert kitudódott, hogy a sze-

rencsellen nőnek igen alapos oka volt a féltékenységre.

Grosvescunét az esküdtsek verdiktje alapján felmentették.

5 revolverlövés

Sokáig foglalkoztatta a közelmúltban a világsajtót Kurt Daehn és Grete Maren bécsi színészek véres tragédiája. Kurt Daehn, miután hosszú ideig hába üldözte szerelmével Grete Marent, a Jarno-színházak gyönyörű színész-nőjét, 1930-ban Ischiben

öt revolverlövessel súlyosan megsebesítette a fiatal színész-nőt.

A vöröshajú Grete sokáig lebegett élet és halál között, míg végre sikerült megmenteni. Érdekes, hogy

felgyógyulása után maga járt közben, hogy kétféle börtönre ítél merénylőjének megkegyelmezzenek.

Véres dráma a nizzai villában

St. Louis 1925. évi szépségkirálynője, Charlotte Nash színész-nő egy pompás nizzai villában

megölte férjét,

Fred G. Nixon Nirdlinger dúsgazdag amerikai színházi vállalkozó. Nirdlingert az egész világon ismerték, mint a leghatalmasabb amerikai színháztröszt tulajdonosát, akinek több mint 150 színháza volt. Feleségével, aki náia jóval fiatalabb volt, az utolsó időkben nem a legjobb egyetértésben élt, mivel

a tüzesvérű szép fiatal asszonynak igen különös fogalmi voltak a hitvesi hűségéről.

A házastársak között mind gyakoribbak és hevesebbek lettek a nézeteltérések.

Mikor esztendővel ezelőtt Budapesten jártak, egy előkelő hotel halljában botrányos verekedés tört ki közöttük.

A nizzai villában a veszekedés drámaivá fajult.

Nem érdektelen, hogy Charlotte Nash-t a nizzai bíróság felmentette. Ugyanis elfogadták védekezését, mely szerint

önvédelemből lötte agyon férjét.

Mikor a gyilkosságot felfedezték, Charlotte Nash nyakán még világosan látszottak Nirdlinger fojtogatásának nyomai.

Macsek lapja a kormányzó szökevényéről

Belgrád, június 24. A *Haradacki Dnevnik*, Macsek hivatalos lapja pénteken vezéreléskben foglalkozik Horthy Miklós június 14-i nagy beszédével. A cikk

nevetségesnek tartja, hogy Horthy Miklós kormányzó Németország és Olaszország előzetes tudtánál intézett felhívást a pápához, de azt hiszi, hogy azt a kizárólag magyar érdekek és magyar felfogás is eléggé magyarázzák.

Horthy kormányzó beszédéből kitűnik, írja a lap, hogy

Magyarország felelős tényezői a békes megoldás hívei, mert veszélyesnek tartanak a mai viszonyok között a háborús kockázat elváltatását.

Magyarország úgy véli, hogy magyar nemzeti és állami igények kielégítésére a békes tárgyalások kedvezőbb lehetőségeket tartogatnak, mint a fegyveres leszámolás. Végül

megelégedéssel állapítja meg a lap, hogy Horthy Miklós kormányzó a harati közeledés hangját ütötte a többi dunamedencei állammal, nevezetesen a szomszédállammal szemben.

A békejobbot, melyet Horthy Miklós kormányzó nyújt a magyar nép nevében,

Magyarország összes szomszédainak örömmel el kell fogadniuk

és a szomszédoknak saját érdekükből bele kell egyezniük azokba a megoldásokba és engedményekben, melyek biztosítani fogják a megbékélést Európának ebbe a sokat zaklatott részében — írja a lap.

Debrecen sz. kir. város adóhivatala, 1901/1939. aü.

Hirdetmény.

Az egyszeri beruházási hozzájárulás fizetésére kötelezettek figyelmét felhívja a városi adóhivatal, hogy az 1938. XX. te. alapján kivetett beruházási hozzájárulás negyedik részlete 1939 július hó 1-én esedékes és 1500/1938. P. M. számú rendelet 60. §. (1) bekezdése értelmében ezen időpontig fizetendő.

Értesíti a városi adóhivatal az érdekelteket, hogy befizetéseiket hétköznapon a hivatalos pénztári órák alatt ó. e. 8—12 óráig már most is teljesíthetik, hogy a július hó 1-én várható torlódást elkerüljék. A befizetés számfejtése a városi adóhivatal I. emelet 8. számú szobájában történik. A befizetést emulasztók ellen a végrehajtási eljárás július 1. után azonnal megindul.

Városi Adóhivatal.

nbosi
Piac-ucca 81. T.

indig 10 m

Berlin
statistik
Ujvilág
verkeze
szerint
szes kia
kedtek.
Hivat
fest az

Anglia
Francia
Németo
Olaszoz
Sovjet
USA

33.000.000 dollár
32.000.000
30.000.000
28.000.000
26.000.000
24.000.000

M
Nagy
angol ale
des, ame
megkérd
lőjét,
mikor
szag fe

olitika és más c
keltett egy z
hangzott kér
az interpellá
mány képvise

Németo
nyagok kiv.

Az angol
los állasp
lentette
hogy
erre a
mert n
rész a
még g
másrés
kott a

szépségkirálynője,
Charlotte Nash színész-nő egy pompás
nizzai villában

Magyarország összes szomszédainak
örömmel el kell fogadniuk

Magyarország úgy véli, hogy magyar
nemzeti és állami igények kielégítésére

Magyarország felelős tényezői a békes
megoldás hívei, mert veszélyesnek tartanak

Magyarország úgy véli, hogy magyar
nemzeti és állami igények kielégítésére

Magyarország felelős tényezői a békes
megoldás hívei, mert veszélyesnek tartanak

Cséplősök!

Kartelenküvi barátvölgyi

borsodi szénbánya elsőrendű termékei legolcsóbb napirón beszerezhetők.

Gombosi Zoltán

Piac-ucca 81. Telefon: 12-90.

Még mindig 10 millió német kenyérét keresi Hitler

Berlin, június 24. Szorgalmas statisztikusok kiszámították az Újvilágban a nagyhatalmak fegyverkezési költségeit. A statisztika szerint 1932 és 1939 között az összes kiadások 365 százalékkal emelkedtek.

Hivatalos adatok alapján így fest az összeállítás:

Anglia	1,093,000,000	dollár
Franciaország	1,092,000,000	"
Németország	4,400,000,000	"
Olaszország	562,000,000	"
Japán	1,755,000,000	"
Szovjet	5,400,000,000	"
USA	1,096,000,000	"

Ezek az adatok az 1938-ik évre vonatkoznak.

A moszkvai legfelsőbb szovjet-tanács legutolsó tanácskozásainak során Zwerew pénzügyi népbiztos közölte, hogy a most folyó évben a szovjet felfegyverkezésre 40 milliárd rubelt adnak ki, ez a

mult évi 27 milliárd rubeles költségvetési tétellel szembeállítva ötvenszázalékos emelést jelent.

Ugyanekkor az olasz pénzügyminiszter expozéjából kiderül, hogy

az olasz hadsereg ütőerejének biztosítására 9500 millió lira rendkívüli kiadással számol az olasz kormány,

ezt az összeget tíz költségvetési évre osztják el. Ezenkívül

5191 millió lírát juttatnak a flotta kiépítésére a legközelebbi hat esztendő folyamán, s ugyancsak 1130 millió lírát erődépítésre, a légi hadsereg és egyéb katonai felszerelésre.

Az olasz rendkívüli kiadások tehát 16 milliárd lírara rugnak. Német részletes adatok nem állnak rendelkezésre.

Más a politika és más a közgazdaság

Nagy feltűnést keltett egy az angol alsóházban elhangzott kérdés, amely szerint az interpelláló megkérdezte a kormány képviselőjét,

mikor szünetelt be Németország felé a nyersanyagok kivitelét.

Az angol illetékes hely a hivatalos álláspontnak megfelelően kijelentette a képviselő kérdésére, hogy

erre a kormány nem gondol, mert nincs szándékában egy rész a birodalmat bekeríteni, még gazdasági alapon sem, másrészt egy gazdasági bojkott a németeket háborúba kergetné

s végül Németországnak szállított angol nyersanyagot nemcsak hadianyagok készítésére használják fel.

Az angol megállapítások alapján

Németország behozatalát az utóbbi évek során megkétszere

Akik nem szorulnak más segítségére

Négy olyan ország van a világon, amelyeknek gazdasági szervezettsége és nyersanyag gazdasága megengedi az autarkias kormányzati rendszert. Az Egyesült Államok, az angol Birodalom, a Szovjetunió és Franciaország kolóniáival.

Németországnak hetven százalékos importra van szüksége, mert határain belül csak harmincszázalékos önellátásra képes.

Ezek az adatok ipari nyersanyagokra vonatkoznak.

Olaszország és Lengyelország Berlin után következnek.

Nemzetközi szakemberek megállapításaival szemben Lengyelország mindent megtesz, hogy iparvállalatai és állami intézményeinek segítségével feltárja eddig rejtett nyersanyagkincsét is. A

Polimn-nyersolaj társaság és a felsőszielliai érdekközösségek állandóan mérnökök százait foglalkoztatják s

úgy látszik a világ itt nagy meglepetésekre lehet elkészülve.

Igy például két év előtt Lublin környékén szén után kezdtek kutatni és úgy látszik eredményesen.

Földtani vizsgálatok igazolják a feltevést, hogy a Kárpátok lejtőin jelentős nyersolaj medencék húzódnak meg.

máris jeleket mutat az angol, francia és amerikai vállalatok a fúrásjogok bérletéért. Ma az a helyzet, hogy a lengyel szükségletet teljesen fedezik a belföldi kútak.

Hadifontosságú vasércben Lengyelország nem szegény. Igy 165 millió tonna vasérc van.

Okvetlen nézze meg olcsó áras kirakatunkat Dávid Piac u. 44.

Legújabb megállapították, hogy az ország területén belül

még 300 millió tonna vasérc lehet számítani. Cink, ólom és vörösrézben 35 millió tonna remélnek a bányász szakemberek;

még nyolc évvel ezelőtt Lengyelország második helyen állt Amerika után a cink- és ólomtermelésben.

Legértékesebb érce Lengyelországnak az úgynevezett

molybdán-érce,

ez az úgynevezett hadiére egészen fiatal gyerek az ércek sorában, mert csak 1937-ben fedezték fel Volhyniában. Az érceket főként azokhoz a szerszámgepekhez használják, amelyekkel acélt dolgoznak fel.

Melyik ország hány embert tud eltartani?

Német élelmiszerellátási szakemberek megállapították, hogy az egyes államok élelmiszerellátása mennyiben függ a külföldtől, illetve a saját lakosságukon kívül hány embert tudnak termelvényekkel ellátni.

Igy

Jugoszlávia például 14 millió lakosával, a saját emberein kívül nyolcszáz ezer embert.

Románia 18 millió polgárával

egymilliónyolcszáz ezer

és

Magyarország 11,5 millió lakossal 1,785,000 embert tud eltartani.

Német hivatalos adatok szerint tehát ez a négy állam összesen, abban az esetben, ha teljes mezőgazdasági feleslegük Németországba jönne

ötmillió német ellátását biztosítaná.

Miután németországnak ma éppen úgy, mint a háború előtt szükségletének húszszázalékát külföldről importálja, Csehország mezőgazdasága számításba nem jöhet, —

a Birodalom a jelen pillanatban 75 millió népességéből hatvanmilliót tud saját termelvényeiből ellátni.

A tizenötmillióból fentiek szerint, ötmillió ellátását a nevezett négy állam vállalhatná magára,

még mindig maradna tízmillió, akiről gondoskodni kell.

A német ellátásért felelős szakemberek világosan gondolkodó emberek, akik a nehézségek elől nem dugják fejüket a homokba. Ha a német konjunkturakutató intézet megtárgyalja ezeket a problémákat, világos, hogy arról a bizonyos tízmillióról is gondoskodás történik.

Ez a probléma egyébként is csak fegyveres konfliktus esetében aktuális.

Ebben pedig egyelőre senki sem hisz.

A súlyos és súlytalan argumentálás mellett vannak ismerői a német népnek és a mai német politikának. Ezek pedig

kizártnak tartják a háborút, akár ma, akár ősszel, az új teremtés betakarítása után.

Várnak egy ötletet, egy megoldást és szentül meg vannak győződve arról, hogy a puskaporos levegő ellenére nem kerül a sor a molybdán-ércekből készült szerszámgepekkel fűrt gyorstüzelőgéjük üzembehelyezésére.

BALATONFÖLDVÁR, Zamárdi,

Siófok, Balatonújhely heti pensió-

díj 22 pengő, főszezonban 28 pengő.

Kitűnő referenciák. Iroda: Buda-

pest VI, Teréz körút 18 III. 1. —

Prospektus.

A polgármester szemléje a Hortobágyon

Debrecen város a Hortobágyon leégett cédulához helyett tudvalevőleg újat épített, amely egyúttal turistaszálló céljára is alkalmas lesz. Szombaton délelőtt dr. Kölcsey Sándor polgármester Dömsödy Imre tanácsnokkal, vitéz Roncsik Jenő tüzoltóparancsnokkal és dr. Stepper Károly polgármesteri titkárral kiment a Hortobágyra és helyszíni szemlélet tartott az építkezés ügyében.

Vígyszínház

A legragyogóbb, vidám, fényes kiállítású, pikáns operett

NANON

Gruon Sach a világ legnagyobb énekesnője a főszerepben.

Előadások: vasárnap 3, 5, 7, 9, hétfőn 5, 7, 9 órakor.

Tarka sorok

A HÉT egyik estélyén pontosan háromnegyed kilenckor esinos fiatal hölgy robogott kerékpáron a Nagytemplom felé, és mielőtt bekanyarodott volna Kálvin-terre, hirtelen fékezett, leszállt a gépről és az útszéle ment, a park mellé. Megállt egy kövér villanyoszlop mellett, zsebkendőjét vett elő és legyeztetni kezdte magát valami különös furcsa mozdulatokkal. Aztán megint felült a gépre és uccu. Hát ez meg mi volt? — töprengtünk és oda mentünk mi is a villanyoszlophoz, hátha látunk valami érdekességet. És íme: felfedeztük, hogy az oszlopra fehér krétával a következő szöveget írta öngyásága a legyeztetés leple alatt: „Holnap d. u. 5. Juc.” A „Juc.” nyilvánvalóan Jucit jelent, a hölgynek bizonyára nem volt ideje odaírni az utolsó betűt, no meg talán feleslegesnek is vélte, hiszen Béla, Zoli, Anti vagy Tódor, akiknek az üzenet szól úgyis tudja kitől ered az írás. Aznap este azonban az egyik rossz kedvűek voltak, percekkel később valóságos tüzijáték keletkezett a menyboltozaton, egymást követték a villámok és dörgések, megnyiták a magasságban a csatornák és ömlött a víz vagy háromnegyed órán keresztül. Ahogy elállt, nem voltak restek, esáiettünk az oszlophoz, de az írásnak ekkor már nyoma sem volt. Le mosta az eső az utolsó betűt, Zoli, vagy Tódor nem tudhatta meg, mit üzent Jucika. De ha bármelyikük számára bizonyítékra volna szükség — készséggel állunk ezúttal a rendelkezésükre: az írás ott volt, viszont az eső — lehet, hogy a posta utasítására — lemosta, mivelhogy belyeget nem ragasztották a villanyoszlopra.

KEVES olyan rokonszenves, kitűnő tanítónak van az országban, mint a napokban Debrecenbe érkező Kamaraszínházunk direktora, vitéz Bánky Róbert. Az ő végtelenül közvetlen egyéniségének köszönhető, hogy olyan testvéri együttérzést, igazi kollégialitást és barátságot sehol, egyetlen társulatnál nem láttunk, mint a Kamaraszínház tagjai között. A népszerű Robi, aki egyébként a színész-kamara alelnöke, a napokban ünnepelte Szegeden színészi pályafutásának negyedszázados — nem is illik, hogy így mondjuk: huszonöt éves évfordulóját. Melegen és szeretettel ünnepelte a közönség vitéz Bánky Róbertet, aki amilyen megbecsülésre érdemes igazgató, ugyanolyan elsőrangú színész. Biztos, hogy a huszonöt éves évforduló alkalmából ünnepelni fogja Robi direktor urat a debreceni színházi publikum is.

EMLEKEZNEK még arra a kis szöke kőristalanyra, aki pár évvel ezelőtt itt táncolt a debreceni színpadon. — Laskay Karolára? Azóta a kislányból nagylány lett, elkerült Miskolcra naivanak, onnan egyik pesti kabaréba és most találkozunk vele az uccán, de úgy megnőtt és annyira szöke lett, hogy nem ismertük meg. Ránkköszönt és örömmel újságolta, hogy elérte nagy vagyát: külföldre szerződött táncosnőnek. Zürichbe megy, a Corso mulatóba, ahol jó és megbízható svájci frankot kap majd tudományáért. Nagyon boldog volt és kérte, hogy ezt írjuk is meg, mert szeretné, ha a boldogsága nem maradna titokban. Így aztán most megírtuk.

EMLEKSZÜNK, mennyit kedélyeskedtünk egykor a köztisztviselési vállalatnál, amikor a zuhogó

esőben is elindította az öntözőautót, mely aztán versenyt loccolt a záporral. Nemrégiben megszűnt ez az intézmény, most aztán, tájékozatlanul állunk, kihez is forduljunk szóval, írásban, amikor a város öntözéséről van szó. Méltán szemléltük ugyanis éppen pénteken az öntözőautó mostani urainak intézkedését. A déli órákban a fullasztó melegtől kimerülve bandukoltunk az utcán, a kocsitron autók robogtak — hatalmas porfelhőt hagyván maguk után. Oh köztisztviselési vállalat! — mondtuk magunkba és akkor eszünkbe jutott, hogy ez a vállalat a múlté. Oh... — akartuk folytatni, de megakadtunk, mert nem tudtuk ki intézi most a városban a köztisztviselést. Az autók, kicsik és nagyok, taxik és magántulajdonok pedig csak robogtak és büszkén kavarták a port, messzi maguk után. Az öntözőautó azonban sehol sem volt és mivel egyébként nem tud-

tuk magyarozatát adni távolléte nek, kezdtük hinni, hogy a város eladta ócskavasként. Am minő nagy volt meglepetésünk a kora délutáni órákban, amikor csepegni kezdett az eső és vele együtt megjelent — ne méltóztassanak kételkedni — a loccolóautó. Az eső esett és ő loccolt, loccolt rendületlenül, fáradhatatlanul, szenvedélyl, mámorosan...

ES végül a legújabb örült vicc. A bolondokházában az egyik beteg asztalnál ül és ír. Odalép hozzá egy másik bolond s megkérdi tőle, mit ír. »Levelet! — mondja amaz. A másik azt kérdi, kinek? »Magannak! — hangzik a felelet. Mire a társa megkérdi, hogy mi van a levélben. »Nem tudom — válaszol a bolond — mert még nem kaptam meg!.

(E. Gy.)

A harckocsi fejlődése és alkalmazása

Végso fokon csak támadás árán juthatunk kedvező katonai döntéshez. Ezt minden háborút viselő fél tudja. Mégis ezt a sok veszteséggel járó harcformát, különösen a háború elején, rendszerint csak a túlsúlyban lévő fél alkalmazza. A gyengébb a védelem erősebb harcformájához fordul, hogy tüzének hatalmas elhárító erejét és a terep szabadon választott előnyeit a maga számára gyümölcsöztesse. — Ezzel azt akarja elérni, hogy a támadónak nálánál aránylag nagyobb veszteséget okozva, a számbeli alárendeltségből mielőbb kiemelkedhessék. Erre azért van szüksége, mert a végso döntéshez kívánatos túlsúlyhoz másképp nem juthat.

A világháború folyamán a védelem erejében még jobban megerősödött. A tüzfegyverek nagyarányú szaporodása a támadónak még nagyobb véres veszteséget okozott. A támadás tehát nemcsak hogy alaposabb előkészítést igényelt, hanem még lassabban is tudott tört nyerni. E lassú előrejutás miatt a támadás már nem hathatolt megiepelesszerűen. Az előkészítő tüzérségi tűz annak tervezett helyét is sokszor elárulta. Így a védőnek módjában állott a veszélyeztetett helyekre idejében tartalékokat összpontosítani. A kezdo harcászati sikerek tehát döntő jelentőségűekké nem válhattak.

A támadásról azonban mégsem mondtak le. Szükségessé vált tehát, hogy a támogató tüzegépeket a terepen jól mozgatható, ezért motor hajította páncél oltalma alatt gyorsan juttathassák előre. Ezáltal azok a meglepetészerű és nehezebben kivédhető támadás tényszerűségét megváltották anélkül, hogy a támadó túlsúlya a védelem áldozatául esett volna. A harcászati cél is előnyösebb támadás így még hadászati sikerekkel is inkább kecsegtetett. A túlsúlyt is megtarthatták s a támadások harcászati sikere is inkább volt hadászati eredményét kimélyíthető.

Ez a törekvés vezetett a terepen harcoló harckocsi megszerkesztésének és alkalmazásának ötletéhez.

A világháború megmerevedett arvonalaít újra mozgásba csak ezzel tudták hozni.

Az angol nehéz harckocsi (M. IV.) 1916-ban 28 tonnás volt. A himharckocsi két 58 mm-es rövidcsövű ágyúval és 4 géppuskával bírtak. A nőstény harckocsi, ebben az időben 6 géppuskát rejtettek magukban. A legnagyobb terepsebesség óránként 6 km-re volt fokozható. A harckocsi páncélja az acélmagvas lövedékek ellen jól védett. Az igen erősen vértezett, de érzékeny motorú angol nehéz harckocsi tui lassuaknak bizonyultak és egyszeri üzemanyag töltéssel csak 24 km-re juthattak el.

A hozzájuk fűzött remények azon-

ban sem az 1916 szeptemberében vívott Somme-menti, az 1927. kora tavaszán-lefolyt Nivelle-i, sem az 1927 huszvetkor az Arras melletti küzdelmekben nem váltak valóra. A német hadosztályok a maguk emberségéből megküzdöttek velük, anélkül, hogy az elért harcászati sikereket az entente vezetés hasznosíthatta volna. Ennek oka a technikai fogyatékosságon kívül abban rejlett, hogy a harckocsikat nem vetették kellő számban a küzdelembe. A Somme melletti bevetett harckocsikból végül is csak 14 indult támadásra, az Arras melletti harcokban mindössze csak 34 és 3—12 km-nyi tényszerű után, ezeknek is mintegy 50 százaléka odaveszett a német tüzérség lelétalálatai miatt.

A Cambrai melletti nagy harckocsi csata ugyan már 20 km-es tényszerűssel járt, de itt már 362 harckocsi indult, több lépcsőben egymás mögött, támadásra. A veszteség már csak 30 százalék volt. A támadás harcászati eredménye viszont, az előbbi alkalmazásokhoz viszonyítva, sokkal nagyobb. Már itt beigazolódott, hogy a harckocsikat támadáshoz nagy tömegekben kell alkalmazni. De rájöttek arra is, hogy a túl nehéz és ezért lasan térnyerő páncélszörnyetűek helyett fűrésszerűbb technikai megoldások után kell látniok. Az 1918 júliusában vívott Soissons melletti tankcsatában alkalmazott Schneider és Chamond francia típusok már nagyobb működési sugárral bírtak, de a terepen igen kis sebességgel mozogtak. A világháború talán leginkább sikerült harckocsija a Renault kocsit volt. Vele mindjobban előtérbe lépett a páncélszörnyetű helyett fűrésszerű felfegyverzés rovására megvalósított nagy terepsebességű könnyű harckocsi alkalmazása. Az ellenséges elhárító tüzzel szemben ezek o'almat inkább sebességükben és mozgékonyaságukban találtak.

A világháború után is nagy terepsebességgel bíró, könnyebben felfegyverzett és kis célt mutató harckocsi kerütek bevezetésre.

A harckocsi fejlődésével természetesen lépést tartott a harckocsi elhárítás is. Ez a versengés a gyalogság szervezésébe állította a nehéz puskákat, a nehéz géppuskát és a páncéltörő ágyukat.

A kölcsönhatás egyre tart. A harckocsi építő technika mindig nehezebb feladatok megoldása elé kerül. A korszerű és az ellenség szívós ellenállását legázoló harckocsiknak már szabatosan hordó lövegekkel is kell bírniok, hogy az ellenük fellépő elhárító fegyverekkel, vagy az ellenséges harckocsikkal a harcot sikeresen felvehessék, de a felderítés és földözés nagy sürge- seget követelő feladatai könnyebb és

BIZTOS

lehet,

hogy jól érzi magát a

Szekeres

borozóban

Kiváló uradalmi
Borok, frissen
csapolt sörök.

Kerthelyiség, cigány-
zene, olcsó polgári árak

Hunyadi-u. 1

kisebb harckocsi tömegyártását is szükségessé teszik.

A korszerű harckocsi építés és elhárítás versengése még nem zárult le. Az átmeneti diadalhoz az a versengő fog jutni, amelyik tömegeinek viszonylagos túlsúlyát a technikai sajátságának megfelelő helyes alkalmazási módszerrel veti a küzdelembe.

Harc

az agglagények ellen

Kedves szokás van divatban Belgium egyik kis városában, Euassins Lalaingsben. A város menyasszonyokban levő leányai évenként vásárt rendeznek, amelyre meghívják a környék fiatalembereit, főleg az agglagényeket és megkérdik tőlük, nem volna-e kedvük a város hajadonai közül feleséget választani maguknak. A menyasszonyvásár hagyománya harminchat éve van divatban. Pontosán 1903 tavaszán történt először, hogy Euassins Lalaings leányai a környékbeli községek és városok agglagényeihez a következő felhívást intézték: »Tekintettel arra, hogy a helybeli fiatalemberek túrhatalentül elhanyagolnak bennünket, arra kérjük önöket, fogadják el a meghívásunkat és jöjjenek át hozzánk egy uzsonnára. Egy csésze haboskavé és jó mazsoláskalacs mellett megismerkedhetnek a városka szép és jóraváló leányzóival és reméljük, hogy ennek az ismeretségnak sok-sok menyegző lesz a folytatása már a közeljövőben.« Az első menyasszonyvásárnak nagy sikere volt és azóta pünkösöd táján minden esztendőben megrendezi a lalaingsi leányok a vásárt. Már van egy egyesületük is, amely gondoskodik arról, hogy kellő hivatalos formák között bonyolítsák le a házassulandó fiatalok első találkozásait. Az egyesület elnöknője Irene Tassignon kisasszony az idén hatszáz agglagényt kérdezett ki szándékaik és izlésük felől, a város polgármesteréhez pedig mintegy háromezer agglagényt fordult, messze külföldről is, akik a híres lalaingsi széplányok közül kívántak maguknak feleséget választani. A lalaingsiak azonban elsősorban a környék agglagényeit akarják a házas élet számára meghódítani.

De...
szó...
a...
A3 D3 B4 C4 A4 D4 B3 A3 B6/A6

Mag...
Papp László...
és a...
Szövets...
let mu...
ország...
kezett...
kintett...

— M...
urat de...
ját —...
— H...
dünán...
cenben...
debrece...
teints...
járta...
Bikába...
versen...
találko...
jobb bi...
Weke...
Béla m...
én ker...
Sándor...
mertne...
lett. Ig...
gem e...
kapasá...
— Ti...
kat fej...
sem leh...
dionnal...
amely...
sportol...
reenci...
megtek...
készül...
gek kö...
nyi és...
mérés...
akad n...
Külön...
gadtá...

— M...
urat de...
ját —...
— H...
dünán...
cenben...
debrece...
teints...
járta...
Bikába...
versen...
találko...
jobb bi...
Weke...
Béla m...
én ker...
Sándor...
mertne...
lett. Ig...
gem e...
kapasá...
— Ti...
kat fej...
sem leh...
dionnal...
amely...
sportol...
reenci...
megtek...
készül...
gek kö...
nyi és...
mérés...
akad n...
Külön...
gadtá...

A vi...
6 D3 C3 B5 D4 A4 C4 B4 D3 A3
— V...
számít...
tük fel...
— O...
nos, a...
rephéz...
helyzet...
nek fel...
hogy o...
A mag...
sportá...
sikat is...
ket nem

del...
RNAP
9 órákor
TH MARTA parádés...
csi kis
Partnerel:
MOSEB, LU

Dr Papp László országos birkozó szövetségi kapitány nyilatkozata a magyar sport csődbejutásáról

Az egyetemes magyar sport érdeke a vidéki központok létesítése — A magyar birkozók készülődése a helsinki olimpiára — Végveszély fenyegeti a DMTE birkozószakosztályát

A héten Debrecenben járt dr. Papp László, többszörös Európa, Budapest, magyar birkozóbajnok és a Magyar Országos Birkozó Szövetség kapitánya, hogy a kerület munkáját felülvizsgálja. Az országos kapitány szerdán este érkezett meg és ugyanaznap megtekintette a várost, a DMTE torna-

csarnokában rendezett válogató edzést és a DMTE birkozójainak helyiségeit, csütörtökön pedig tovább folytatta útját Hajdúnánásra, ahol szintén látogatást tett. — A kiváló sportférfiával alkalmunk volt beszélni, aki a következőkben mondta el Debrecenben észlelt tapasztalatait:

Nehéz elhinni, hogy Debrecen városa nem tudna segíteni a DMTE bajain

— Milyen cél vezette kapitány urat debreceni és hajdúnánási útját — tettük fel az első kérdést.

— Hivatalos útban vagyok Hajdúnánás felé, de utamat Debrecenben megszakítottam, hogy a debreceni birkozó sportot is megtekintsem. Debrecenben 1926-ban jártam utóljára, amikor az Arany Bikában egy nagy nemzetközi versenyen vettem részt. Itt adtak találkozót egymásnak Európa legjobb birkozói. A versenyt a finn Wekeksten nyerte, mert Varga Béla megsejült. A második helyre én kerültem, míg harmadik Szabó Sándor, a most Amerikában ismert nevű profizionista birkozó lett. Igen szép emlékek fűznek engem ehhez a versenyhez és ennek kapcsán Debrecenhez.

— Tizenhárom év óta nagyon sokat fejlődött Debrecen. Szinte rá sem lehet ismerni. Gyönyörű Stadionnal és Stranddal rendelkezik, amely biztosítéka a debreceni sportolók fejlődésének. Este a Debreceni Torna Egylet csarnokában megtekintettem a székesfehérvári készülő birkozók edzését. Az öregek közül szépen dolgozott Tarányi és Kasza. Tarányi már régi ismerősöm. A fiatalok között is akad néhány tehetséges versenyző. Különösen Németh munkája ragadta meg figyelmem. Nagyon te-

hetséges versenyző. Állásban máris kifogástalanul dolgozik. Nagy birkozót lehet belőle nevelni. Sajnálattal értesültem arról, hogy több versenyző sérült és így a keleti kerület Székesfehérváron tartalékosan kénytelen kiállni.

— Az edzés után a nagymultú és jobbsorsraérdemes DMTE edzőhelyiségét tekintettem meg. Itt a legszörnyűsebb állapotokat találtam. A dohoslevegőjű pincehelyiségben elhelyezett edzőterem egy középkori börtönhöz hasonlít és ilyen helyen nem lehet élő sportot tüzni. Szinte nehéz elhinni, hogy Debrecen városa, amely más sportágon olyan sokat segít, a nagymultú és régi dicsőségeket csillogtató DMTE birkozójainak nem tudna egy megfelelő helyiséget adni. A DMTE elbuzobájában több fényképet találtam, amelyen meglepődve vettem észre több magyar birkozó nagyságot. Ezek a képek azt bizonyítják, hogy a Debreceni Munkás Testező Egyesület igen sok tehetséget kutatott és nevelt fel az egyetemes magyar birkozó sport számára. Egy ilyen eredményekkel rendelkező egyesület minden támogatást megérdemelne, hiszen versenyzői csak hirt, dicsőséget és megbecsülést szereztek a város színeinek.

A vidék sportja, sajnos, aligha jut szerephez az olimpián

— Vidéki versenyzők jöhetnek-e számításba az olimpián? — tettük fel a második kérdést.

— Olimpiai viszonylatban, sajnos, a vidék sportja aligha jut szerephez. Eddig ugyanis az volt a helyzet, hogy a vidéki tehetségek fel kellett jutni a fővárosba, hogy ott tudását tovább fejlessze. A magyar birkozósport, de a többi sportágak is — egyik sorsa a másikat is jelenti — addig igazi értéket nem jelenthet, míg az ország-

ban több sportközpontot ki nem építünk. Ha ez nem történik meg, akkor a magyar sport menthetetlenül csődbe jut. Külföldön szinte ritkaságszámba megy, hogy a legjobb versenyzőket a főváros adja. A futballban itt utalok Olaszországra. Nagyon ritka eset, hogy a bajnokesapatot Róma adja és ezzel szemben Magyarország válogatott futbalcsapata már 10 éve nem tudott győzedelmeskedni az olaszok ellen. Magyarországon a vi-

dék sportját az egész vonalon meg kell erősíteni és életképpessé kell tenni, mert a magyar sport fejlődése csak a vidék erősödésétől várható.

— A magyar sport helsinki olimpiai eredményeit nagyon pesszimistán ítélem meg. Ha pesszimizmusom valóra válik, amelyet Isten őrizzen meg bennünket, annak okát a vidéki sport visszamaradásában és abban a sok mulasztásban látom, amelyet a vidék sportjával szemben eddig elkövettek.

— Milyen előkészületeket tesz a birkozó szövetség az olimpiára?

— A szükséges előkészületeket már megtettük. Ebben az évben három nagy versenyen veszünk részt. Júliusban Sziáliában az olaszok, szeptemberben Münchenben a németek ellen küzdünk a magyar birkozók. Októberben lesz az utolsó nagy nemzetközi versenyünk Helsinkiben, ahol a szabadfogású Európa birkozóversenyen veszünk részt. 1940 tavaszán már csak itthon rendezünk versenyeket, amelynek célja kizárólag az olimpiai előkészületeket célozza.

— Kik jöhetnek számításba az olimpiai válogatottal?

— Zombori már csak immel-ammal dolgozik. Ezen nem is csodálkozok; hiszen ő olyan sok dicsőséget aratott, hogy tőle többet nem is igen lehet várni. Lőrinczi

Az erőn kívül a tudás is sokat számít a birkózásban

— Kik állnak legjobban a birkózásban Európában?

— Az északi államok. Különösen Észtország, Finnország és Svédország, de az utóbbi időben a finn edző keze alatt az olaszok is nagyon feljöttek. Az északiak stílusa nagyon eltér a többi nemzetektől. Ők sportszerűen, keményen és leegyszerűsítve birkóznak. Ami a legmeglepőbb, az északi birkozók nagyon tudnak küzdeni és fáradhatatlanok. Egy erős mérkőzés után olyan frissek, mintha mérkőzés előtt állanának. Az északiak nagyon tudnak birkózni, márpedig a birkózáshoz nemcsak erő, hanem tudás is kell. Különösen áll ez a tudás a görög-római birkózásra. A magyaroknak az a hibája, hogy nagyobb erejükkel akarják tudásuknak hiányosságát pótolni.

— Legyen valaki bármilyen jó vadevezős, ha egyesületbe kerül,

Beiratkozás a Debreceni Kereskedelmi Iskolába

1. Négyévfolyamú Fiú Felső Kereskedelmi Iskolában (Piac u. 8.) június 26. és 27-én délelőtt 9—12 óráig.
2. Egyéves Kereskedelmi Akadémiai Szaktanfolyam Középiskolában Végzetek számára (Piac u. 8.) 26 és 27-én délelőtt 9—12 óráig.

Felhívjuk az igen tisztelt Szülők szíves figyelmét, hogy a Kultuszminiszter Ur rendelete értelmében a beiratkozásokat júniusban kell eszközölni.

felkerült a könnyű súlycsoportba és itt már nem nemzetközi klasszis. Úgy hallom, hogy Kárpáti szintén nem akar indulni az olimpián. Új emberünk csak egy van, Kovács Gyula, a B. Vasutas közép súlyú birkozója. Nagyon tehetséges birkozó és nagy jövő előtt áll, hiszen még csak 21 éves. Fiatalságánál fogva azonban nagy meglepetést keltene, ha az olimpián bajnokságot nyerne. A többi poszton a régiak indulnak. Tóth L. Bódis és Sovári szerepléséhez fűzők nagy reményeket, mert a magyar birkozó sportban ők képviselik a nemzetközi klasszist. Az, hogy a többiek hogyan végeznek a helsinki olimpián, az pusztán a szerencse műve. A többi versenyzők kivétel nélkül tehetséges birkozók, de nem emelkednek a nemzetközi átlagon felül. Válogatás szempontjából figyelmbe jöhet a debreceni Tarányi. Kiváló birkozó, akinek megvan a nemzetközi rutinja is, csak egyetlen baja, nincsen megfelelő edzőpartnere. Az olimpiai válogatott több tagjai Riheczky, Palotás (B. Vasutas), Ferenc Károly, Fecske és Tóth II. közül kerül ki, mert az olimpiai versenyek megrendezéséig nem igen kerül ki olyan fiatal versenyző, aki a nemzetek nagy erőpróbiáján résztvehetne.

addig nem kerül hajóba, míg a levegőben az evezés minden csínját-bínját el nem sajátítja. A birkózásnál is ezt kellene bevezetni. — Egy versenyzőnél nemcsak a jó erőnlét, hanem a tudás is sokat számít. Ha a birkozó egy versenyen tudását használja ki, akkor nem fárad úgy, mintha erejét használja.

Dr Papp László, a Magyar Birkozó Szövetség kapitánya ilyen színben látja a magyar sport és a magyar birkozósport jövőjét. — Dr Papp László kétszer volt Európa bajnok, többször nyerte Magyarország bajnoki címét és kétszer nyert magyar súlyemelő bajnokságot. Az ő megállapítása százszázalékban fedi a valóságot és az egyetemes magyar sportnak arra kell törekedni, hogy az országban több sportközpont legyen, mert a magyar sport jövője ettől függ.

Hungária filmszínház

Ma, VASÁRNAP délután 3, 5, 7, 9 órákor

HÉTFŐN délután 5, 7, 9 órákor

EGGERTH MÁRTA parádés főszereplésével: a

Bécsi kislány

Partnerei:

PAUL HÖBBIGER, HANS MOSER, LUCIEN ENGLISCH stb.
VILÁGHIRADÓ! KIEGÉSZÍTŐ!

Az Apollóban

Ma, VASÁRNAP délután 3, 6, 9-től folytatódó előadásokban
UTOLJARA:

1. AZUR EXPRESS

Fősz.: PÁGER és TOLNAY KLÁRI

2. Vadrózsa

Fősz.: DAYKA MARGIT, RÓZSAHEGYI.

OKVETLENÜL NEZZE MEG!

**Hentesárúk, csemegék, fűszerek, italárúk
mindig frissen olcsó árban
Volentiknél, Piac u. 33.**

Sürgősen segíteni kell a Debreceni Munkás Testedző Egyesület birkozó szakosztályán

Debrecenben jelenleg négy birkozó egyesület működik. Kelet válogatottját majdnem ez a négy egyesület adja. A DVSC nem küzd anyagi gondokkal és ez a munkán is meglátszik, mert a Székesfehérváron induló keleti válogatott gerincét adja. A DTE-nek szintén megvan minden a további fejlődéshez. A legutóbbi verseny után azonban megállapítottuk, hogy a DEAC és a DMTE körül bajok vannak. A DEAC birkozó nemigen indulnak versenyeken, már pedig tanulni csak erős versenyen lehet. A DMTE-nél már sokkal nagyobb bajok vannak. Itt az anyagi játsszanak közre, hogy a nagymultú egyesület nem tud komolyabb eredményeket felmutatni.

Dr Papp László országos szövetségi kapitánnyal egyidőben nekünk is alkalmunk nyílt arra, hogy a DMTE helyiségeit megtekintsük. Siralmas állapot volt, amit ott láttunk. Sőtét lejáron bukdácsolva jutottunk el abba a dohoslevegőjű pincehelyiségbe, ahol a DMTE birkozó edzésüket tartják. A szűk helyiséget edzések

alkalmával szalmával szokták bevonnni, hogy a birkozók testi épségét amennyire lehet, megóvják, de ez a helyiség mindenre alkalmas, csak éppen egészségsporthoz nem. A DMTE birkozóosztályának vezetője elpanaszolta, hogy a munkás otthon vezetősége nem tud jobb helyet biztosítani. — Az országos szövetség nincsen abban a szerencsés anyagi helyzetben, hogy az egyesületet segíthetne. Legutóbb a város polgármesterét kérték meg, hogy az egyesület céljaira adjanak egy edző helyiséget, de ügylátszik, Debrecen városában nincsen abban a helyzetben, hogy egy nagymultú egyesületet segíthessen. Talán egy kis jóakarattal ezt is meglehetne tenni. — A DMTE birkozó nem kérnek mást a várostól, csak egyetlen tervet, ahol nyugodtan készülhetnek a versenyekre, hogy ezzel az egyetemes magyar sportot szolgálják és ezen keresztül a városnak hírnevet szerezzenek. Ilyen támogatásban több egyesület részesül Debrecenben és a DMTE is részesülne.

(... és)

Ifj. Horthy Miklós brazilai követ a magyar és délamerikai gazdasági kapcsolatok kimélyítésén fáradozik

Értesülésünk szerint a közeljövőben sor kerül azokra a kereskedelmi tárgyalásokra, amelyeket az illetékes magyar külkereskedelmi szervek régóta terveznek a délamerikai államokkal külkereskedelmi kapcsolataink kimélyítésére. Ezt a célt szolgálja ifjú vitéz Horthy Miklós brazilai magyar követté történt kinevezése is.

Magyarországnak a délamerikai államokkal való kapcsolatai hol igen számottevők, hol egészen jelentéktelenek voltak.

A hatalmas délamerikai fogyasztópiacok, amelyek a magyar kivitel szempontjából rendkívüli jelentőségűekké válhatnak, a háború utáni években csupán alkalmosszerűen kapcsolódtak be a magyar exportba

és egy-egy üzlet lebonyolítása után nem egyszer hosszabb időre megszakadt az összeköttetés Braziliával, Argentínával, Chilevel, Uruguay-al és a többi délamerikai országgal.

Magyarországnak és a délamerikai államoknak a háború utáni gazdasági összeköttetése ilyenformán inkább ötletszerűen alakult, amit például az is bizonyít, hogy kenderfonalkivitelünk Braziliába 1935 óta, háztartási cikk kivitelünk pedig Uruguay-ba 1936 óta teljesen leállt.

1937-ben Brazília még 355.000 maza örleményt és lisztet is átvett Magyarországtól, ugyanezen évben Argentína 296.000 métermázsas idénycikket vásárolt tőlünk, de 1938-ban mind a két kivitel megszűnt. Argentína, amely 1913-ban 14 millió koronáért vásárolt Magyarországtól, 1937-ben már csak

86.180-pengő értékű árut vett át tőlünk. Volt esztendő, amikor Argentínában 109.000 darab elektroncsövet szállítottunk, de ez a mennyiség is lényegesen csökkent. — 1936-ban 13.130 métermázsas és 1937-ben 8310 métermázsas vasúti kocsi vett át Argentína tőlünk. Ezek a példák arra mutatnak, hogy

sürgős szükség van a délamerikai államokkal való kereskedelmi kapcsolataink megszilárdítására.

A délamerikai földrész nyugati orszárai különösen magyar győgyáraképzőművek, izzólámpák és bőrárak iránt érdeklődnek. Ebben a három cikkben a multban a szóbanlévő államokkal mintegy évi 2 millió pengőnyi forgalmat bonyolítottak le. Ez a keret közvetlen tárgyalások és kölcsönös érdekek megvizsgálása és összeegyeztetése útján jelentős mértékben tágitható lesz. Azonban az említett három iparcikk kivételével még számos olyan terméke van Magyarországnak és árucikke a magyar iparnak, amelyeket a délamerikai államokban hajlandók tőlünk nagyobb mértékben vásárolni.

Ifj. vitéz Horthy Miklós feladata lesz a délamerikai kereskedelmi kapcsolataink megszilárdítása és állandósítása

megfelelő előnyös szerződések kötése útján. Személye és gazdasági multja remélj engedi, hogy az új magyar brazilai követ, aki e hó végén utazik el állomáshelyére, értékes munkát fog végezni.

Addig is azonban

megkezdődtek a nagyfontosságú előkészítő tárgyalások az

egyed délamerikai államokkal,

de különösen a nyugati földrészen fekvő államokkal.

Szentmiklóssy Andor követségi tanácsos, aki az új követ megérkezéséig ügyvivői minőségben a riodejanerioi követséget vezeti, repülőgépen Columbia államban utazott, hogy ott a bogotai kormányval régen esedékes kereskedelmi

tárgyalásainkat megkezdje. Szentmiklóssy Andor úttá régen elő volt már készítve, csak az általános világpolitikai helyzet miatt többször elhalasztották.

Úgy tudjuk, hogy a magyar kiküldött columbiai tárgyalásainak befejezése után meglátogatja a többi érdekelt államot is, ahonnan a legbiztosabb hírek érkeznek a meginduló magyar tárgyalások kilátásait illetően.

Repülés

Ma érkeznek a pilótapiknik résztvevői Debrecenbe

A pilótapiknik résztvevői minden évben ellátogatnak Debrecenbe és a Hortobágyra. Az idei pilótapiknik minden eddigig felülmul. Igen sok külföldi sportrepülő látogat el Magyarországra és a magyarországi sportrepülővel együtt ma délután 5 óra tájban közel harminc gép 50 személlyel érkezik Debrecenbe.

A Debreceni Repülő Club ez alkalommal kapcsolódik be először a pilótapiknik rendezésébe. Az epreskerti repülőterén ünnepélyes keretek között fogadják a külföldi és belföldi sportrepülőket. A piknik résztvevői az Arany Bika szállóban szállanak meg. A város nevezetességeinek megtekintése után a nagyerdei strandra, majd onnan

a Vigadóba mennek ki. A Vigadóban nagyszabású társasvacsora lesz. Vacsora után a vendégek szállásukra mennek. Vasárnap reggel a Déri múzeumban tesznek látogatást. Innen kimennek az epreskerti repülőterre és gépeikkel együtt a Hortobágyra repülnek. A délibábos magyar puszták megtekintése után a Csárdában ebédelnek a piknik résztvevői, ahonnan Kassa felé folytatják útjukat.

A Debreceni Repülő Club vezetősége felhívja a MANSZ fogadóbizottsága tagjainak figyelmét, hogy vasárnap délután pontosan 4 órakor a nagyalomás előtt gyülekezzenek, ahonnan autóbusszal szállítják ki őket az epreskerti repülőterre.

A Debreceni Repülő Club gyásza

A Debreceni Repülő Clubot nagy csapás érte eberswaldi Siegler Géza altábornagy, a debreceni VI. hadtest parancsnokának tragikus hirtelenséggel bekövetkezett halálával. Eberswaldi Siegler Géza hadtestparancsnok, mint minden sportot, úgy a sportrepülést is a legmesszebbmenően támogatta. Különösen a munka kezdetén lett volna szükség az ő nagy tudására és jóindulatú támogatására, de a sors kifürkészhetetlen akaratából neki távozni kellett az élők sorából. A Debreceni Repülő Club vezetősége mély megdöbbenéssel vette a hadtestparancsnok tragikus hirtelenséggel bekövetkezett halálát. A Clubot a temetési szertartáson dr. Bókay Zoltán egyetemi tanár, ügyvezető alelnök képviselte. A gyászoló családnak részvétáviratot küldtek és a ravatalra koszorút vittek. A Debreceni Repülő Club tisztikara kegyelettel őrzi eberswaldi Siegler Géza emlékét, mely sohasem fog elhomályosulni.

*

Közelesen nyilvánosságra kerül a motoros kiképzésre felvett ifjak névsora. A Horthy Miklós Nemzeti Repülő alappal kapcsolatos motoros kiképzésre Debrecenből több ifjú jelentkezett. Már napok óta izgalommal várják, hogy ki lesz az a szerencsés, aki részt vehet a motoros kiképzésben. Az orvosi vizsgálatok eredményének felülvizsgálása most van folyamatban a légügyi hivatalban és közelesen nyilvánosságra hozzák azok neveit, akik ebben az évben a motoros kiképzésben résztvehetnek. A motoros kiképzés már július elején megkezdődik.

Július elején hirdetik ki a vitorlázó repülés orvosi vizsgálatának eredményét. Mindazok akik vitorlázó repülésre jelentkeztek és az orvosi vizsgálatot keresztül estek július elején délelőtt 9 órakor jelentkezzenek a Debreceni Repülő Club hivatalos helyiségében, mert

ott tudják meg az eredményeket, hogy kik vehetnek részt a július első felében meginduló vitorlázó repülés kiképzésében.

Július 2-án lesz a Repülő Club közgyűlése. A Debreceni Repülő Club július 2-án délelőtt 12 órai kezdettel tartja közgyűlését az Arany Bika kistermében, amelyen az eddig végzett eredményes munkáról számolnak be és a Club közeli terveit és költségvetését ismertetik.

Kifogástalan állapotban várja a csörlőautó a vitorlázó kiképzést. A Magyar Aero Szövetség részéről a napokban Debrecenben járt Antal Lajos és Jánk Győző, akik a csörlőautót vizsgálták felül. A szakértők megállapították, hogy Des Combes Henrich műszaki tanácsos és Tóth Dezső által felszerelt csörlő autó a legjobb az országban és kifogástalan állapotban várja a kiképzést. Nemeth György és Baji Patay Gyula vitorlázó, illetve csörlőautókat közösen megérkeznek Debrecenbe, úgyhogy a vitorlázó kiképzést már július elején meg lehet kezdeni Debrecenben.

Szombaton délelőtt megérkeztek a debreceni Repülő Club motoros gépei

Szombaton délelőtt 11 órakor három darab teljesen új repülőgépet jelent meg Debrecen felett. A gépek a város felett tiszteletkört írtak le és utána az epreskerti repülőter irányában tüntek el, ahol leszálltak. Közébb értesültünk arról, hogy a három darab 100 lóerős Bücker Jugmann gyártmányú repülőgép a Debreceni Repülő Club tulajdona és dr. Stepper Károly polgármesteri titkár, a Debreceni Repülő Club kapitánya és a club pilótái vezetésével szombaton érkeztek meg Budapestról. A három gép résztvesz a mai és holnapi pilótapikniken. A debreceni pilóták a külföldieket kikísérik a Hortobágyra. Miután a motoros gépek megérkeztek Debrecenbe, a motoros kiképzést már július elején megkezdik.

A3 D3 B4 C4 A4 D4 B5 A5 B6 A6

A6 B6 A5 B5 D4 A4 C4 B4 D3 A3

B4 C4

A4

D3 A3

Hírek

A Tiszántúli Független Ujság politikai napilap. — Szerkesztősége és kiadóhivatala: Ferenc József út 49. sz. Telefon: 21-52.

Előfizetési ár: Egész évre 28.80, félévre 14.40, negyedévre 7.20, egy óra 2.40 pengő. Külföldre ennek a kétszerese. Egyes szám ára hétköznap 8 fillér, vasárnap 20 fillér.

Ügyeletes gyógyszertárak:

»Kossuth«, Piac u. 26. Telefon: 29-56. — »Isteni gondviselés«, Petőfi tér. Telefon: 29-81. — »Csokonay«, Mester u. 43., Telefon: 10-15. — »Árpád fejedelem«, Csapókert, Jánossy u. 44.

— Lindenberger János dr. apostoli kormányzó a nagyváradi római kat. eszaki egyházmegye apostoli kormányzója pénteken Budapestre utazott. Az egyházmegye káptalanja ülést tart a fővárosban és erre az ülésre utazott fel Budapestre. A főpásztornak egyébként június 24-én, szombaton volt a neve napja. Ez alkalommal is sokan jelentek meg a plébánián és jelentették jókívánságaikat. — Az apostoli kormányzó vasárnap este érkezik vissza Debrecenbe.

— Cserkész vallásosünnepély az Árpád-terti templomban. A debreceni Kálvínisták Templomegyesületének 967. sz. Révész Balint cserkészcsapata nyári táborozásra induló szegény-cserkészei javára ma, vasárnap délután 3 órai kezdettel vallásos ünnepélyt rendez az Árpád-terti templomban. Bibliát olvas és előimát mond Nagy Dezső segédlelkész, csapatparancsnok. Prédikál Mezey Béla nyilas-telepi lelkipásztor. Várdy Antal »Szívárvány« című versét szavalja Porcsin Ilus úrleány, az Árpád-terti egyházzás leánykörének tagja. Saját szerzeményű művét orgonán előadja Füleki Kovács Mihály ref. orgonistakántor. Utóimát mond Nagy Sándor segédlelkész. A vallásos ünnepélyre, amelynek perselypénze a szegény cserkészek nyári táborozását szolgálja, belépődíj semmiféle címen és formában nincsen. — Minden ifjúság iránt érdeklődő református egyháztagot szeretettel hív és vár a Révész Balint cserkészcsapat parancsnoksága.

— Néhány földrajzi adat apró, exotikus országokból: A híres Szent Ilona szigeten, Napoleon egykori száműzetési helyén, ma négyezer ember él. Nagyrészt angolok, akik utazni keresik meg azt, ami a megélhetésükhöz szükséges. A sziget főterménye a kender. Most próbálkoznak különböző gabonamagvak termesztésével. A sziget majdnem olyan elmaradott állapotban van, ma is, mint Napoleon idejében. 1936-ban hozták be az első autót. Villany, gáz ma sincs; gyertyával és olajlámpával világítanak. A délafrikai Zanzibárról a következő adatokat jegyzi fel a földrajz. Egy kis illat erővel a távoli afrikai szigetéről elkerül mindenüvé, ahol almapasztót esznek. A világszerte szegfűszeg termesztésének kilencven százalékát ugyanis Zanzibár szolgáltatja. Néhány év óta nagyon büszkék a bennszülöttek, mert vasútjuk is van. Öt mérföld hosszú és Zanzibártól, szegfűkerteken és pálmákkal tarkított kerékpárúton vezet. A ritka és kivételes alkalmakkor, amidőn európai vendég ül fel a bububui expresszre, a bennszülöttek elhagyják a fülkét és a kocsiok tejet hoznak. Így kívánja ezt a hagyomány és az idegeneknek kijáró mélyesges hódolat.

— Esküvő. Weisz Sámuel és neje Béla fiuknak Budapest, Wesselenyi-u. 44. sz. alatt f. hó 26-án d. u. 1 órakor tartandó egybekelési ünnepélyre ezúton minden ismerősüket tisztelettel meghívják.

— Ma van a zsidó gimnázium évzáró ünnepe. A zsidó gimnázium ma, vasárnap délelőtt 10 órakor tartja évzáró ünnepét az iskola tornatermében. Az ünnepélyre ezúton is meghívja az intézet minden barátját az igazgatóság.

— A női felső kereskedelmi iskolába beiratkozni 26-án és 27-én délelőtt 9-12 óráig lehet. A beíródíj 33.— pengő, a havonként fizethető évi tandíj 162.—pengő. A jó előmenetelű és szegénysegüket igazoló tanulók kedvezményben részesülnek. Az évi fizetési szükséglet 8-10 pengő. A Segítő Egyesület a szegényebb tanulókat tankönyvekkel látja el. Idegen nyelvek: német, francia, angol.

— BALATONALMÁDIBAN az ORTE üdülőházban elsőrendű penzió kapható elő- és utószezonban 4-5 pengőig, főszezonban 4.80-6 pengőig.

— A Déri Múzeum ma, vasárnap 9-1-ig nyitva. Belépődíj nincs. A Baltazár Dezső u. 2. sz. iskolaépületben elhelyezett Thaly-szoba kívánatra az igazgatóság engedélyével megtekinthető. Belépődíj 20 fillér. A Közművelődési könyvtár egész nap zárva.

ELADÁS VÉTEL CSERE
Háló, ebédlők, kombinált szobák
szőnyegek, modern konyhák, iroda
bútorok, Széchenyi u. 6.

x A »Nektár« méhészeti egyesület június hó 25-én, vasárnap délután tanulmányi látogatást rendez Kovács István méhésztudós. — (Gyülekezés délután fél 4 órakor a nagyterdei elágazásnál. Pallagi út.)

— Októberben életbelép az új 600 paragrafusból álló építési szabályzat. Hosszú évek óta készül a Közmunkatanács az Építésügyi Szabályzat reformjára. A nagy munka végre elkészült és sorozatos tárgyalásokon különböző érdekeltségek képviselői véleményüket, számos módosítást hajtottak végre az első tervezeten és most végre tető alá került a végleges szöveg, mely minden fórum kívánságának megfelel. A Közmunkatanács múlt heti ülésén fejezték be a vitát, elfogadták a szöveget, úgyhogy az Építésügyi Szabályzat a kormányhatóság elé kerül jóváhagyás végett. A tervek szerint októberben lép életbe az új Építésügyi Szabályzat, melyet nemcsak az építőipar és az egész építőszakra, hanem a nagyközönség széles rétege is türelmetlenül vár, mert az új szabályzat könnyítéseket tartalmaz az eddigi helyzettel szemben és végre egyesíti magában mindazokat az intézkedéseket, melyek az építésügygel kapcsolatban eddig csak szétziláltan voltak láthatók. Az Építésügyi Szabályzat életbeléptetése sok bizonytalanságot fog megszüntetni. Maga a szabályzat 600 paragrafusból áll. Intézkedik a főváros új építésügyi övezeti beosztásáról, újból rendezi az épületmagasságokat. Külön nagy fejezet foglalkozik a légóltalmi intézkedések ügyével, az ipari építkezésekkel, az áruházak és üzletek építési előírásaival. Ugyancsak külön fejezet szól a színházak, mozik, mulatók, hangversenytermek építési feltételeiről. Önálló fejezet írja elő a hírdetőberendezések építési és elhelyezési módjait.

Kartellen kívüli

MOTALKÓ

45 fillér

Széchenyi-utca 3

Ugyanott valódi amerikai, pennsylvaniai és mindenféle márkázott olajok kaphatók.

A BIOSz felhívása az ország biztosítási fiókfőnökeihez

A Biztosító Intézetek Országos Szövetsége felhívja az ország összes városaiban működő biztosítási fiókok (vezér- és főigénykések, vezérképviselesek) főnökeit arra, hogy sürgősen tartassanak maguk közt értekezletet a Biztosítóintézetek Fiókfőnökeinek Asztaltársasága (BIZFA) megalakítására.

Cél: 1. A biztosítási intézmény tervszerű népszerűsítése és reprezentálása a BIOSz-tól vett központi irányítás szerint.

2. Kari, társadalmi összefogás a kartársi szellem ápolására és a kari tekin-

tély emelésére, az önbecsülésre való nevelésre, stb.

Bármely fiókfőnök kezdeményezheti ezt az alakulást, de arra mégis a leg-hívatottabbak a nagytételek fiókfőnökei.

Az alakulás körülményeiről a BIOSz ad felvilágosítást.

Minden BIZFA alakuláson a BIOSz elnöke személyesen is megjelenik.

Megjegyezzük, hogy Kaposvárott és Szolnokon máris megalakult a BIZFA helyi csoportja.

x Az új Del-Ka üzlet házagmen-tes burkolatát Lukács Vilmos és Testvére burkoló vállalata készítette.

— Nyári Egyetem keres bútorozott szobákat központban és erdőn. Bejelentést kérünk telefonon, vagy személyesen.

EXPRESS vegyi DAUERT
készíttessen RAMMINGER-
nél, Szent Anna ucca 10-12.

x Új libahús 180 fillér a Csapó uccai színházátjárónál libahús-üzletben és Simonffy u. 6. alatt Kornhausernál. Vasárnap nyitva.

— Az autótartási költségek csökkentése. Szakkörökben felvetődött az a kívánság, hogy az illetékes tényezők ne elégedjenek meg az autómokk leszállításával, — valamint a kereskedői haszonkulcsok leszállításával, — hanem az autótartással kapcsolatban egyéb költségeket is vegyék vizsgálat alá. Ugy értesülünk, hogy a garázsdíjak megállapítása során van és ezzel kapcsolatban várható intézkedések. Ugyancsak naprendre kerül az autótartás díjainak felülvizsgálata, de valószínűleg az autójavítási költségeket is felül fogják vizsgálni. Az autóbiztosítási díjakra vonatkozóan is voltak kívánságok. Ertesülésünk szerint azonban ebben a vonatkozásban változás nem várható, mert a magyar autóbiztosítási díjak alacsonyabb színvonalon mozognak a külföldi díjteleknél. Várható azonban, hogy az autóbiztosítás feltételeiben változás történik.

— Meghülésnél és náthaláznál korán reggel egy pohár természetes »FERENC JÓZSEF« keserűvíz gyakran igen jól tesz, mert a gyomorbeleszátortát alaposan kitisztítja és méregteleníti, azoknál pedig fokozott anyagcserét és kielégítő emésztést biztosít. Kérdezze meg orvosát!

— A Révész Balint cserkészcsapat szülői értekezlete. A debreceni Kálvínisták Templomegyesületének 967. sz. Révész Balint cserkészcsapata nyári táborozásának megbeszélése céljából ma, vasárnap délután 5 órai kezdettel szülői értekezletet tart az Ispotály telepen lévő cserkész-otthonban. Erre az értekezletre minden táborba készülő apródnak és cserkészfiúnak a szülőit szeretettel meghívja és várja a Révész Balint cserkészcsapat parancsnoksága nevében Nagy Dezső csapatparancsnok.

x Fájós lábakra is divatcipőt rendeljen bizalommal Hadnagyánál, Piac u. 44.

— Versenyárgyalási hirdetés! Közzöljük tagjainkkal, hogy június hó 26-án a következő iparosokat, június hó 27-én az élelmiszer iparosokat, könyvtököket, nyomdászokat, fémhőmérőket és a droguistákat, július hó 3-án a kécses iparosokat érdeklő versenyárgyalási hirdetmény határideje jár le. A versenyárgyalási hirdetmény az Ipartestület hirdetőtábláján megtekinthető.

x Paradicsomot varázsolhat kertjéből vörös salakunk vagy sárga kertkavicsunk segítségével. Lukács műkögyár, Karoly F. J. út 3. Telefon: 23-08.

Rádióműsor

JÚNIUS 25.

BUDAPEST I. 8: Szózat Utána Hanglemezek. 8.45: Hírek.

10: Egyházi ének és szentbeszéd a tereztvárosi plébánia-templomból. A szentbeszédet mise közben Szívós Donát szentbenedekrendi tanár tartja. Énekel a templom énekkeza Kemes Frigyes vezényletével.

11: „Ellenforradalmi megemlékezés”. Közvetítés a Ludovika Akadémiáról. Beszélő Budinszky Sándor. Utána indulók hanglemezeiről.

12.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

12.30: Operaházi zenekar. Vezényei: Dohnányi Ernő. 1. Rossini: Tell Vilmos, nyitány. 2. Haydn: Andante és menüett az Üstdob-szimfóniából. 3. Mozart: D-dur divertimento. 4. Liszt: Metisztó-keringő. 5. Csajkovszkij: Szerző a IV. szimfóniából. 6. Strauss János: Denevér, nyitány. Szünetben, kb. 13.05: „A görögkatolikuság szerepe a történelemben és a magyar jövőben”. Dudás Miklós görögkatolikus püspök előadása.

14: Hanglemezek. I. rész: Művészlemez. 1. Muszorgszkij: Boris Godunov, koronázási jelenet. 2. Reoyo: A szavillai vendég, románc (Fleta). 3. Catalani: La Wally, ária (Bianca Scacciatelli). 4. Verdi: Trubadur, hármas (Perrite, Nessi, Lattuda). 5. Strauss—Grünfeld: Bécsi estély (zongora: Karol Szeiter). 6. Mascagni: Parasztszerecsület — Ave Mária (Tito Schipa). 7. D'Albert: Holt szemek, ária (Lotte Lehmann). 8. Puccini: Bohémélet, négyes (Valobra, Fiori, Cecil, Marinengo). II. rész. Gézy Barnabás zenekarának lemezei.

15: Időszzerű gazdasági tanácsadó. A földművelésügyi minisztérium rádió-előadássorozata.

15.45: A rádió szalonzenekara. Vezényel Bertha István.

16.30: „Hogyan készül az oktató film”. Vidacs Aladár előadása. Közművelődési előadássorozat.

17: Hírek szlovák és ruszin nyelven.

17.10: A kassai rádió műsorából: A Magyar Dalos Egyesületek Országos Szövetsége Kassai Országos Dalosünnep. Közvetítés a kassai Szent-Korona-térről.

18.10: „Magyar meccsnások”. Varju Elemér dr. előadása Jankovich Miklósról.

18.40: Balázs Kálmán és cigányzenekara muzsikál.

Közben 19.15: Hírek.

19.50: „Karolina”. Vigjáték egy felvonásban. Irtó Herczeg Ferenc. Rendező Csanády György. Személyek: Herczeg Carigo — Petheő Átilia; Nyeviczay százados — Hajmási Miklós; Flórián pincér — Turányi Lajos; Wöber kommisszárus — Gabányi L.; Babi komorna — Hollós Melitta. Utána kb. 20.30: Sport hírek.

20.40: Budapesti Hangverseny Zenekar. Vezényel Rajter Lajos.

21.40: Hírek, időjárásjelentés

22: Táncklemez.

22.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.

23: Közvetítés a Seiffert-kávéházból. Csorba Gyula és cigányzenekara muzsikál. Szánthó Gyula énekel.

0.05: Hírek.

BUDAPEST II. 11.15: Evangélikus istentisztelet a Bécsikapu-téri templomból. Prédikál Vargha Sándor rozsnyói lelkész.

15.05: A rádió szalonzenekara. Vezényel Bertha István.

18.15: A kassai rádió műsorából: A Magyar Dalos Egyesületek Országos Szövetsége Kassai Országos Dalosünnep. Közvetítés a kassai Szent-Korona-térről. (II. rész.)

19: „A kék virág lovagjai”. Thurzó Gábor előadása.

19.30: „Az elefánt”. Honti Jenő természetudományi előadása.

20: Hírek, lövészversenyeredmények.

20.20: Schubert: Esz-dur zongorahármas, 100. mű. Előadja a Debreceni

Zongorahármas. Tagjai: Galánffy Lajos (zongora), Buza Gábor (hegedű) és Erdész Mihály (gordonka).

21: Hanglemezek.

KASSA 9: Egyházi ének a kassai Szent Erzsébet székesegyházból.

10.30: Evangélikus istentisztelet a kassai evangélikus templomból.

11.50: Hírek, műsorismertetés

12: Felvidéki versek. Vályi-Nagy Géza költeményei.

12.20—17.10-ig: Azonos Budapest I. műsorával.

17.10: A Magyar Dalos Egyesületek Országos Szövetsége kassai országos dalosünnep. Közvetítés a kassai Szent-Korona-térről.

19.15—19.50: Azonos Budapest I. műsorával.

19.50: Operettelőadás. Offenbach operette egy felvonásban. Rendező Farkas Pál. Zongorán kísér Fischer Károly.

20.30—0.05: Azonos Budapest I. műsorával.

JÚNIUS 26.

BUDAPEST I. 6.45: Torna. — Hírek. — Hanglemezek.

Utána: Éltrend, közlemények.

10: Hírek.

10.20: „Péter-Pál napja 1879-ben”. Felolvasás.

10.45: „Mária Terézia koronázása Pozsonyban”. Irtó Veres József. (Felolvasás).

11.10: Nemzetközi vízjelszolgálat.

12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. — Himnusz. — Időjárásjelentés.

12.10: Eugen Stepat balalajka-zenekara.

Közben 12.40: Hírek.

13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

13.30: A Mária Terézia 1. honvéd gyalogezred zenekara. Vezényel Figezy Sándor.

14.30: Hírek.

14.45: A rádió műsorának ismertetése.

15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.

16.15: A rádió diákféléőrája.

16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

17: Hírek szlovák és ruszin nyelven.

17.10: Magyar nóták és csárdások. Hanglemezek.

17.50: „Élet és ábránd”. Keresztury Dező dr. előadása Kemény Zsigmondról.

18.20: Éneklő Ifjúság. Énekel a pest-szentlőrinci állami polgári leányiskola énekkara, vezeti Gesztelyi Anna és a Nagykőrösi polgári fiúiskola énekkara, vezeti Gyaraky Jenő.

18.50: „Mit ér a szabadság?” Bocsárdy Béla és Homoki Pál vitája.

19.15: Hírek.

19.25: Szalonötös. 1. Rimszkij-Korakov: Hindu dal. 2. Watzlaff E.: Giovanna tangó. 3. Lindemann: Tündérlánc. 4. Moszkowszki: Szerenád. 5. Grieg: Anitra tánca. 6. Mendels: sohn: a) Velencei gondolat; b) Tavasz dal. 7. Kreisler: Régi dal. 8. Lehár: Rumba.

20: „Egy percel a világháború előtt”. Vándor Kálmán csevegése.

20.30: Operaházi zenekar. Vezényel: Dohnányi Ernő. Közreműködik Zathureczky Ede (hegedű).

21.40: Hírek, időjárásjelentés.

22: Táncklemez.

22.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.

23: Közvetítés a Debrecen-étteremből. Kurina Simi és cigányzenekara muzsikál.

Közben 23.15: Bárány Wimpffen Iván franciayelvű előadása.

0.05: Hírek.

BUDAPEST II. 18.50: Szalonötös. 1. Chopin: A-dur poionaise. 2. Drigo: Szerenád. 3. Szirmai Albert: a) Dal az Alexandrából; b) Tangó. 4. Schubert: Két szerenád. 5. Ravina: Kis bolero.

19.30: „Harc a komintern ellen”. Csizsár Béla előadása.

20: Hírek.

20.20: Hanglemezek.

21.35: Időjárásjelentés.

KASSA. 10—11: Azonos Budapest I. műsorával.

11.10: „Nyarlalunk Kassán”. Szmercsányi Mária csevegése.

11.25: Hanglemezek.

11.35: Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.

12—12.25: Azonos Budapest I. műsorával.

15.25: A Magyar Dalos Egyesületek Országos Szövetsége szabadtéri énekkari hangversenye a krasznahorkai vár előtt. Beszélő Schalkházi Lipót.

Közben 15.30: Hírek.

15.40: Műsorismertetés.

16.45: Azonos Budapest I. műsorával.

17.10: Ruszin gyermekeknek: A mostoha. Izmailkov Liza meséje. Utána hanglemezek.

17.50: Hanglemezek.

18.20: Mit tanulhatunk ezeréves történelmünkükből? b51?”

— **Közöljük az érdekeltekkel, hogy az Iparostanonciskola női tagozatának növendékei által készített ruhákból az iskola igazgatósága ruhabemutatót rendez.** A ruha bemutató az iskola helyiségeiben délelőtt 11 órától egész nap meg lehet tekinteni. Felkérjük tagjainkat, hogy a bemutatót minél többen keressék fel.

— **A Mindszenti Levente Egyesület mintegy 70 főnyi csapata** kerékpáron beutazta a Felvidéket és a Kárpátalját. Az út során pénteken Debrecenbe érkeztek. A Szentgályhaj alezredes parancsnoksága alatt álló levente csapat megérkezése nagy feltűnést keltett a debreceni utcákon. A leventék a debreceni Levente Otthonban szálltak meg. Szombaton megtekintették Debrecen városát is és azután kimentek a Népfürdőbe, ahol megfürdtek. Délután még megtekintették a többi látványokat. Vasárnap megkiszorozták a Hősök oszlopát, majd kerékpárra ül a társaság és Debrecenből mennek haza Mindszentre. A csapattal érkezett Finta dr is, a Levente Csapat orvosa.

„Park” Üdülő Mátrafüred
Telefon 15. Erdei fekvésű modern épület, folyóvizesszobakkal. Olcsó előszezonárak.

— **Közszállítási járandóságok engedményezése.** Az eddigi rendeletek értelmében a közhatóságok a vállalkozó követelésének engedményezéséről szóló okiratot csak közjegyző által hitelesített aláírással fogadhatták el. Az engedményezésre vonatkozólag más megkötések is állottak még fenn, amelyek nagyon megnehezítették a tokeszegény kisiparosnak a közszállításokban való részvételét. Erre való tekintettel az iparügyi minisztérium most rendeletet bocsátott ki, mely szerint ha a kisiparosnak középítési engedményezéséről van szó, nem kell megkövetelni az aláírás közjegyzői hitelesítését, ha a vállalkozót a megrendelő hivatali tisztviselője személyesen ismeri és az engedményezési okiratot előtte írja alá. Ezt a körülményt az illető tisztviselő az okiratban igazolni tartozik. Kimondja még a rendelet, hogy az engedményezés tudomásulvételével egyidejűleg értesíteni kell az engedményt arról, hogy vállalkozó a megrendelő hivatali kora biztosíték vonandó le a járandóságából, terheli-e a vállalkozót olyan költség, melyet a megrendelő hivatal fedezett a vállalkozó terhére és feljogosította-e a vállalkozó a megrendelő hivatali hogy alkalmazottainak és alvállalkozóinak igazolt járandóságát szükség esetén közvetlenül is kifizethesse. Az engedményezési okirat mintáját az összes iparterméletek megkapták.

— **Az olasz kultúrintézet tanfolyamai.** Július 20-tól augusztus 10-ig sok-sok tanúságos kirándulásokkal egybekapcsolt tudományos tanfolyamot rendez Rómában és Itália nagyobb góc-városaiban az Istituto Nazionale per la Belazione Culturale coll'Estero. A tanfolyam hallgatói részletesen fogják megismereni az új Olasz Imperiumot. Egész sereg érdekesebb-érdekesebb tárgy szerepel a tanfolyam programján. A debreceni Olasz Kultúrintézet felhívja a tanfolyamra jelentkezni kívánókat, hogy ebbeli szándékukat jelentsék az Intézet igazgatóságánál. Hatvan u. 2. szám alatt.

— **A debreceni frontharcosok Hajdúszoboszlón.** A hajdúszoboszlói frontharcosok vasárnap délelőtt a sporttérén, délután a városi erdőben egész napos díszlátogatást rendeznek a leventék közreműködésével. A hajdúszoboszlói frontharcosok táborozásán önnödi Szücs Béla hadnagy vezetésével résztvesz a debreceni frontharcosok százada is.

— **Múzeumbarátok Köre közgyűlése.** A Debreceni Múzeumbarátok Köre folyó hó 26-án, azaz hétfőn délután 6 órakor tartja a Déri Múzeum tanácstermében a már meghirdetett igazgatóválasztmányi s utána rendezésévi közgyűlést. Ez a közgyűlés, tekintet nélkül a megjelent tagok számára, határozatképes. A választmányi tagok kéretnek már 6 óra előtt a múzeum igazgatói szobájában megjelenni. — Az elnökség.

KÖZGAZDASÁG

Debrecenben is fellepett a száj- és körömfájás

Lezárták a nyári jeget

Debrecen elsőfokú közigazgatási hatósága közli a város érdekeltekkossággal, hogy — miután a ragadós száj- és körömfájás állati betegség Debrecen sz. kir. város IV. állategészségügyi kerületében hatóságilag megállapítást nyert —, a 100.000—1932. F. N. sz. rendelet 368. paragrafus 1. pontja értelmében a IV. állategészségügyi kerületben lévő ú. n. nyulási (északi) legelőre a hasított kormú állatokat a zárlat tartama alatt kihajtani tilos.

A város elsőfokú közigazgatási hatósága.

AZ ÚJ ÁRPÁT JEGYEZTEK MÁR MA A KÉSZÁRUPIACON

Tengeri: júliusra: 16.60—16.57, zárlat 16.59—16.60; augusztusra: 16.90—16.87, zárlat 16.89—16.90.

Búza: felsőtízai 77 kg-os 19.60—19.75, 78 kg-os 19.80—19.95, 79 kg-os 20.00—20.15, 80 kg-os 20.10—20.25. Rozs: pestvidéki 13.10—13.30.

Takarmányrépa: elsőrendű 16.25—16.50.

Zab: elsőrendű 23.20—23.40, középmínőségű 23.00—23.20.

Tengeri: tisztántúli 16.45—16.55.

DEBRECENI TERMÉNY- ÉS TAKARMÁNY ÁRAK

Búza 18.00—19.00. Rozs 12.50—13.00. Árpa 15.50—16.00. Zab 21.00. Tengeri 15.10—15.40. Lúcerna 7.00—8.50. Széna 5.50—7.50. Lóhere 5.30—7.30.

A FERENCVÁROSI SERTÉSVÁSAR

összfelhajtása 113 darab. Az irányzat változatlan.

Árak: szedetttsert I. 96—102, II. 90—94, III. 82—88 fillér kilogrammonként.

HIVATALOS VALUTÁRFOLYAMOK

Angol font 16—16.20. — Dínár 6—7.50 (500 és 5000 dín. címletek kiv.). USA dollár 340.90—344.90. — Francia frank 9.00—9.20. — Leu 2.60—3.45.

több kivá

Több

Itt az ideje annak, hogy szembenézzünk a lalkozunk azzal, amely ma Debrecen kedik a politikai világon szc a legfontosabb a munkanélküliség mindennapi problémája. Minden debreceni polgár és világszerte álláblémának rendkívül fontos szerepe és

alig hisszük, hogy egyetlen lakosa sem rosnak, aki ne állna el és még többet súlyosbodik helyzetük. Különösen érthető, akkor, amikor látjuk, hogy Debrecen, az ország nem leggazdagabb, pen szegénységrel küzdel, zással indokolja, hogy belüli tanyázó munka get és minőségét nézzük meg, mi a helyzet Debrecenben? Milyen élet van a hajdúvárosban?

Nem v

Nyugodt lelkiállattal mondhatjuk, hogy Debrecen nem sokkal, sokkal mint bármelyik más város az országban.

S hogy Debrecen idővel egyenlőre hozzájáruljon a nemzeti jólétnek, hogy a polgárság a gazdasági életben a politikával, kereskedéssel, sohasem télenkel időálló kövekkel való haladás útjára lépjen. Debrecen volt a nyugati nemzetközi kereskedelem, iparjának fejlettségi cének hírneve, a gazdasági életnek a város élénkítője, a fejlődést, a jólétet, a jólétet. Am tekiantsunk, hogy a városban hol tartunk.

Járunk-e továbbra is a gazdasági élet fejlődéséért, felhasznaljuk azokat a lehetőségeket, amelyek a város fejlődését elősegítik?

A nép

Sohasem állítottunk olyan idő, amikor a városnak nem volt, de a gazdasági életünk emlékszünk rá, hogy az évekkel ez előtt a városban meg a munkanélküliség és végzetes problémák köz munkákat létezők találtak. Azután láttuk, hogy a városban a munkanélküliség mind-mind munkát adtak. S ebben az emlékezésünk — távolról — a város mai iránti bizottsága a polgárság élettelenségét szemlélte, holott a városban a munkanélküliség a gazdasági életünk egyik legnagyobb problémája. A városban a munkanélküliség a gazdasági életünk egyik legnagyobb problémája. A városban a munkanélküliség a gazdasági életünk egyik legnagyobb problémája.

Több erőt, több vállalkozószellemet kíván a város vezetőitől!

Itt az ideje annak, hogy alaposan szembenézzünk a tényekkel, foglalkozzunk azzal a kérdéssel, amely ma Debrecenben felülemelkedik a politikai világ zajlásán, lévén szó a legfontosabbiról:

a munkanélküliségről és a mindennapi kenyérről.

Minden debreceni polgár előtt tisztán és világosan áll ennek a problémának rendkívüli súlya és jelentősége és

alig hisszük, hogy akadna egyetlen lakosa is ennek a városnak, aki ne állana értetlenül és megdöbbenve az egyre súlyosbodó helyzet előtt.

Különösen érthető a megdöbbenés akkor, amikor látjuk, hogy

Debrecen, az országnak csaknem leggazdagabb városa éppen szegénységre való hivatkozással indokolja meg a falain belül tanyázó munkanélküliséget és ninestelenséget.

Nézzük meg, mi van ebben a városban? Milyen élet folyik a hatalmas hajdúváros épületei között?

Nem vagyunk szegény város!

Nyugodt lelkiismeretességgel mondhatjuk, hogy

Debrecen nem szegény város, sokkal, sokkal többre képes, mint bármelyik vidéki városa az országnak.

S hogy Debrecen idefejlődött, hogy vagyonához hozzájutott, az nem véletlenül történt, hanem azon, hogy a polgársága s vezetői évszázadokon keresztül ügyes gazdaságpolitikával, kereskedelmi szellemmel, sohasem télen munkás kezekkel időálló kövekkel kirakták a további haladás útját. Valaha Debrecen volt a nyugat felé irányuló nemzetközi kereskedelem központja: iparának fejlettségét a debreceni céhek hírneve igazolta. Dolgos kezek, tettekre kész emberek irányították a város életét, biztosították a fejlődést, a jólétet és a kultúrát. Am tekintsünk körül:

hol tartunk ma?

Járunk-e továbbra azon az úton, amelyet megmutattott az évszázados fejlődés, felhasználjuk-e mindazokat a lehetőségeket, amelyek — hogy a jólétről ne is beszéljünk —

A népkönyha nem megoldás

Sohasem állítottuk, hogy volt olyan idő, amikor egyetlen munkanélküli nem volt, bár ez is lehetséges. De azt tudjuk, mert hiszen emlékszünk rá, hogy

évekkel ezelőtt úgy oldották meg a munkanélküliség ijesztő és végzetes problémáját, hogy közmunkákat létesítettek, ahol ezek találtak kenyeret.

Azután láttuk, hogy városi épületeket, bérházakat emeltek, amelyek mind-mind munkát és kenyeret adtak. S ebben az időben — ha jól emlékezünk — távolról sem hallatszott annyi kétségbeesett jajszó, mint napjainkban.

Mindezt pedig a város akkori vezetőségének agilitása, lelkiismeretes tevékenysége eredményezte, holott Debrecennek akkoriban sem volt több va-

Jogosak-e vajjon azok a panaszok, amelyek már esztendő óta és mindgyakrabban ismétlődnek a munkaalkalom, a közgazdasági élet hiányosságai miatt? Nézzünk körül, járjunk körül az öreg városban és keressük benne a fiatalos életkedvet, lendületet és a fejlődést.

Lássuk, hogy mit tettek esztendő óta azok, akiknek tenniük kellett volna és tenniük kellene s hogy mi az, amit a jövőben akarnak cselekedni.

Nézzük a bajt és keressük az orvoslást. — ha szükség van rá. Keressük a városban az alkotó erőt, a produktivitást és racionális gazdálkodást.

Keressük mindazt, amit meg kell — vagy meg kellene — találnunk egy olyan városban, amelynek életlehetőségeit nem lehet függővé tenni irányítói képességeitől, mivel fejlődése nem egyesek érdekeit szolgálja, hanem ezrek és ezrek nyugodalmat és életzínvonalát biztosítja.

legalább rendes megélhetést, biztos mindennapi kenyeret nyújtanak minden debreceni polgárnak?

A sok kérdésre egyszerű, de szomorú a felelet:

ez a város a fejlődés korából a hanyatlás útjára lépett.

Fájó szívvel és lélekkel állapítjuk meg, hogy a panaszok nem hangzottak el jogtalanul, mert

Debrecen közgazdasági élete vigasztalan perspektívákat mutat.

A munkanélküliség sötét felleget borítja el most a napsütéses nyárelemben is a várost, abban az időben, amikor régen hatalmas arányú közmunkáknál dolgoztak a munkások ezrei, építőállványok meredtek a magasba és szorgos kezek rakták egymásra a téglákat — üresek az üzletek, melyekben csak alig látunk vevőt ténferegni, üresek az iparosműhelyek, ahol mint a fehér holló, oly ritka a megrendelő. S mindez egymásból következik:

nincs munka, nincs pénzforgalom.

gyona, mint ma,

nem volt több birtoka, földje, vállalat, mint ma, ellenben akkoriiban még érezte a háború utáni évek minden nyomorúságát. A város mégsem riadt vissza a cselekvéstől, hanem az ősi debreceni szellemhez híven haladt előre kemény elhatározással és hajnaltól napestig tartó munkával a nagy cél, a polgárság életszínvonalának biztosítása érdekében.

Nem vitázunk most senkivel, de leszögezzük a tényeket:

a város mai irányítása nem biztosítja a polgárság általános életlehetőségét. Nem lehet cél az és nem lehet irányelv, hogy a munkanélküliséget népkönyhákön keresztül vezessük le s ugyanakkor tovább vege-

táljon az ipar és a kereskedelem.

Nem fogadhatjuk el érvül és magyarázatként azt, hogy a város vezetőiben megvan a jóindulat és készen van a terv is megoldani a munkanélküliség problémáját nagyszabású közmunkákkal, csak éppen a pénzhány miatt nem tudják a tervet keresztülvinni.

A jóindulat és a tervek még nem adnak kenyeret a munkásnak, megrendelőt az iparosnak és vevőt a kereskedőnek. Csupán jóindulathoz és tervekhez még nem fognak új épületek emelkedni és nem

Alkotni és építeni

A modus vivendi nem lehet az, hogy a rendelkezésre álló összegből, alig több, mint egymillió pengőért tatarozási munkálatokat végeztet a város. Ez a pénz nem elegendő ahhoz, hogy további egy esztendőre mentesítse a gondtól mindazokat, akiket a válság érint. Ezen túlmenően pedig

a tatarozási munkálatok elvégzése alig jelent valami megkönnyebbülést a közgazdasági életben,

— akkor is, ha a tervezettnél jóval nagyobb szabású volna.

Miért nem épített a város?

Debrecenben szinte példátlan a lakásínség, hallatlanul magasak a lakbérek és alig lehet kapni a mai kor követelményeinek megfelelő lakásokat.

Menjenek el a város urai a kis polgárházakba, nézzenek szét és lássák meg, hogy milyen egészségtelen lakásokban él a polgárság háromnegyed része. Az, hogy kijavították a középületeket, még nem megoldás. Nem, először is azért, mert nem olyan nagyméretű, hogy levezesse a munkanélküliség és kenyértelenség kérdését, nem elegendő ahhoz, hogy elhallgattassa a ninestelenekek és nélkülözők segélykiáltásait.

A javítottak helyett — vagy mellett — újat kell teremteni.

Alkotni kell és építeni kell.

És szerényen és óvatosan —, de nem félénken és tehetetlenül — kell

A honvédség köszönete Debrecen polgárságához a Siegler hadtestparancsnok temetésén nyilvánított részvételért

Debrecen város polgársága impozáns módon fejezte ki részvétét a VI. honvéd hadtest tragikus váratlansággal elhunyt parancsnokának eberswaldi Siegler Géza altábornagynak a temetésén. Ebből az alkalomból Bittó ezredes a következő köszönő levelet intézte dr. Kölcsey Sándor polgármesterhez:

Szeretett hadtestparancsnokunk, néhai eberswaldi Siegler Géza altábornagy úr Önagyméltósága földi maradványait tegnap, VI. 20-án kísérték utolsó útjára volt csapatai és az azokkal őszintén együttérző polgárság.

Debrecen sz. kir. város lakosságának osztatlan részvétét mi sem tudta

kapnak közszállítást az iparosok.

De nem fogadhatjuk el azt sem magyarázatul, hogy nincs pénz a tervek keresztülvitelére, mert a város még mindig azt a kétmillió pengős adósságot törleszti, amelyek az előző rezsim által végzetett közmunkák által keletkeztek. Nem fogadhatjuk ezt el azért sem, mert

ez a kétmillió pengős teherterhel nem lehet olyan súlyos — éppen az aránylagosan is nagy vagyonnal rendelkező Debrecen számára, — hogy megbénítson minden további intézkedést és megakadályozza a nagyfontosságú kérdések megoldását.

Ellenben el kell hinnünk azt, hogy

a város irányítóiból hiányzik az a nagyvonalúság és vállalkozói kedv,

amely feltétlenül szükséges minden probléma levezetéséhez és a bajokból kivezető út eléréséhez

hozzányulni a problémákhoz. Tehermentesen munkát úgy, hogy az mindenféleképpen hasznos legyen. Es

akiben erre nincs elég merészség, kedv, lendület és tettekkészség, az valjában saját felelősségérzetének tudatában, de ne engedje, hogy miatta ne lehessen erélyes kézzel hozzányulni a válság megoldásának problémájához.

Debrecenben komoly munkálatok teremtésére van szükség. S ha erről van szó, akkor nem lehet odáznia a kérdést. Vannak-e tömegesen munkanélküliek, vagy nincsenek? Kérnek-e segítséget az iparosok, vagy nem? Csupa szomorú reménytelenség és vigasztalanság mindenfelől.

Miért késik hát a segítség, miért kicsinyeskednek? Tiltakozunk kell az ősi debreceni hagyományok és a ma élő keserűen panaszkodók nevében a hanyatlás útján való továbbhaladás ellen.

Meg kell teremteni az új renaissance-ot, gyümölcsöztetni kell azokat a lehetőségeket, melyek benne vannak és élnek ebben a városban: nemcsak a tradíciókért, hanem a nélkülözök felemelése végett. Munkát adjanak, munkát Debrecennek, hogy ne legyenek éhezők és a város méltó legyen — a régi Debrecenhez.

megrázóbban kifejezésre juttatni, mint az a megdöbbenet, az a példás fegyelem, ami a gyászmenetet egész útján kísérte.

A szívből jövő részvételnek ezért az őszinte megnyilatkozásért fogadja úgy Polgármester Ur, mint a Méltóságod bölcs vezetése alatt álló város egész társadalmá hálás köszönetemet.

Amidőn a m. kir. honvédség ez osztatlan halálának a sajtó útján való továbbadását kérem, maradok méltóságos Polgármester Urnak mindenkor legőszintébb tisztelője

Debrecen, 1939. június 21-én.
Bittó ezredes.

Asszonyoknak

Rovatvezető: Dr. Dévainé Erdős Böske

Nyári kalapdivat

Az ember ma, ha kilép a kapun, annyi érdekes látványosságban van része, hogy egy percig sem unatkozhatik. Természetesen a divatra gondolok, ami bennünket, asszonyokat nagyon érdekli s egyújdonság láttán el-elűnődünk, behelyettesítjük magunkat, hogy vajjon hogy néznénk ki benne és esetleg rohanunk egyenesen a szabónkhöz, vagy kalaposnkhöz, hogy a pillanatnyi benyomást szemléltetően előadhassuk.

Egyszóval, hölgyeim, ezekről az apróságokról óhajtok most eszevgni.

A legérdekesebbek a kalapok. Ha már éppen kalapoknak lehet nevezni ezeket a turbán, csúcsos fedőlappal ellátott csodabogarakat. Többféle turbánszerű jelenséget különböztet meg az 1939. évi kalapdivat.

1. tetőnélkül, megcsavarva homlok körül,
2. ugyanez, de fátyollal beborítva.

3. ugyanez, de fátyol nélkül, ellenben két fültartó hátrafelé a hát közepéig érő ugyanolyan anyagú lebernyeggel, mint maga a turbán.

4. ugyanez, de a turbán anyagából bal fül mellől egy széles szalag esüng alá, amelyet váltakozva viselnek, vagy áll alatt átvetik a másik oldalra, vagy ha nem akar az illető valakit látni, egyszerűen beborítja vele az arcát, a lá háremhölgy.

Szóval roppant érdekes megoldások és lehetőségek adódnak. — Így például meg lehet a turbánt oldani hegyes, vagy lapos tetővel, ahogy az ember szereti, mert nem előírás, hogy tető nélkül kell viselni. Egy biztos, hogy a tetőnélküli kalapok, tehát nem csak turbánt értek alatta, óriási módon előtérbe törtek. Egyszerű angolos rendes karimájú kalapok tetején is van kis »szellőztető«.

Ezen turbándivat hozta létre az idén azután a tûrákon használatos fejkendőcsavarást is — turbánszerűen. Összecsavarják, mint egy hurkát és a fej köré fogva hátul, oldalt, vagy elől megkötik. Aki ügyes, egyénisége szerint variálhatja. Lényeg, hogy turbán legyen.

Kalapnak nevezik a modistának ma már azokat a három virágszirmából és egy kétujjú pántból összeállított fejdíszeket is, amely általában mindenkinek jól áll és 10 évet fiatalít. (En ugyan láttam a napokban egy ilyen fejdíszszel ékesedő 70 éves hölgyet, de becsület-szavamra mondom, egy jótányival sem nézett fiatalabbnak ki, az igaz viszont, hogy mindenki megnézte...) Tehát ezen legújabb kalapdivat receptje: Végy három nagyobb, szép, egészséges virágot, tűzd a homlokod fölé, aztán végy egy keskeny színes ripszszalagot, ezzel körítsd körül a fejedet és ha megvan, az egészet vond be egy színes fátyollal. (Lekötésnél vigyázz, nehogy a fejed túlságosan »dunsztoldják«.)

DIVATPOSTA.

Kislány. Fehér chantung ruhát ajánlok körül holozva, elől végig gombozva, baloldalt egy zseb, középké monogrammal, bubigallérral. Üdvözlöt.

F. M.-né. Ne haragudjék, hogy lefelé mindeztől nem választam, de borzalmasan el vol-

tam foglalva és részben vagyok is. A beküldött drap-barna kötött kabátjához szép volna egy tiszta sima barna plüssbe kötött szoknya. Üdvözlöt.

Előfizető 30. Nagyon szép volna egy fekete rakott szoknya, fehér lenkabáttal, ugyanilyen színű fehér angol kalappal. A kabát kihajtójára tehet egy szép nagy bordó szegfűt. Blúz nem fontos a kabát alá. Üdvözlöt.

Kérjük olvasóinkat, leveleiket mindig rovatvezetőnk címére: Dr. Dévainé Erdős Böske, Budapest, Teréz körút 35. küldjék.

HETI ÉTLAP.

Hétfő. Ebéd: Zöldborsóleves, fiatal libasült, új burgonya, leveles pogácsa. — Vacsora: Borjúmáj, törött burgonya, gyümölcs.

Kedd. Ebéd: Zöldbableves, párolt nyelv, paradicsomos káposzta, palacsinta. — Vacsora: Vegyes felvágott, retek, vaj, sajt, gyümölcs.

Szerda. Ebéd: Gombaleves, töltött karalábé, túrós metélt. — Vacsora: Velő tojással, saláta, eper.

Csütörtök. Ebéd: Karalábéleves, májrizottó, saláta, meggyesrétes. Vacsora: Hideg sült, saláta, kompót, cukrozott ribizke.

Péntek. Ebéd: Burgonyaleves, rakott burgonya, uborkasaláta, túrós metélt. — Vacsora: Halkocsonya, gyümölcs.

Szombat. Ebéd: Tyúklevés, főtt tyúk, kapros tók, rizsfelfújt. — Vacsora: Hideg borjúszület frissen, új burgonya.

Vasárnap. Ebéd: Zöldegleves, töltött csirke, zöldbab, kompót, dióspite. — Vacsora: Libamáj hidegen körítéssel, gyümölcs.

Megnyílt

vitéz Madarassy Tibor

ecetgyára

Piac u. 87.

Eladás: kicsinyben és nagyban.

Receptek

Tök elterése télire. Most, míg gyenge a tök, veszünk szép spárgatököt és legyaluljuk, illetve megtisztítjuk belét kanál segítségével, megtisztítjuk és akkor gyaluljuk le. Besózzuk és üvegekbe rakjuk és közéje egy kis zöld kaporot rakunk. Aztán fele ecet-fele vízzel tele öntjük, jól szorosan lekötjük és kigőzöljük, kb. egy negyed óráig hagyhatjuk a gőzbe és csak azután szedjük és tesszük hűvös helyre.

Zöldbab elrakása télire. Szép, gyenge zöldbabot a szalkájától megtisztítunk és szép (ki hogyan szereti) lehet hosszúkas szeletekbe is vágni, de lehet kisebb darabokba is megvágni. Jól besózzuk és sóba hagyjuk egy óra hosszat. Aztán üvegekbe rakjuk, de jó megtölteni az üvegeket, azután gyenge ecetes vízzel teleöntjük, egy kis szalicilt is tegyünk a tetejére és nagyon szorosan kössük le az üvegeket és jól gőzöljük ki. Legalább egy óráig forrjau és benne lehet

hagyni a gőzbe, míg csak ki nem hűlt és csak azután rakjuk hűvös helyre.

Zöld kapor elrakása. Most, amíg egészen gyenge a kapor, veszünk amennyit gondolunk kapor menyiséget és úgy hagyjuk rajta a szárát, tisztán megmossuk és bele- rakjuk üvegekbe és teleöntjük ecetes vízzel, de úgy, hogy az ecetet jól lehessen érezni. Egy csepp sza-

licilt teszünk a tetejére, jó szorosan kössük le és gőzöljük ki, vagy egy tízpercig forrjon a gőz és hagyjuk abban a gőzben egészen kihűlni. Télien, amikor felbontjuk, éppen olyan íze van, mint most és ha felbontjuk, veszünk ki belőle, ismét lekötjük és akár egész tavaszig eláll és mindég lehet belőle használni, csak arra kell ügyelni, hogy nagyon jól lekössük mindég.

A „Zöld Kereszt” mozgalom harca a lúgkő ellen

Életek százait lehet megmenteni, ha a lúgkővet kivonják a forgalomból

A napi hírek szürke rovatában állag van olyan nap, hogy be ne számolnánk arról, hogy itt, vagy ott, valamelyik kis környékbeli községben, vagy tanyán kiskorú gyerek véletlenül megitta a lúgkőves pohár tartalmát.

A törvényszéken jófermán alig mulik el hét, hogy a lúgkő miatt ne kerülne a vádlottak padjára egy-egy anya, akinek hibájából ivott a gyermek a mérgeből. És mi az eredmény? A marólúg tovább szedi áldozatait, továbbra is történnek mérgezések, amelynek következtében vagy halálest keletkezik vagy pedig a kisgyerek örök életére nyomorékja marad vagy a szülők gondatlanságának, vagy pedig a nemtörődömségnek.

Ennek a méregnek már eddig sok-ezer ártatlan áldozata van. A rendőrségi kihallgatásokon, a törvényszéki tárgyalásokon szomorúarcú szegény-asszonyok a vádlottak, akik egyformán azzal védekeznek, hogy férjükkal együtt munkába mentek, a gyermeket otthon kellett hagyni a bezárt lakásban és így történt a szerencsétlenség. Az anyát megbüntetik, vagy pedig az enyhítő körülményekre való tekintettel felmentik, hiszen nem hibás, mert kire hagyja a szegény ember a gyermeket?

Itt van aztán az öngyilkosságok szomorú statisztikája. Mennyi és mennyi öngyilkosság történik napjainkban lúgkő által! Olesó méreg, pár fillérért be lehet szerezni és biztosan öl.

Mire használják manapság ezt a mérget? Háztartásokban mosáshoz, szappanfőzéshez és tárgyak tisztításához. Ma, amikor olyan fejletti a vegyészeti ipar, lehetetlen, hogy ne volna egy szer, amely ártalmatlan és mégis tudná pótolni a marólúgot. A marólúg egyedül Magyarországon van szabadforgalomban, míg a nyugati államokban csak ipari célokra használják. A marólúg házi használata csak kényelmi szempont, mert éppen a magyar háziasszonyok évszázadokig tudnak kitűnő szappant főzni marólúg nélkül.

Évtizedek óta folyik a harc a lúgkő ellen, de eddig nem sok eredményt értek el. Évekkel ezelőtt napvilágot látott ugyan egy rendelet, amely szerint lúgkővet csak hatósági engedéllyel lehet beszerezni fűszerüzletekben.

Van egy másik úgynevezett gazdasági érdek is, amely szerint van némi jogosultsága a lúgkőnek. Kimondták, hogy a gazdáknak az elhullott sertések szappanná való kifőzéséhez nagyon is szükség van a lúgkőre.

Most aztán nagyon érdekes mozgalmat indított el a Zöld Kereszt mozgalom az egész ország területén. Így Debrecen környékén is és a lúgkőmentes szappanfőzést propagálja s azt gyakorlatilag be is mutatja.

A lúgkőmentes szappanfőzéshez kitűnően bevált receptet sokszorosították, hogy mindenki könnyen elsajátíthassa az olesó szappanfőzés titkát, de a várt eredmény elmaradt. Ez a felvilágosító munka sem tudta legyőzni a marólúgot. Az évtizedes megszokás és nemtörődömség győzött s zedi továbbra is áldozatait a lúgkő.

A sok fáradozás és propaganda-

munka azonban nem szakadt meg, mert a marólúgügy végső felvonásához közeledik. Most illetékes heiyen vették kezükbe a marólúg-problémát. — Annyi már kiszivárgott, hogy a terv szerint a községi pálinkafőző mintájára községi szappanfőzőket állítanak fel, ahol szakképzett szappanfőzőmesterek főznek a szappant a jól bevált, ártalmatlan lúgrecsept szerint Talán így sikerül majd pontot tenni erre a sokakat érdeklő, országos jelentőségű szomorú ügyre.

Amíg a marólúg forgalomban van, addig mindennapos látvány lesz a vidéki kórházakban a sokat szevedő gyermekek serege, akiket életben hagyott ugyan a véletlen, de egész életükre szenvedői maradnak a tragikus szerencsétlenségnek.

Francia védelem.

Bogoljubov N. N.
1. d4, e6 2. d4, d5 3. Hc3, de 4. He4, Hf6 5. Hf6:7, Vf6: 6. Fd3, Fd7 7. Hf3, Fe6? 8. Fg5!, Ff3: 9. Vd2, feladta, mert Vd4:re 10. Fb5f vezet nyer.

Vezérintial védelem

Göteborg, 1920
Dr. Tarrasch Bogoljubov
1. d4, Hf6 2. Hf3, b6 3. c4, e6 4. Hg5, Fb7 5. e3, h6 6. Fg4, Fb4f 7. Hbd2?, g5! 8. Hg3, g4! 9. a3, gf 10. ab, fg és sötét tiszlet nyert.

Vezérintial védelem

Győri bajnokság, 1930
Kánitz **Chapuletzky**
1. d4, Hf6 2. c4, e6 3. Hf3, b6 4. Fg5, h6 5. Fh4, Fb7. 6. Vb3, Fe7 7. Hbd2, 0-0 8. e3, d6! 9. Fe2?, g5! 10. Fg3, g4! és a huszár elveszett.

Vezérintial védelem

Karlsbad, 1923.
Bogoljubov **Nimzowisch**
1. d4, Hf6 2. Hf3, b6 3. c4, e6 4. Hc3, Fb7 5. g3, Fe7 6. Fg2, 0-0 7. 0-0, d5 8. He5, Hbd7 9. cd, He5? 10. d6! Fg2: 11. de7:, Ve7: 12. de5:, Ff1: 13. ef, Vf6: 14. Vf1: és világos némi anyagi előnyben maradt.

Blackmar-gambit

Diemer N. N.
1. d4, d5 2. e4, de 3. f3, ef (e5!) 4. Hf3, Fg4 5. Hc3, Hc6? 6. d5 He5? 7. He5!, Fd1: 8. Fb5f, c6 9. de, a6! 10. c7f, ab 11. cdVf, Bd8: 12. Hd1: és nyer.

Biztosítsa
vetését
jégkára

Pa
am
iporjai egy kesk
hi...

A3 D3 B4 C4 A4 D4 B5 A5 B6 A6
anykopor
Spitt, 1939. nyara.
at a politika két
s himbókorában el-
szony márványko-
márványkoporsóban
lványoktól?

Vaj
életük
hunyt
porsó
pihen

Az in
arckép
a ma
az é

Beja
fent, a
kült

Mikor
tek el
tette...

Béta k
Spitben
ezelőtt
sajtót, a
be, hogy
a Köz
királyi
tendő

A tanul
rülmen
amelyek
jelentene
masak a
megis
lítica
ártatlan
lyet se k

Kulata
ezt mesé
doktori

Paál Jób riportjai egy keskeny tengerpartról, amelynek históriáját soha nem írja meg senki

Politika két királylány márványkoporsója körül

Splü, 1939. nyara. Vajjon mit akarhat a politika két életük virágzásának bimbókorában elhunyt királykisasszony márványkoporsójától és e márványkoporsóban pihenő földi maradványoktól?

A római imperator, amikor uralkodása végén palotát építtetett a tenger partján, a palota udvarának kellős közepén

mauzoleumot emelt, hogy halála után a maga és felesége porrá égett hamvainak urnái itt pihenjenek meg véges végig az időnek. Az imperatornak és a császárnénak arcképei ma is szembe néznek velünk a mauzoleum falán.

az épületből azonban keresztény székelyház lett,

éppen úgy, mint pár lépéssel odébb abból a római templomból, amelyet Jupiter — vagy talán Diana? — tiszteletére építtetett palotájának periszlíj mellett a császár. Ma ájtatos emberek tohásza száll Istenség azoknak a mártíroknak, akik a mauzoleum mártírterében csak titokban karcolták be a maguk hitének bizonyosságául Péter Apostol szimbolizát: az összecseskolt ajkakkal hallgató halat...

Bejáratalán a székelyháznak, fent a kapu felett, kicsiny, megszürcült márványból összerótt ládikószerű koporsó van. Mindössze egy méter széles. Felírás nincsen rajta.

De öreg krónikák és kódexek közlik a szöveget, sőt némelyek még a rajzát is annak a köztáblára vésett felírásnak, amely évszázadokon át a szarkofág elé helyezve tudtára adta a világnak, hogy

a márvány-szarkofág a tatárok elől menekült IV. Béla magyar királynak egyazon napon az Örök Boldogságba költözött leányainak ad örök nyugalmat.

Mikor tűnt el ez a köztábla? Miért vittek el innen? Hol van ma? Ki készítette... Ezekre a kérdésekre nem tud feleletet adni a történelem titkait kutató tudomány.

Magáról a köztábláról és annak szövegéről most érdekes tanulmányt írt a horvát historikusok egyik legkitűnőbbje, a középkor és Dalmácia történetének egyik legalaposabb ismerője, Ljubo Karaman doktor, a spiliti archeológiai múzeum kustosza.

E tanulmányában, amelynek »IV. Béla király leányainak szarkofágja Splüben« a címe és alig pár nappal ez előtt hagyta el horvát nyelven a sajtót, a kiváló tudós azt bizonyítja be, hogy

a közben eltűnt sírfelirat csak a királylányok halála után száz esztendővel később készült el és annak szövege — téves.

A tanulmány során sok-sok olyan körülménnyel is megismerkedhetünk, amelyek nemcsak a tudósok számára jelentenek érdekességet, hanem alkalmasak arra, hogy

megismerjük elmúlt századok politikai mahinációjának eszközeit, amelyek még két ragyogó szépségű, ártatlan királylány utolsó pihenőhelyét se kímélték meg.

Kutatásairól és azok eredményéről ezt meséli nekem Karaman Ljubo doktor:

— Annak a köztáblának, amelyen olvashatók voltak a sorok, hogy:

Haec est sepultura filiarum Domini.

Belle, régis Hungaria MCCXLII. die.

XIII. Martii, huc fugiens a facie Tartarorum.

— Magyar fordítása:

Ez a sírja Béla úr, Magyarország királya leányainak, akik meghaltak 1242 március 13-án, mikor a tatárok elől menekült

teljes mását ismerjük akkor is, ha maga a tábla már nincsen a régi helyén. Minthogy tudjuk, hogy a táblán lévő betűknek görög karaktere van, nyilvánvaló már ebből is, hogy

a tábla csak a XVI. században készíthetett, mert addig a gót betűtípus Dalmáciában egyáltalában nem fordul elő.

Az a körülmény, hogy a szarkofág mindössze egy méter széles és abban valóban két ifjú hajadonnak, — közülök az egyik, mint ezt a későbbi antropológiai vizsgálatok megállapították, 6—8, a másik pedig 14—18 esztendősen lehetett — esztendősen pihennek, szinte bizonyossá teszik azt, hogy a két királylány temetkezési helyül eredetileg nagyobb szarkofág készíthetett és a csontokat csak később tették át a mostani, keskeny és szokatlan alakú márványkoporsóba.

— Mindezeket túl azonban a sírfelíraton lévő dátum sem egyezik a halál napjával. Tudjuk, hogy Vilmos bizánci herceg, a két királylány egyikének — alkalmasint Margit királykisasszony — véglegénye, — 1242 áprilisában halt meg Trogirban és végredeletében »császári öltönyt« királyi arájára hagyta. Tehát: 1242 áprilisában Margit királykisasszonynak még életben kellett lennie és nem halhatott meg 1242 március 13-án. Valószínű, hogy ez a dátum IV. Béla királynak a tatárok elől való menekülésére vonatkozhatik. Ha a sírfelirat a halál évében készült volna, akkor a dátum tekintetében nem lenne tévedés.

— Felmerül már most a kérdés, hogy a sírverset ki írta és mikor került a szarkofág elé a felírt tábla. E tekintetben a következőket állapítottam meg:

— Feljegyzést találtam arról, hogy a XIV. század közepén élt Splüben egy költő, aki négy sírfeliratot készített. Valamennyinek egyforma a versmértéke, rímje, formája. Az egyik a trogiri Urszini János püspöknek, Könyves Kálmán kortársának és barátjának szarkofágját ékesíti és 1348-ban készült el, abban az évben, amikor a szentelt avatott püspök földi maradványait új szarkofágba tették. Ugyanebből az évből való Mladen Subicsnak — a Zrinyiek őseinek — Trogirban lévő sírfelirata is. Mladen Subics ebben az évben hunyt el. Harmadik hasonló felírat Vilmos herceg epitafonja, amely azonban a trogiri székesegyház közvetlen kicserélése alkalmával eltűnt, de a szövege ismeretes. A negyedik hasonló szerkezetű verset Zvoimir horvát király — Géza és László sógorának, Ilona királykisasszony, Szent László király húgának férje — sírja fölé készítette el az ismeretlen költő. Ilyen versek Dalmáciában egyébként nem fordulnak elő és a típusuk — tizenhárom szótag és szabályos rímek — nálunk teljesen szokatlanok. Egyedül Rómában találtam egy

Ne mulassza el megízlelni a híres Szekszárdi fajborokat

Aráink: asztali borok 1 l. 70 f-től, gyógyborok 1 l. 90 f-től nagy választékban, csemegeborok 1 l. 150 f-től. Szekszárdi állami ellenőrzés alatt álló pincészövetkezet kiméréséből ARANY JÁNOS ÉS FERENC JÓZSEF-UT SAROK. Telefon: 19-77. TELEFONRENDELÉST HÁZHOZ SZÁLLITUNK

kodexet, amelyben teljesen hasonló verssel találkozunk.

— Az én véleményem szerint az ismeretlen költő IV. Béla két lányának sírfeliratát

1358-ban, tehát tíz évvel Mladen Subics és Urszini Szent János sírfeliratai után készítette el. Ebben az időben volt leghatalmasabb Magyarország a dalmát tengerparton.

Velence megverve kénytelen az egész dalmát tengerpartot Durazzóig Magyarországnak átengedni és a költő, ki tíz évvel ezelőtt még Mladen Subics sírversét úgy írta meg, hogy abban Velencének hízelt, — tíz évvel később már IV. Béla lányainak sírfeliratát a magyaroknak hízeltő formában vésette köbe.

— Valószínű, hogy ebben az évben tették át a csontokat az újabb szarkofágba is, lehet, hogy azért, mert közben a régebbi tönkre ment.

És valószínű, hogy ebben az évben került a kicsiny kőkoporsó a templom főbejárata fölé, — ugyancsak politikai okokból.

— A politika az évszázadok folyamán gyakran szerepet játszott a két Árpádházi magyar királykisasszony sírjának históriájában.

— Amikor a dalmát tengerparton újra Velence lett az úr, a dózsák erőlyesen követelték, hogy a szarkofágot vegyék le a székesegyház kapujáról.

Hosszú jegyzékváltás indult meg e tekintetben Velence és az akkori Spalato között, de a splitiek nem akartak kegyeletstörtéket lenni és jöllehet azt jelentették Velencének, hogy IV. Béla két lányának szarkofágját másutt helyezték el, az egyméteres márványkoporsót meghagyták régi helyén. Mindössze annyit tettek, hogy

kifaragattak egy hatalmas szárnyas oroszlánt és Velence címerével eltakarták a szarkofágot.

A velenceiek közül senki sem velt magának annyi fáradságot, hogy létrára mászson és meggyőződjék róla: valóban eltűnt-e onnan a márványkoporsó. A Habsburgok egyik ügynöke, aki titokban bejárta Dalmáciát — érdekes útleírása ma is megtalálható a bécsi titkos levéltárban — már beszámol arról, hogy

éjszaka mászott fel a létra fokain és a szarkofágot valóban régi helyén találta meg. Ebben az időben — 1777-ben — még díszes kőszírdte a szarkofágot és ott állott előtte a kőbe vésett felírat is.

Velence bukása után az osztrák császár katonái eltávolították a szárnyas oroszlánt a templom bejáratáról, lehet, hogy ebben az időben tűnt el a felírat is, amely 1885-ben, amikor a templomot restaurálták, már nem volt sehol. De ebben az évben megbolygatták újra Margit királykisasszonynak és húgának sírját is, a szarkofágot levették a babiliszteriumba és csak

huszonhárom évvel később, 1905-ben került újra vissza régi helyére, de sírfelirat nélkül a hat-száz esztendő méteres köldök... Vagy Klis várában, vagy pedig Trogirban hunytak el egyazon napon — a magyar seregben pusztító pestisnek esve áldozatul — a magyar királykisasszonyok. Emlékük évszázadok mulatával még mindig a dalmaták lelkében

és szívében él és sok megható legenda szól róluk.

IV. Béla, az üldözöttet, nagyon szívbe zárta itt a nép. Van erre felé egy falu, az asszonyok mindig feketében járnak és úgy mesélik, hogy: Béla királyt és két szépséges leányát gyászolják...

Jólelkű és melegsívű nép lakja ezt a vidéket, mindig az elnyomottak és üldözöttek védelmére kelt és a menekülő magyar király családját megvédte minden veszedelmek között...

Vasárnapi istentiszteleti rend

A református templomokban:

- Nagytemplom d. e. 10 óra dr Soós Béla, d. u. 5 óra Csutorás Sándor. — Kistemplom d. e. 9 óra Szentes László, d. e. 11 óra dr Farkas Pál, d. u. 6 óra Szentes László. Kossuth uccai templom d. e. 10 óra dr Hegyaljai Kiss Géza, d. u. 5 óra Biró Béla. Károli G. téri templom d. e. 9 óra Kolozsváry Kiss László, d. u. 4 óra Peleskey Károly. Ispoltály templom d. e. 10 óra Molnár Ferenc, d. u. 5 óra Kulcsár Dező. — Árpád téri templom d. e. 10 óra Baja Mihály, d. u. 3 óra Mezey Béla. Homokkerti templom d. e. 10 óra Szilágyi László, d. u. 6 óra Kovács József. — Nyilastelepi templom d. e. 10 óra Mezey Béla, d. u. 3 óra Orosz János. — Csapókerti templom d. e. 10 óra dr Dancsházy Sándor, d. u. 3 óra Kiss Lajos. Kerekes telepi templom d. e. 10 óra Kovács József, d. u. 5 óra Szilágyi László. Nyulási állami iskola d. e. 10 óra dr Lencz G. Sándor. Téglaskerti állami iskola d. e. 10 óra Birinyi János. Téglavetői gyógykezelési ház d. u. 3 óra Kovács Árpád. Wolaiffka telepi olvasókör d. u. 3 óra Szilágyi László. — Horthy közkörház d. e. 9 óra Nagy Sándor. Egyek d. u. 3 óra Siposs Imre. — Tanya istentiszteletek: Hortobágy d. e. 10 óra vitéz Szabó Endre. Pallag d. e. 9 óra Erdei Mihály. Pac d. e. 10 óra aPpp Géza. Mészehgy d. u. 2 óra Papp Géza. Belső-Ohat d. e. 8 óra Siposs Imre. Telekháza d. e. fél 11 óra Siposs Imre.

Az evangélikus templomban:

Vasárnap, június 25-én d. e. 10 órakor istentisztelet. Prédikál Koren Emil. Délután 5 órakor istentisztelet írásmagyarázattal (Koren).

A gör. kath. templomban:

Folyó hó 24-én, szombaton Keresztelő Szent János születésnapján vasárnapi miserend.

Vasárnap, folyó hó 25-én reggel 7 órakor reggeli istentisztelet, délelőtt 8 órakor deákmise, d. e. 9 órakor katonamise, d. e. 10 órakor nagy szentmise, a szentbeszédet Papp Gyula szentszéki tanácsos mondja, d. e. háromnegyed 12 órakor csendes szentmise, d. u. fél 4 órakor rózsafüzér ájtatosság, d. u. 4 órakor vespere és szentségimádás. — Június 29-én, Szent Péter és Pál ünnepén vasárnapi miserend.

A baptista imaházban:

Szapanos uccai imaházban vasárnap délelőtt fél 9-től fél 10 óráig imaórákat, fél 10-től fél 11 óráig prédikáció, 11-től 12 óráig vasárnapi iskola. Délután 6-tól 8 óráig vallásos estélyi egyeskar és zeneszámokkal. — Szerdán este fél 8-tól fél 9 óráig bibliaóra. — Péntek este fél 8-tól fél 9 óráig imaóra.

Tiszántúli Ipar és Kereskedelem

Statistika készül a zsidó kis- és kézművesiparosokról

Az iparügyi miniszter a zsidó-törvény végrehajtásával kapcsolatosan felszólítást intézett az ország ipartestületeihez, hogy készítsenek pontos kimutatást tagjaikról. Ebben fel kell tüntetniük taglétszámuk alakulását és változását is. A statisztika összeállítása után sikerül majd csak először

hiteles és tiszta képet nyerni a zsidóság számarányáról a kis- és kézművesiparban. Hogy a kimutatás minden irányban pontos adatokat szolgáltatson és teljes legyen, az ipartestületek vezetőségeinek felekezeti megoszlását is pontosan fel kell tüntetniük.

Újabb tárgyalások a gépipari kivitel fejlesztése érdekében

A gépipari kivitel ügyében ismét tárgyalások indultak. Elsősorban a Nemzeti Bankkal kívánták rendezni a felárkérdést, amely nélkül — az érdekeltek véleménye szerint — rentabilis kivitel aligha valósítható meg.

A Nemzeti Bank elzárkózott a felárkérdés olyértelmű rendezésétől, mint ahogyan azt az érdekeltek kéri. Mas megoldásról folytak tehát a tárgyalások, melyek talán közelebb hozzák a különböző álláspontokat és így mégis sikerül valamiképpen érvényesíteni az ipari kívánásokat.

A gépkiviteli helyzet egyébként a közelmúltban némileg javult. Bár ez év adatai szerint az export-

ban nincs emelkedés, szakkörök véleménye szerint nem lehet súlyosabb visszaesésről beszélni. Az elmúlt héten is komoly érdeklődések futottak be egyes külföldi piacokról. India részéről érdeklődnek téglá-, kerámia- és más agyagfeldolgozó üzemi felszerelések iránt. Az érdekeltektől gépipari vállalatok már elkészítették ajánlataikat és remélhetően sorra kerül az indiai szállítások lebonyolítása.

Érdekes, hogy a másik érdeklődés is távoli világrészeiről futott be: Ausztrália számára keresnek mezőgazdasági gépeket, miután az eddigi eredmények megfelelőek az átvevő cégek várakozásainak.

5738 munkanélküli nő közül csak 600 jelentkezett átképzésre

A fővárosi Statisztikai Hivatala a közelmúltban feldolgozta a szellemi pályákon működő nők munka nélkülségi adatait és erről a kérdésről dr. Molnár Olga nagy érdekességű tanulmányt írt. Kiténik ebből, hogy a legutóbbi összeírás idején

5738 szellemi foglalkozású nő volt munkanélküli Budapesten, akiknek nagyrésze meglehetősen magas intelligenciával rendelkeznek. 48 beszélt idegen nyelveket. — Irodai ismeretük azonban már sokkal kevesebb. A munkanélküli levő szellemi foglalkozású nőknek csaknem

a fele 2424 nem tud gyorsírni és 1683 nem tud bányai írógéppel.

Az 5738 munkanélküli szellemi foglalkozású nő közül mintegy 5000 nem ért a könyveléshez. A kereskedelmi levelezéssel sem állanak túlságosan jól, mert a kérdőívre válaszolva 2500-an jelentették ki, hogy nem értenek a kereskedelmi levelezéshez.

Miután irodai pályákon nem tudnak elhelyezkedni, egyrészt igyekezett átképezni magát. Közülük

600-an próbálkoztak különböző mesterségek kitanulásával.

A legtöbben a szabóipart, a varrást, a kalapkészítést és kézimunkázást tanulták ki. Számosan tértek át különböző iparművészeti ágakra, szőnyegszövése, ennek ellenére az átképzettek túlnyomó része sem jutott munkához, aminek az a magyarázata, hogy a mai munkanélküliség közepette hosszú ipari gyakorlattal rendelkező, szak képzett munkaerők is kenyérteletlenül állanak. A szellemi munkából képzett iparos, aki bizonyos fokig még kezdő az iparban és talán igényei is nagyobbak, nehezen tudja új pályáján a mindennapi kenyeret megszerezni.

Olajterület Körösmező környékén

Megkezdődött a feltárás — Kutatás indul az Alföldön is

Rendkívül kedvező és váratlan fordulatok történtek a legutóbbi hetekben a hazai olajtermelés, illetve olajterületek feltárása terén.

Ismeretes, hogy a dunántúli lippei olajmező-kutatások sikere után, a kormányzat igyekezett az olajkutatást kiterjeszteni az ország minden számbajöhető vidékére. Ugyanis annak ellenére, hogy a dunántúli olajkutatás minőségileg megfelelő termelést eredményeztek, jelenlegi kapacitásuk nem fedezi az ország szükségletét és már más vidékeken is megkezdtek az olaj- és földgázkutatásokat. Ezek során Kárpátalján kezdtek meg az alaposan előkészített kutatást. Az itteni kutatások nem várt eredménnyel végződtek.

Körösmező környékén igen biztató olajnyomokra bukkantak

és mint beavatottak közölték, a földművelésügyi minisztérium a szükséges vizsgálatok után, már meg is kezdte a körösme-

zői olajterület feltárását.

Ezzel egyidejűleg illetékes körök részéről ugyancsak tárgyalások indultak további kutatások megkezdésének anyagi fedezetére vonatkozóan is és ezek a tárgyalások igen kedvező mederben haladnak. A kellő pénzügyi fedezet biztosítása után, a legrövidebb időn belül nagyarányú új kutatási munkálatok indulnak a szakértők jelentése alapján. Így elsősorban is az ország délkeleti részén

Hódmezővásárhely, Szeged, Gyula és Kecskemét körzetében kezdik meg az olaj- és földgáz-kutatásokat.

Beavatottak szerint minden remény meg van rá, hogy az idevágó pénzügyi tárgyalások rövidesen sikerrel végződnek és semmi akadály sem lesz annak, hogy a szakértők jelentése alapján rövidesen feltárják a legújabb, egyben

Magyarország legnagyobb olajmezőjét.

Jobb világítás — nagyobb munkateljesítmény

Angliában üzemi kísérletek során beigazodott, hogy a jobb világítás nagy hatással van a vállalatok rentabilitására. Kimutatták, mennyire téves a világítás költségeinek túlmagasra taksálása különösen ha azokat elszigetelten szemléljük. A világítás költségei nem pedig a gyártási költségekkel arányban állnak. Az erre vonatkozó vizsgálódások szerint a világítási költség csak 0,3 százalékát teszi ki a gyártmányok értékének. Mihelyt csak kísérletben javították a világítást, másszóval emelték annak költségeit, bár ez alig volt drágító hatással a gyártásra, a teljesítmény mégis azonnal 40 százalékkal emelkedett.

De a rentabilitás fokozását a jobb világítás azzal is előmozdítja, hogy csökkenti a balesetek számát.

E téren az angol vizsgálatok eredménye az lett, hogy a balesetek 20 százaléka közvetlenül, további 20 százaléka pedig közvetve a rossz, vagy elégtelen világításból származott.

A megfelelő világítás kedvező behatását M. Warren, az amerikai General Electric mérnöke a következő példán mutatja be.

Az egyik nagyvállalat a közepén elhelyezett világítótesteknél minden munkahely fölül külön egy 100 wattos égőt szereltetett. Az eredmény a következő lett: a munkateljesítmény 50 százalékkal emelkedett, a hibák száma 67 százalékkal csökkent. Kiténik ebből, hogy a „takarékos világítás” a valóságban nagyon is drága és hogy a jobb világítás költsége busásan behozódik.

Mikor indokolt az új gép beszerzése

Meglévő és dolgozó üzemből új gépek és berendezési tárgyak csak is azok szükségességének fennforgása esetén szerezhetők be — ez volna sokaknak a válasza a címbeli kérdésre. Akármennyire helytálló ez a válasz, főnökök és vállalatvezetők pusztán ennek az indokolásnak az alapján mégsem bocsátkozhatnak új és esetleg súlyos befektetésekre. Ehhez részükre annak a megbízható és alapos kivizsgálása is szükséges, hogy az új gép, vagy berendezési tárgy munkájával csökkenteni fogja-e az eddigi költségeket, avagy megemlíti-e a gyártmányok eddigi minőségét, tehát emeli-e az üzem rentabilitását. Ugyanez a szempont legyen uralkodó régi gépek kihasználása alkalmával is. Ott sem azok éveinek száma, hanem kizárólag az üzem követelményei a mérvadók.

Mihelyt valamely új berendezés időszerűvé válik, az előbb említett szempontokat előzetesen ki kell vizsgálni. De ugyanakkor ajánlatos annak megállapítása is, hogy az új beszerzés folytán érezhető megtakarítások annak amortizáló-

dását milyen mértékben segítik elő. Továbbá, hogy minő előnyök származnak az üzem számára a karbantartás, javítás, hajtóerő, üzemköltségek terén elérhető megtakarításokból, valamint a nagyobb üzembiztonság, javuló munkafeltételek és előnyösebb üzemanyagfelhasználás következtében is.

E vizsgálatok kedvező vagy kedvezőtlen eredménye adja meg a biztos választ, hogy az új beszerzés indokolt-e, vagy sem.

— Áramszünet. Tisztelettel értesítjük áramfogyasztó közönségünket, hogy folyó hó 25-én, vasárnap, hálózaton eszközölnöd javítások miatt áramszünetet tartunk a következő helyeken és időben: reggel 3—10-ig Wesselenyi, Irinyi, Budai Ezsaiás-ucca eleje, Bartnyi, Vámospécsi út, Márton Kálmán-telep, MÁV kolónia, Bocskai-tér, Csillag, Paesirta, Lorántffy-u., Árpád-tér, Beresényi, Rakovszky, Doboz, Csapóker, Kincseshegy, Katytelep, Kut, Csonka, Nyil, Homok, Apafly, Kassa-úti Hadház, Kórház-u., Simonvi-út párhuzamos oldala, Vilmos cs. eleje, Nagverdő és Pallag pusztá, Világítási Vállalat.

Új iparok:

Hangya Termelő Értékesítő és Fogyasztási Szövetkezeti Magyar Gazdasági Szövetkezeti Központja Budapesti hej. cég tojás osztályozó és konzerváló, továbbá gyümölcsöt és vadat exportképesse levő ipar, és háromfázisú és feldolgozó ipar. Reim Szeréna papírárucikk, írószerszámok, hírlapok, folyóiratok és dohányzási mellék-cikk keresk., Hudák Sándor szatócs, Molnár Ambrus ószeres, Váci Menyhért rőfös, rövidtáru kereskedés, Szabó Miklós ecetgyártás.

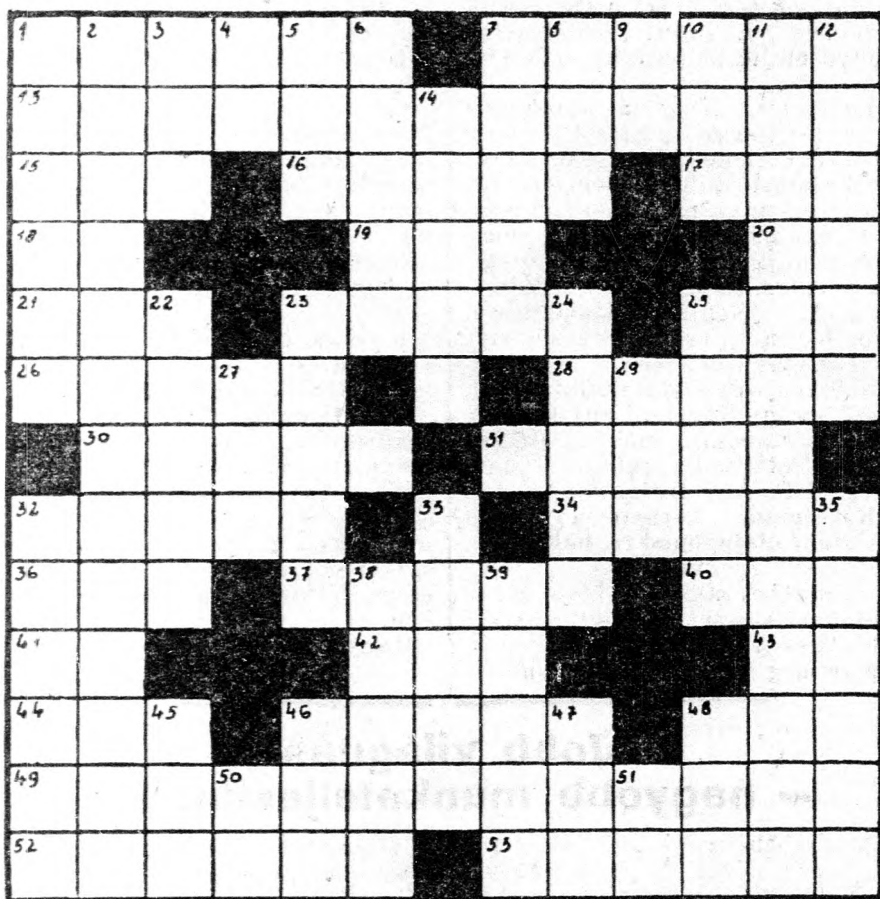
Megszűnt iparok:

Baromfiértékesítő Hangya Szövetkezeti budapesti hej. cég mezőgazdasági termény nagykereskedés és Baromfi és leölt, valamint vad és tojásnagykereskedés. Bihari Lajos fuvaros, Turza József vendéglő, Tőkés István hentes, Nagy István kövező.

Rejtvényrovat

Vezeti: Murányi Zoltán

68. számú keresztrejtvény

Vízszintes sorok: 1. Mesebeli alak. 7. Arra a helyre szalad. 13. Urangyala. 15. Fehérnemű. 16. Eszményi alak. 17. Tus keverve. — 18. A vas vegyjele. 19. Női becenév. 20. Névelő. 21. Egy betű híjján sorleg. 23. Vissza: teljes. 25. Mutató szó. 26. Régi sláger. 28. Vissza: Fűtőér. 30. Ritka férfinév. 31. Idegen női név. 32. Szakács teszi. 34. A lövő német jele. 42. Latol mássalhangzói. 43. De latinul. 44. Azonos betűk. 46. Unatkozó. 48. Gyorsan és feltartózatlanul múlik. 49. A felvidéket november másodikáig elválasztotta tőlünk. 52. Elég hosszú ideig használható. 53. A rossz tanuló így írja a dolgozatot.

Figyelem! Megfejtésül a négy hosszú sor küldendő be. Határidő péntek délután 4 óra. Megfejtéseket borítékba téve, vagy postán, vagy személyesen adjuk be a szerkesztőségbe, Ferenc József út 49. A rejtvényszervényt pontosan, olvashatóan kell kitölteni. Hiányosan kitöltött szervényt nem veszünk figyelembe. — E heti nyereményeink: mozijegyek könyvek. — A borítékra ráírandó: „Keresztrejtvény.”

68. sz. rejtvényszervény

Név:

Foglalkozás:

Cím:

Megfejtés:

LAPUNKAT PÁRTOLJA, HA A TISZANTULI FÜGGETLEN UJSÁG-BAN HIRDETŐ CEKÉK-NEL ESZKÖZLI VÁSÁRLÁSAIT

Függőleges sorok: 1. Exotikus vihar. 2. Családi ünnep estélyén van. 3. NGG. 4. Ellentétes kötőszó. 5. Bibliai név. 6. A kocsiba fogott lovak egyike. 7. Helyhatározó szó. 8. Dolgos része. 9. Összevont német előjárószó. 10. Az egyik fiataliság. 11. Unalmas beszéd. 12. Ilyen a frissen mosott fehérnemű. 14. Puska töltényben van. 22. A felszín. 23. Vissza: ötvözött. 24. Ugyanaz. latinul. 25. Vissza: följegyez, betud. 27. Helyhatározó szó. 29. Szerencsejátéknál van. 32. Megviselt. 33. Hashajtószó. 35. Földhözvágja az üveget. 38. Kártvajték. 39. Kital betűi keverve. 45. Vissza: folyó spanyolul. 46. Szláv helyeslés. 47. Hajóhíd része. 48. Menjete latinul. 50. Azonos 43. vízszintes. 51. Rangjelzőszócska.

JUTALMAT KAPTAK:

Múlt vasárnapi számban között keresztrejtvény négy hosszú sora: Motorkegypár. Kosztosdiások. Mindenszentek. Rádióamőrök.

Egy-egy mozijegyet kaptak: Varga Vilma Thaly K. u., Fränkel Marcellia Miklós u.

Egy-egy könyvet kaptak: Nagy Árpád Poroszlay u. Kovács Imre Piac u.

Kérjük a jutalmazottakat, hogy kedden d. u. 4-6 óra között szíveskedjenek a szerkesztőségben megjelenni, hogy a jutalmakat átadhassuk.

Hotel Corvin Budapest

VIII., Csokonai uca 14. Nemzeti Színháznál. Családi szálloda a város szívében. — Ujjonnan berendezve, közp. fűtés, hideg-meleg folyó víz. — Egyágyas szoba P 3.—, kétágyas P 6.—

— Aki friss és munkaképes akar lenni és el akarja kerülni, hogy kemény legyen a széke, emésztése meg legyen zavarva, gyakran fájjon a feje és a bőre tele legyen mindenféle pattanásokkal, az igyek hetenként egyszerű reggelizés előtt egy pohár természetes FERENC JÓZSEF keserűvizet. Kérdezze meg orvosát!

Sztratoszféraszerelem

Regény a XXI. századból

Írta: STEPHEN WILLIAM WHITE

(28)

— Ott voltam a szobában. Alig tudtam visszafolytani a nevetést, amikor a detektív buta arcát néztem, miközben a rádió monoton hangon jelentette: „Az ablaknál megállottam a repülőgéppel, kiemeltem egy ablakot, egy csipetnyi haványzöldport fújtam szét a szobában, az ájult emberek közül felkaptam Evelynt és a következő perében már ezer méter magasságban voltunk. Ezt azért jelentem be az uraknak, hogy ne nyomozzanak hamis és felesleges támpontok után.” Mondom, ragyogó volt ez a jelenet. Az a kövér professor ébredt fel legelőször. Azt hittem, hogy menten megüti a guta, mikor bejelentették neki a történeteket.

— De hogy őszinték legyünk, nekünk jól jött az eset.

— De még mennyire. A vendégek már félték beköltözni hozzánk, mert elriasztotta őket a kilences előtt álló négy fegyveres, Calvill-né rettegése, amely olyan ragályosnak bizonyult, hogy átragadt majdnem minden vendégünkre. No, de hál Istennek, már vége van ennek is, — mondta a szobafőnök, majd dolga után sietett.

— Szeretsz?

— Nagyon.

— Akkor mutass be Llavellyn szenátornak.

— De hiszen nem is ismerem.

— Szóval nem szeretsz.

— De biztosítalak edesem, hogy...

— Bemutatsz neki, vagy nem?

— Humpykám értsd meg...

A színész hangnemet változtatott.

— Bakti! Figyelj ide! Llavellyn ma a legérdekesebb ember az egész világon. Bevezető előadását mindenki mohón halgatta és most öt világrész lesi az előadás folytatását. En sok mindenről lemondtam már a te kedvedért, de ezt az egy dolgot nem engedem el neked. Vagy bemutatsz, vagy én megyek el hozzá Washingtonba. A rádióban és a lapokban láttam őt és kedvet kaptam egy kis beszélgetésre vele. Természetesen csak a te jelenlétedben — tette hozzá gyorsan, amikor látta, hogy Mondmann feltékeny szemekkel néz rá.

— Hát nem bánom, próbát teszek. Talán sikerül rádióösszeköttetést kapnom vele. Megkérem, hogy engedje meg, hogy meglátogassuk Washingtonban. De kijelentem, Humphy, hogy misszióm nem sok sikerrel kecsegtet.

— Mikor beszélsz vele?

— Még ma. Azért nem teljesítem kérésedet, mert Brunsot kell meglátogatnom, aki már régen vár és bizonyára elátkozza nagy fájdalmában pontatlanságomat, aztán egy percre hazaszaladok a szállóba. Este itt találkozunk és én referálni fogok expediciómról.

— Ha szeretsz, akkor sikerülni fog — engedte a színész újtára a professzort.

Mondmann eszengett a villa kapuján. Egy perc sem telt el és egy libériás inas ajtót nyitott.

— Bruns úr portás itt önkönl? — kérdezte a bakteriológus, aki esodálkozva látta, hogy a megadott házszám egy villa kapuján diszeleg.

— Nem, kérem. Mr. Bruns nem házfelügyelő — válaszolta hideg udvariassággal a komornyik.

— Hanem? — kíváncsiskodott a professzor.

A válasz egy árnyalattal fagyosabb volt, mint az előbb:

— Mr. Bruns tulajdonosa ennek a háznak.

Mondmannak nem volt ideje a csodálkozásra, mert mialatt ez a párbeszéd kettőjük között lefolyt, már a fogadószobába értek. Néhány másodpernyi várakozás után nyitott az ajtó és Mr. Bruns lépett be rajta. Ugyanaz a Bruns, aki olyan titokzatosan viselkedett a Galatheán és aki előző napon egy kocsmában találkozott a professzorral. Most nem lehetett ráismerni. Ugy festett izléses selyem házikabátjában a faburkolatú, vadászkastélyba illő hatalmas teremben, mint egy angol főnemes. Kifogástalan udvariassággal kérdezte, miközben kezeivel a likőrösvégek között turkált:

— Késérít parancsol, Mr. Mondmann, vagy talán inkább az édeset szereti?

— Köszönöm, egy pohárka ivtetek kérek.

A bakteriológus Miss Humphreytől eltanult, gyakorlott mozdulattal hajította fel az italt, azután megszólalt:

— Bocsájtson meg Mr. Bruns, de sietnem kell. Miss Humphrey megbízását kell teljesítenem, előbb azonban vissza kell szaladnom a szállóba, ahonnan a művész néppel akkor hívtam el, amikor fontos kísérlettel foglalkoztam. Félek, hogy a szobapincér még feldönti, üvegjeimet.

Ha Mondmann ebben a pillanatban nem az anti faliorát nézte volna, hanem Brunsot, akkor meglepetten tapasztalhatta volna, hogy a beteg dühösen az ajkába harap. De mikor megszólt, akkor már alig eszengett bosszuság a hangjában.

— Ön nem a szállóból jön most?

— Nem. Miért kérdi?

— Oh, csak úgy ösztönszerűen tolakodott ez a kérdés a nyelvemre. Kezdhetjük.

— Ismét kérem akartam rá.

Mondmann elővette műszereit és munkához látott. A hivatás lázában nem vette észre, hogy beteg lassan vetkőzni kezd. Csak amikor Bruns ruha nélkül állott előtte, akkor kérdezte meg kíváncsian:

— Miért vetkőzött le? Nem vagyok én orvos!

— Bocsásson meg, de azt hittem, hogy az ön vizsgálatához is szükséges, hogy levessem ruháimat.

— Dehogyan szükséges! Öltözzön fel!

Brunsz csigalassúsággal öltözködni kezdett. A professzor türelmetlenül topogott lábával.

— Elkések!

— Már készen is vagyok.

A beteg végre felöltözött és így megkezdődhetett a tudományos vizsgálat. Nem tartott tovább két percnél, de az eredmény annál meglepőbb volt.

— Magának semmi baja sincs!

— förmédt rá dühösen a tudós Brunsra, aki mosolyogva, szemtelen egykedvűséggel vallotta be:

— Tudom.

— Akkor miért bolondított ide?

— Hogy megnyugtassam saját magamat. Tudtam, hogy semmi baja a gyomromnak, de az óvatosság sohasem árt.

[Folytatjuk.]

Meg

Az Első Debreceni Magyar Általános tantermben délután 4 órakor a rendes közgyűlést felszámolók és a tantermben ismert zatal a felszámolók részére a tárgyakban. 2. Pégiok választása és megállapítása. 3. nyok. Figyelmeztetés és jelentés helyiségében (Debát 45/47. sz. a.) megtekinthetők. zati jogot csak a gyakorolhat, aki járt szelvényekkel nappal a közgyűlés Magyar Általános fiókjánál letétbe mervény a közszolgálat. Vagy. n. ber 31-én. Vagy. épületek, gépek 362.819.31. egy és átmeneti tétel teség: Múlt évről folyó évi P 21.22. Összesen P 402.3 vénytöke P 50.40 176.52. Hitelezők sen P 462.594.27. lysnek találta a

Meg

A Magyar Szgyár Rt. i. a. a. de ben, a Magyar debreceni fiókja 47. sz. a.) tanács 4-én délután 2/5 december 31-i vgyalo rendes köztisztelt részvény meg a felszámol. Az 1938 decembtás és a felszámoltás 1938 decemertelése, határo molók és a felü adandó felmentv ügyelőbizottsági azok tiszteletdíj Határozathozatal képező Hid-u. 4. érkezett vételi Esetleges indít tés: A vagyoniár a társaság irod cen, Ferenc Józ e. 9-12 óráig n gyűlésen szavaz önjögű részvény részvényeit a le kel együtt a kö legalább négy Magyar Általános fiókjánál letétbe títés 1938 dece Adósk és egyé ty. P. 2. 593.822.22. hozat P 247.701. együtt P 248. 851.974.20. Tel 250.000. v. 74.20 20 fillér. Megvív vek találta a fel

Meg

Magyarországon. kinevezésével k rek terjedtek el. megszűntek. M falvy Pál dr m hrt váltóknak Edzőtáborba g futballisták. niszter biztos e vő heten edző

Meg

Ambrosiana RA retes, az Ujpest ban vereséget s nokcsapattól. A játszák Ujpest a továbbjutásba Vasárnapi AK — Ambrosiana pesten, Bologna mérkőzésre ker

Meg

A T... OZL... HA HIRDET... Függelle

Meghívó.

Az Első Debreceni Textilárnyár Rt. f. a., debreceni cég, Debrecenben, a Magyar Általános Hitelbank debreceni fiókja (Ferenc József-út 45/47. sz. a.) tanácstermében 1939 július 4-én délután 4 órakor tartja az 1938 december 31-i vagyonkimutatást tárgyaló rendes közgyűlést, amelyre a tisztelt részvényeseket ezúton hívják meg a felszámoló, Tárgysorozat: 1. Az 1938 december 31-i vagyonkimutatás és a felszámoló és felügyelőbizottság jelentésének ismertetése és határozathozatal a felszámoló és a felügyelőbizottság részére adandó felmentvény tárgyában. 2. Felügyelőbizottsági tagok választása és azok tiszteletdíjának megállapítása. 3. Esetleges indítványok. Figyelmeztetés: A vagyonkimutatás és jelentések a társaság irodahelyiségében (Debrecen, Ferenc József út 45/47. sz. a.) délelőtt 9—12 óráig megtekinthetők. A közgyűlésen szavazati jogot csak oly önjögű részvényes gyakorolhat, aki részvényeit a le nem járt szelvényekkel együtt legkésőbb 3 nappal a közgyűlés hatánapja előtt a Magyar Általános Hitelbank debreceni fiókjánál letétbe helyezi. A letéti elismervény a közgyűlésen igazolójegyi szolgálat. Vagyonkimutatás 1938 december 31-én. Vagyon: Gyártelep, gyárépületek, gépek és felszerelések P 362.319.31, egyéb ingatlanok, adóssok és átmeneti tételek P 54.023.24. Veszteség: Mult évről áthozott P 24.522.—, folyó évi P 21.229.72, együtt 45.751.72. Összesen P 462.594.27. Teher: Részvénytöke P 50.400.—; Tartalékalap P 176.52, Hitelezők P 412.017.75; Összesen P 462.594.27. Megvizsgálta és helyesnek találta a Felügyelőbizottság.

Meghívó.

A Magyar Szabadalmazott Patkógyár Rt. f. a., debreceni cég Debrecenben, a Magyar Általános Hitelbank debreceni fiókja (Ferenc József-út 45/47. sz. a.) tanácstermében 1939. július 4-én délután 4 órakor tartja az 1938. december 31-i vagyonkimutatást tárgyaló rendes közgyűlést, amelyre a tisztelt részvényeseket ezúton hívják meg a felszámoló, Tárgysorozat: 1. Az 1938 december 31-i vagyonkimutatás és a felszámoló és felügyelőbizottság érvevontatók jelentésének ismertetése, határozathozatal a felszámoló és a felügyelőbizottság részére adandó felmentvény tárgyában. 2. Felügyelőbizottsági tagok választása és azok tiszteletdíjának megállapítása. 3. Határozathozatal a társaság tulajdonát képező Hid-u. 4. számú gyártelepre beérkezett vételi ajánlat tárgyában. 4. Esetleges indítványok. Figyelmeztetés: A vagyonkimutatás és a jelentések a társaság irodahelyiségében (Debrecen, Ferenc József-út 45/47. sz. a.) d. e. 9—12 óráig megtekinthetők. A közgyűlésen szavazati jogot csak olyan önjögű részvényes gyakorolhat, aki részvényeit a le nem járt szelvényekkel együtt a közgyűlés tartására, azt legalább négy nappal megelőzőleg a Magyar Általános Hitelbank debreceni fiókjánál letétbe helyezi. Vagyonkimutatás 1938 december 31-én. Vagyon: Adóssok és egyéb aktívák P 10.018.30, Gyártelep, gép, szerszám és felszerelés P 593.825.42. Veszteség: Mult évi áthozat P 247.751.22, folyó évi P 379.26, együtt P 248.130.48, összesen P 851.974.20. Teher: Részvénytöke P 250.000.—, Hitelezők és egyéb passzívák P 601.974.20, összesen P 851.974.20 fillér. Megvizsgálta és rendbenlévőnek találta a felügyelőbizottság.

A TETEL: ÁLL
UZLETE: MEGY
HA HIRDETÉSE: FUT
Független Ujságban

SPORT

Brassay Károly vezetésével elutazott Kelet válogatott birkozócsapata Székesfehérvárra

Székesfehérváron ma, vasárnap nagyszabású országos birkozó versenyt rendeznek, amelyen indul Kelet csapata is. Brassay Károly kerületi vezető vezetésével a keleti versenyzők nagyban készültek erre a versenyre, mert ritkán nyílik alkalom arra, hogy az ország legjobb birkozóit összehozzák.

Brassay Károly nehéz helyzetben volt a válogatásnál, mert csak három csapat versenyzői jöhettek komolyan számításba a csapat összeállításánál. Szombaton reggel Brassay Károly vezetésével a következő csapat utazott el Székesfehérvárra:

Légsúly: Szabó DVSC, Lengyel DVSC. Pehelysúly: Juhász DVSC. — Könnyűsúly: László DTE. Váltósúly: Sipkai NyTVE. Kisebbsúly: Kasza DVSC. Nehézsúly: Tarányi DVSC. A könnyűsúlyban a DTE kiváló birkozója, Szóke az egyik edzésen bordatörést szenvedett és ezért nem jöhetett számításba a válogatásnál. Kelet birkozóiban az összeállításban is szép eredményt érhetnek el a székesfehérvári versenyen.

Ma Kassán vendégszerpel a Bocskay

A Nemzeti Bajnokságból kiesett Bocskay ma, vasárnap délután Kassán vendégszerpel, ahol a Nemzeti Bajnokságba bejutott Kassai AC lesz az ellenfele. A Bocskay Kassán jól akar játszani, mert ezzel akarja bebizonyítani, hogy nem érdemelte meg a kiesést. A csapat tagjai vasárnap reggel autóval utaznak Kassára, ahol valószínűleg a következő összeállításban játszanak:

Vörös — Csokai, Nádas — Elek, Pocsay, Veres — Markos, Palotás, Kristóf, Sándor, Hajdu. A csapattal utazik Sarkadi is.

Sportnapló

Hungária — TSV Lipese 5:1 (3:1). A Hungária első németországi portyáján szép győzelmet aratott Lipcsében. A gólokat Kisutzy (2), Cseh, Titkos és Müller, illetve Bamberg lökték.

Nem szüntetik meg a profifutball Magyarországon. A miniszteri biztos kinevezésével kapcsolatban olyan hírek terjedtek el, hogy a profifutball megszüntetik Magyarországon. Gidófalvy Pál dr miniszteri biztos ezt a hírt valótlannak nyilvánította.

Edzőtáborba gyűjtik össze az ifjúsági futballistákat. Dr Gidófalvy Pál miniszteri biztos elhatározta, hogy a jövő héten edzőtáborba gyűjtik össze az ország legjobb ifjúsági futballistáit, akik öt napig maradnak együtt és elméleti oktatásban részesülnek. Minden alosztályból a legjobb ifjúsági játékosokat gyűjtik össze és a többször megrendezett edzőtáborban akarják nevelni a jövő válogatott futballesapatát.

Ma játszik Ujpesten az Ujpest — Ambrosiana KK mérkőzést. Mint ismeretes, az Ujpest Milánóban 2:1 arányban vereséget szenvedett az olasz bajnokesapattól. A második mérkőzést ma játszik Ujpesten. Az újpestiek bíznak a továbbjutásban.

Vasárnapi KK mérkőzések. Az Ujpest — Ambrosiana KK mérkőzés ma Ujpesten, Bolognában a Bologna — Venus mérkőzésre kerül sor. Az első mérkőzést a Venus nyerte 1:0 arányban. Belgrádban a BSK — Slavia mérkőzést

játsszák, a két csapat még nem mérkőzött.

Ma játszik a Nemzeti Bajnokság utolsó bajnoki mérkőzését. Az NB utolsó bajnoki mérkőzését ma játszik Budafokon, ahol a Budafok a Szolnoki MÁV-val méri össze erejét. Ha a Budafok győz 7-ik is lehet.

Ma dől el, hogy ki kerül a Nemzeti Bajnokságba a keleti csoportból. Az NBB keleti csoportjában izgalmas mérkőzések kerülnek lebonyolításra. Ma dől el, hogy ki lesz a bajnok és ki kerül az NB-be. A Törökves és Mezőtúr ellen játszik. Az előjelek szerint a Törökves győz és ő lesz az NB új tagja. A WMFC a DVSC-vel mérkőzik. A debreceni vasutas csapat a következő összeállításban játszik: Keskeny — Antal, Kézi — Nyizsnyik, Kántor, Pap — Farkas, Szabó, Bihari L., Drab, Nagy L.

A DiMÁVAG ma avatja pályáját. A DiMÁVAG a modern kor követelményeinek megfelelő új pályát épített, amelyet ma, vasárnap avat fel. A DiMÁVAG csapata a Kispesttel játszik barátságos mérkőzést s utána nagy atlétikai viadalt lesz az új pályán. A mérkőzésen megjelenik dr Gidófalvy Pál miniszteri biztos is.

A keleti amatőrök mai programja: NyTVE — Bathory SE, NyVSC — DMTE, KMOVE — DVSC II., MTK — PMÁV. A második osztályban: BSC — Dohánygyár.

ad. 18.135—1939. II. Versenytárgyalási hirdetmény. Debrecen sz. kir. város tulajdonát képező Fried nevű tanya, Macs-i folyó kaszálló, Külső-Ohat Sziget, Látókép és Kadarc csárda nevű mezőgazdasági ingatlanokon, valamint a Nagycseri és hortobágyi csendőrlaktanyák és a m. kir. állami méntelep területén levő épületeket átalakítási és tatarozási munkákkal kapcsolatosan készítenő föld, kőműves és elhelyező, ács, bádogos, asztalos, lakatos, mázólo és üveges munkák vállalatbaadására nyilvános versenytárgyalást hirdetnek. A közszállítás költségei a költségvetésben szabályszerűen biztosítottak. A munka odaítélése után azonnal megkezdendő s 30 nap alatt befejezendő. A csendőrlaktanyai és méntelepi munkálatokon kívül az összes munkálatokhoz szükséges anyagot az ingatlan hasznabérlejtő tartozik díjmentesen a birtokon eső legközelebbi közszégből, vagy vasútállomásról a birtokra szállítani s ugyancsak bérlejtő tartozik a fel és lerakáshoz szükséges kézimunkaerőt szolgáltatni. Az előírt, szabályszerűen kiállított s sajátkezőleg aláírt ajánlat összefüze s a hátlapon cégzöveget tartalmazó pecséttel ellátva és „Ajánlat a bérletlen végzendő munkára, felrattal, pecséttel lezárt, sértetlen borítékban 1939. évi július hó 11-én, kedden d. e. 10 óráig Debrecen sz. kir. város közigazgatási iktató hivatalába nyújtandó be. A beérkezett ajánlatok u. az nap d. e. 11 órakor a városháza tanácsstermében nyilvánosan bontatnak fel. Ezen eljárásan ajánlattevők, vagy képviselői jelen lehetnek.

A kírásai művellet, valamint a jelen kivonatos versenytárgyalási hirdetményt kiegészítő részletes versenytárgyalási hirdetményt ajánlattevők Debrecen sz. kir. város műszaki ügyosztályánál (Ipariskola II. em. 12. sz. szobájában) díjtalanul kapják meg. A tervek ugyanott megtekinthetők. Debrecen, 1939. június hó 12. Polgármester.

Ad. 18.135/1939. II.

Versenytárgyalási hirdetmény.

Debrecen sz. kir. város tulajdonát képező Ludas csárda nevű ingatlanon levő nagy állás, cselédlakóház és istálló bontási, valamint új cselédlakóház és istálló építési munkáira, a meglévő csárdaépület tatarozására, továbbá a Nagyatomi ingatlalon építendő új juhodályi munkáira, végül a Belső-Ohaton építendő kerítés munkáira vonatkozó bontás, föld, kőműves és elhelyező, ács, bádogos, asztalos, lakatos, üveges, mázólo és kerítés munkák vállalatbaadására nyilvános versenytárgyalást hirdetnek.

A közszállítás költségei a költségvetésben szabályszerűen biztosítottak. A munka odaítélése után azonnal megkezdendő s 30 nap alatt befejezendő.

Az összes munkálatokhoz szükséges anyagot az ingatlan hasznabérlejtő tartozik díjmentesen a birtokhoz eső legközelebbi közszégből, vagy vasútállomásról a birtokra szállítani s ugyancsak bérlejtő tartozik a fel- és lerakáshoz szükséges kézi munkaerőt szolgáltatni.

Az előírt, szabályszerűen kiállított s sajátkezőleg aláírt ajánlat összefüze s a hátlapon cégzöveget tartalmazó pecséttel ellátva és „Ajánlat a bérletlen végzendő munkára” felrattal, pecséttel lezárt, sértetlen borítékban, 1939. évi július hó 10-én, hétfőn d. e. 10 óráig Debrecen sz. kir. város közigazgatási iktató hivatalába nyújtandó be. A beérkezett ajánlatok ugyanaznap d. e. 11 órakor a városháza tanácsstermében nyilvánosan bontatnak fel. Ezen eljárásan ajánlattevők, vagy képviselői jelen lehetnek.

A kírásai művellet, valamint a jelen kivonatos versenytárgyalási hirdetményt kiegészítő részletes versenytárgyalási hirdetményt ajánlattevők Debrecen sz. kir. város műszaki ügyosztályánál (Ipariskola II. em. 12. sz. szobájában) díjtalanul kapják meg. A tervek ugyanott megtekinthetők. Debrecen, 1939 június hó 12. Polgármester.

Ad. 26.444 /1939. II.

Versenytárgyalási hirdetmény.

A Kövesdy-alapítvány nevű alapítványi mezőgazdasági bérletlen levő épületek tatarozási munkáitai sorú végzendő föld, kőműves és elhelyező, ács, bádogos, asztalos, lakatos, mázólo és üveges munkáinak vállalatbaadására nyilvános versenytárgyalást hirdetnek.

A közszállítás költségei a költségvetésben szabályszerűen biztosítottak. A munka odaítélése után azonnal megkezdendő s 30 munkanap alatt befejezendő.

Az építkezéshez szükséges anyagot az ingatlan hasznabérlejtő tartozik díjmentesen a birtokhoz eső legközelebbi közszégből vagy vasútállomásról a birtokra szállítani s ugyancsak bérlejtő tartozik a fel- és lerakáshoz szükséges kézi munkaerőt szolgáltatni.

Az előírt s szabályszerűen kiállított s sajátkezőleg aláírt ajánlat összefüze s a hátlapon cégzöveget tartalmazó pecséttel ellátva és „Ajánlat a Kövesdy-alapítvány nevű mezőgazdasági bérletlen levő épületek tatarozásával kapcsolatosan készítenő munkára” felirattal, pecséttel lezárt, sértetlen borítékban 1939. évi június hó 2-án, szerdán d. e. 10 óráig Debrecen sz. kir. város közigazgatási iktató hivatalába nyújtandó be. A beérkezett ajánlatok ugyanaznap d. e. 11 órakor a városháza tanácsstermében nyilvánosan bontatnak fel. Ezen eljárásan ajánlattevők, vagy képviselői jelen lehetnek.

A kírásai művellet, valamint a jelen kivonatos versenytárgyalási hirdetményt kiegészítő részletes versenytárgyalási hirdetményt ajánlattevők Debrecen sz. kir. város műszaki ügyosztályánál (Ipariskola II. emelet 12. sz. szobájában) díjtalanul kapják meg. A tervek ugyanott megtekinthetők. Debrecen, 1939. június hó 12. Polgármester.

**EGY APRÓHIRDETÉS
EGYSZERI KÖZLÉSE
10 SZÓIG A TISZANTULI
FÜGGETLEN UJSÁGBAN
HÉTKÖZNAP 50 FILLER,
VASÁRNAP 70 FILLER.**

Apróhirdetések

Vastag betűvel szedett szavak duplán számítanak. — Üzleti hirdetésre más tarifa. — Felvilágosítással készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ferenc József út 49. szám. Telefon: 21-52

Bérajutó helybeli, vidéki és üzleti utakra, utazásra rendeljen
Kun Józseftől
Debrecen, Rákóczi uca 14. Telefon: 25-17
a STEYR személyautók és a B. M. W. motorkerékpárok körzetképviselője.

Levelezés

Szőlőkaró
hasított akából, minden méretben házhoz szállítva is kapható **Vágó József** tűzifa kereskedésében — Margit-fürdő mellett. — Telefon: 19-24.

Betöltendő állás

Bejáróné
felvétetik. — Jelentkezés hétfőn és kedden délután 2-6-ig, Vendég uca 14.

Nyiregyháza
vidéki nagy iparvállalat keres komoly, minden üzemgyakorlattal bíró vizsgázott kazánfűtőt. Cím a kiadóban. 1247

Fűszerszakmában
bevezetett helyi ügynököt azonnal felvesznek, Adorján, Piac uca 83.

Jómegjelenésű,
jó munkás, vasoduló manikűrös kisasszonyt azonnal felvesz Mink fodrász szalon. Hatvan u. 6.

Műszerészegédt,
rádiójavításhoz is értőt, azonnal felvesz Soltész, Kálvin tér 2. 1267

Tanulólanyn
és még néhány csoport tanítványt felvesz iparművész, Piac u. 51. I. — Kézimunka, fehérneművarrás, csipkekészítés. 1127

Himzőnőt,
elsőrendű munkást, felvesznek, Berkovits Honória, Szent Anna u. 5. 1265

Vasalónót
férfi ingek vasalásához azonnal felvesszünk. — Jelentkezés hétfőn, Fehéreműgyár, Püspöki palota. 1258

Állást keresők

Jobb
zsidó lány, akár vidékre is, gyermek mellé elmenne. Cím a kiadóban.

Kiadó lakás

Egyszemélyes
szép bútorozott szoba, lépcsőházi különbejárattal elcséjére kiadó. Simonyi utca 1270

Püspöki-palotában
bérbeadó augusztus hó 1-től háromszobás lakás. Értekezni lehet Kálvin-tér 17. sz. alatt, a református egyház gazdasági gondnok-hivatalában. 1263

Piac uccán
három szobás parkettes lakás rendkívül előnyösen azonnal kiadó. Értekezni dr Hegedüs ügyvéd, Piac u. 47. 1250

Világos,
száraz, kétnyílásos uccai pincehelyiség műhelynek, raktárnak kiadó, Arany J. u. 23. 1262

Szent Anna
35. alatt négyszobás fürdőszobás uccai lakás kiadó augusztusra. 1272

Két szoba
rendelőnek, irodának, vagy csak garzonnak kiadó azonnal. Csapó u. 10., az emeleten. Értekezni az udvari lakásban. 1769

Hat
helyiségből álló első emeleti irodahelyiség azonnalra kiadó, Ferenc József út 32. I. emelet. Érdeklődni a házfelügyelőnél. 1203

4 szoba
hálófülkés I. emeleti komfortos lakás azonnalra, vagy augusztus 1-re kiadó. Ferenc József út 49. sz. 1204

Kétszobás
lakás Nyilastelep főuccáján kiadó, "autóbusz megálló"nál, Márton Kálmán u. 52. sz. 1264

Kisebb
háromszobás lakás kiadó, Hatvan u. 18. 1274

Lakást keresők

Kétszobás,
modern kertes lakást keresek. Telefon délelőtt: 15-16. 1260

Kiadó
szobákat keres június 24-től augusztus 6-ig iparostanonciskolai tanárok részére Debrecen sz. kir. város iparosiskolájának igazgatósa. Ajánlatokat ár és pontos cím megjelölésével Veress Zsigmond portásznál, Burgundia u. 1. sz. kérjük leadni.

Ingatlan

Családi ház
szükségelt szobák és melléképítményekkel, pincével, jövővízű fűtött kúttal, gyümölcsösökkel a Hungária malom melletti Lónyai uca 9. szám alatt eladó.

Városban
családi háznak telek eladó. Cím a kiadóban. 1172

Eladó
Geréby telepen 600 négyzetméter gyümölcsös szőlő, Árpád tér 29. 1259

Eladás

500 kem
Rudge szülő motorkerékpár jó karban azonnal eladó. Bika bérház, házfelügyelőnél.

Selyem
pincsi kutya 3 darab 2 hónapos eladó, Sesztina u. 10. alatt. 1253

Zongora,
alig használt, Lanberger, fekete, keresztúros olesón eladó. Cím a kiadóban. 1266

Jókarban
lévő zongora, ugyanott kék-fehér gyermekágy eladó. Cím a kiadóban. 1251

Gyalupad,
asztalos és kerékgyártó szerszám eladó. Boeska tér 4. sz. 1271

Eladó
haláleset miatt antik asztal, szekrények, különféle bútorok, Pesti uca 43.

Márványlapos
ebédlőkredenc és kisebb szekrény ugyancsak márvánnyal eladó. Csapó u. 10., az udvarban. 1770

Képkerekek,
írásztal, tűzhely, lombfűrés, kalitka eladó. Megtekinthető délelőtt, Piac uca 68. II. emelet 3. 1268

Jó
karban lévő modern gyermek sportkosci eladó, Nagy László, Borz u. 20. 1167

Eladó
1 db tükör, keret eszisztolt üveggel, 180x75 cm méretű, Honvédtemető u. 35. 1261

Idősebb
izraelita gyermektelen rekantnyugodtas házaspár, bebizonyítottan fizetéses és pontos fizető keresetmelletti beköltözésre egy szoba s konyhából álló udvari lakást. Cím megtekinthető a kiadóban. 1194

Germersdorffi ropogós nagyszemű cseresznye
1 kg 58 fill.
Gödény csemegeüzlet
Csapó u. 7. sz. Telefon 17-64. Szilágyság mellett.

Vétel

Modern,
nem régi, könyv- és hármasszekerény megvételre keresek. Cím a kiadóban. 1255

Veszek
és eladok mindenféle bútor, varrógépet, irodabehatározást, ingóságot, Csapó u. 16., keresztépületben. 2996

Rádió

Rádió
és villanyszerelési vállalat, Miklós uca 8., keresztépület. — Felelősség mellett vállal villany- és rádiójavítást, szerelést. — Gyári gépek rakáron. — Kedvező fizetési feltételek. 1108

Rádió,
két pentodás, 2+1 csöves, rövid-, közép- és hosszuhullám, dinamikus hangszóróval olesón eladó. — Miklós u. 8., keresztépület. 923

Rádió
2+1 csöves egybeépítve 200 métertől 2000 méterig olesón eladó, Miklós u. 8. Keresztépület. 695

Kartellen kivált
Motalkó 45 fillér
Széchenyi u. 3. Ugyanott valódi amerikai pensylvániai s mindenféle márkázott olajok kaphatók.

Ajánlat

Tokajhegyajjai
termelői borpincészetemel Csapó uca 31. alá helyeztem át. Ezelőtt Széchenyi u. 28. 1936-os furmint 76 fillér. 1160

Százás
Jawa, Csepel segédmotor, 350 Raleigh, 175 AKD, 600 Indian oldalkocsis eladó, bérbeadó Király, Hunyadi uca 2. Royalnál. 1014

Óra,
ékszerkészítés, javítás. — Aranyért, zálogjeggyért rendkívül magas árat fizet Pollák Endre. Piac u. 8. (Wacha vegytisztítóval).

Kárpitasmunkát
előnyösen, garancia mellett vállal Major, Péterfia u. 26. 980

Akar Ön
jó olesó cipőt? Keresse fel Nagy cipőüzletét. Divatcipők nagy választékban, Dégenfeld tér 11. Tiszapalota. 843

Megvárhatja,
míg okmányairól fotomásolatot készít Berzéki fotoszaküzlet, Ferenc József u. 38. 920

Ellátás

Hungária pensió
Debrecen, Ferenc József út 59. szám. Telefon: 23-39. Családi otthon, kitűnő konyha, a leegyszerűbb diéták.

Társ

Rendkívül
jövődalmozó vállalatához tőkés társat keresek. — Ügynököt díjazok jellegre. — Cím a kiadóban. 1215

Üzlethelyiségemhez
társat vennék, forgalmas helyen olesó bérrrel. Cím kiadóban. 1091

Oktatás

Született
német nyelvvörát ad; 24 órát egy hónapban 6 pengőért, Kossuth u. 41., udvarban. 3059

Különféle

Magános
ürinő víz szobátársat keres, Széchenyi u. 5. 1273

Az újonnan
berendezett kerthelyiséggel látogassa meg, Juhász Géza korcsmáros, Szent Anna u. 46. 1090

Mindenemű
varrást, fehérneműt is, javítást, harisnyatalpálást, 3 párból kettőt készítek, házhoz is megyek, József kir. herceg uca 22., Kisalakás. 273

A szerkesztésért és kiadásért felelős: Tiszántúli Független Ujság Vállalat. Nyomta: Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Vállalat Bt.

szántúli

ein Ant

ry István

István a vidé

mondotta — meg

sz területén ki

zenek még na

en fenforog az

nnak, hogy ha

éseket tegyenek

gyárosban.

ebkönyv tanúsága

szénei és me

Ézt a

itt és

oban

te

rt

og

an

az ell

1938

ehárd

ügyel

nácsa

Ézt a

itt és

oban

te

rt

og

an

az ell

1938

ehárd

ügyel

nácsa